

Pozdrav Titu in mladosti hiti naprej

Potem ko je štafeta mladosti na Jesenicah začela svojo letošnjo nad 7 tisoč km dolgo pot in obšla že dobršen del slovenskega ozemlja, so jo v ponedeljek popoldne sprejeli tudi prebivalci novomeškega okraja. Kmalu popoldan se je v Loki pri Sevnici zbrala precejšnja množica radovednih ljudi, ki so z vzklikanjem pozdravili nosilce zvezne štafete. Po nekajminutnem postanku je dolga kolona motornih vozil z motoristom, ki je nosil štafeto palico, krenila proti Vidmu-Krškem.

Tudi močan dež ni zadržal prebivalcev Vidma-Krškega, da se ne bi že okrog pete ure popoldne zbrali pred poslopjem ObLO, kjer je bila tribuna. Bilo je prav praznično. Godbeniki videmske Celuloze so kljub precejšnjemu nalivu in močnemu vetru igrali znane partizanske koračnice. Množica dežnikov se je stisnila na vsako stran jele, na kateri je parkiralo nad 70 avtomobilov in nekaj deset motornih koles, ki so na pobudo AMD iz Novega mesta prišli spremljati štafeto mladosti. Toliko motornih vozil so ljudje redkokdaj videli v Vidmu-Krškem.

Okrog četrta na sedem je množica pozdravila prihod zvezne štafete. Predsednik občinskega odbora SZDL v Vidmu-Krškem Lojze Štih je sprejel zvezno štafeto, pozdrave iz brežiške občine in pet lokalnih štafet. Po nekaj minutah pa so štafeto spet prevzeli nosilci. Koloni avtomobilov in motornih koles, ki so zvezno štafeto spremljali iz sevniske občine, se je v Krškem pridružila še kolona, ki je prišla iz Novega mesta in kolona domačih avtomobilistov in turistov. Z zastavicami okrašeni avtomobili, pred katerimi je bila kolona motornih vozil z nosilcem štafete palice, so se potem razvrstili v približno 2 km dolgo kolono in tako vozili po avtomobilski cesti vse do Novega mesta.

Pri Industriji obutve v Novem mestu so nekaj minut po sedmi uri zvečer že čakali nosilci, pripravljeno, da prevzamejo zvezno in lokalne štafete iz nove meške občine. Skupina fantov in deklet je okrog pol osme ure zvečer prišla na Glavni trg, kjer je bila že zbrana množica Novomeščanov. Na slavnostni tribuni pred poslopjem ObLO pa so bili zbrani predstavniki oblasti in političnih organizacij. Ko je utihnila mladinska koledarica, je sledila predaja štafete. Brigadir Jure Perko, dijak učiteljskega, je najprej predal zvezno štafeto, nakar so predstavniki na tribuni štafete palice izročili še nosilci ostalih dvanajstih lokalnih štafet. V imenu mladine našega okraja je o letošnjem mladinskem prazniku spregovoril Vlado Deržič, predsednik okrajnega komiteja LMS, pozdravno pismo tovarišu Titu pa je prebrala sekretarka okr. komite-

ja LMS Marija Mihelič. Predsednik ObLO Novo mesto Ludvik Golob je zatem govoril o pomenu dvojnega praznika, ko bomo še posebej čestitali tovarišu Titu ob njegovi 70. letnici.

Zvezna štafeta je prenočila v prostorih ObLO, nakar so v torek ob 6. uri zjutraj odnesli štafeto palico proti Straži in od tam naprej proti Rogu ter kočevski občini.

Pozdrav Titu in mladosti hiti naprej. Štafeta bo obšla še mnogo krajev v državi, vsi pa jo bodo sprejeli z enakimi mislimi kot mi:

»Srečno, tovariš Tito, da bi nas še dolgo vodil na sedanji poti!«

Turizem - močna, pomembna in gospodarsko donosna dejavnost

Izrazito delovno vzdušje, ki je prevevalo nedeljski občni zbor Dolenjske turistične zveze na Otočcu, je bilo namenjeno številnim vprašanjem s tega zanimivega in pomembnega področja. Predstavniki zveze in gostje — med slednjimi so bili dr. Danilo Dougan, predsednik TZS, sekretar OK ZKS Franc Pirkovič, podpredsednik OLO Silvo Gorenc, predsednik ObLO iz našega okraja in drugi — so v razpravi po poročilih ocenili razdobje 1956-1961 kot prelomnico v odnosih do izgradnje turizma v našem okraju. Stevilni dobri predlogi in zdrave pobude za novo, povečano in še bolj vsestransko dejavnost na tem področju bodo novemu upravnemu odboru dobro napotilo za nujno potrebni še močnejši turistični vzpon. Za novega predsednika Dolenjske turistične zveze je bil na zboru izvoljen Marko Ivanetič, dosedanjemu dolgoletnemu predsedniku zveze Borisu Andrijičiču pa so se javno zahvalili za požrtvovalnost in dosežene uspehe.

Prostor nam danes ne dopušta, da bi našli vso pestrost problemov, ki jih je glede dosedanjega in bodočega razvoja turizma v okraju odprla nedeljska skupščina naše turistične organizacije. K tem vprašanjem se bomo zato na straneh našega tednika še in še vračali; ne samo zaradi sklepov in plodne razprave na nedeljskem zboru, temveč predvsem zavoljo izredne aktualnosti, ki jo odpira turizem kot pomembna gospodarska panoga našega področja.

Da imamo na Dolenjskem, v Beli krajini in Spodnjem Posavju neverjetne možnosti za nadaljnji razvoj turizma, je bilo v naši javnosti zadnja leta ponovno poudarjeno. Udeležba turističnega prometa je spričo tega in gledana skozi očala gostinstva, še vedno

Vsak dan je dragocen v pripravah na pomladansko setev, saj se je letos zima kar predolgo zadržala v gosteh — Zamujeno rast lahko nadoknadimo z dognovanjem — Velike naloge so pred zadrugami, ki morajo izboljšati pogodbeno sodelovanje s kmeti — Nikar ne pozabimo: samo dobre priprave in dobra setev lahko zagotovijo tudi dobro žetev!

Ko smo predsednika Kmetijsko-gozdarske zbornice tovariša Lojzeta Pajničja zaprosili, naj nam pove kaj več o pripravah na letošnjo pomladansko setev, se je rade volje odzval. — S pripravami na spomladansko setev smo pričeli že lani v jeseni. Kmetijske zadrugе so že takrat sklepale pogodbe za vse kulture: za žitarice, travništvo, deteljine ter okopavine (koruzo in krompir). Plan pogodbene proizvodnje za jesensko setev je bil dokaj dobro uresničen, saj smo od planiranih 3500 ha zajeli 3270 ha. Pri sklepanju pogodb pa smo zagrešili vrsto pomanjkljivosti, saj smo s pogodbami zajeli premalo tržnih presežkov in premalo odločno zastavili oskrbo posevkov v zimskem obdobju. Kmetovalci niso dognovali z dušičnimi gnojili toliko, kot bi morali, precejšen del kmetov pa sploh ni dognoval. Če hočemo, da nam neugodna zima ne bo pridelka še bolj zmanjšala, kot ga je sicer, bo treba z dognovanjem pohiteti in zamujeno nadoknaditi.

Zadrugе že sklepajo pogodbe za spomladansko setev, vendar poteka akcija prepočasi. Če ne bomo v aprilu — to velja za zadrugе in kmetijska posestva — pohiteli, bo setveni plan, ki ga okrajna resolucija žrsto zastavlja, ogrožen. Poudariti velja zlasti to: ne gre toliko za hektare pogodbene proizvodnje, kolikor za kvaliteto pogodbeno proizvodnjo. To lahko zagotovimo samo z ustrezno agrotehniko: z izbiro kvalitetnih semen, s predpisano količino umetnih gnojil in s strojno obdelavo. Čeprav je v naših kmetijskih organizacijah veliko več kmetijskih strokovnjakov kot nekdanj, je slaba kakovost agrotehnik še vedno naša bolezen. Vzrok je prav gotovo v tem, da naše kmetijske organizacije še vedno nimajo dovolj tesnih stikov s kmetovalci in da še vedno vse premalo posegajo v težave zasebne kmetijske proizvodnje. To pomanjkljivost bo treba prav zdaj v obdobju spomladanske setve sistematično odpravljati. Kmetijski strokovnjak, zlasti stro-

kovnjak v kmetijski zadrugi, mora postati najbližji sodelavec kmeta in mora hkrati proizvodnjo zasebne sektorja usmerjati. Vse to pa naj sloni na medsebojnih ekonomskih interesih.

Kooperacijske pogodbe so tu najbolj pomanjkljive prav zato, ker premalo konkretno zajemajo tržno proizvodnjo, ki je lahko edina osnova za enakopravno ekonomsko sodelovanje med zadrugo ali posestvom in kmetovalcem. Ni treba posebej poudarjati, da moramo v kmetijstvu doseči tržno proizvodnjo, kajti prav od nje so odvisni in jo hkrati zahtevajo veliki govedorejski in prašičerejski objekti ter mešalnica močnih krmil. Siroko zastavljena proizvodnja s pomočjo teh objektov pa je osnova za kvalitetnejše pogodbeno sodelovanje med kmetovalci in kmetijskimi organizacijami v rastlinski in živinorejski proizvodnji; osnova zato, ker zasebnemu proizvajalcu omogoča, da bo v bližnji bodočnosti postaj v sodelovanju s kmetijsko orga-

nizacijo tržni proizvajalec.

Na koncu še nekaj stvarnih nalog v spomladanski setvi. Z ozirom na zapoznelo pomlad in nestalno vreme naj kmetijski strokovnjaki nudijo kmetovalcem v spomladanski setvi čimveč konkretne pomoči. Kmetovalce bo treba zlasti usmeriti na pravilno razvrstitev kultur, ker moramo čas čimbolj izrabiti. Prvo polovico aprila naj izrabijo povsod za pripravo zemlje na spomladanski posevek jarih žit in travnikov, v drugi polovici pa pridejo na vrsto okopavine. Ker je rast že zaostala, se lahko pridelek zmanjša, če ne bomo močno gnojili. Tu pridejo v poštev predvsem dušična gnojila. Izkoristiti je treba vsak dan, ko bo vreme ugodno. Kmetovalce pa je treba opozoriti zlasti na to, naj si pametno razporedijo delo in naj opustijo staro prepričanje, da se kmetijska sezona začne z vinogradi. Polje in vinograd hkrati, to načelo naj obvelja letos!

BELT: 1 milijon za učila!

Razprave o težkem stanju šolstva so se v začetku letošnjega leta pričele povsod in se še vedno nadaljujejo. Veliko smo govorili tudi o pomoči, ki naj bi jo nudili pri reševanju tega težkega in pomembnega problema delovni kolektivi. Kakšnih večjih uspehov doslej tu nismo dosegli, z veseljem pa lahko javnost obvestimo, da je delavski svet BELT iz Črnomlja sprejel sklep, da bo prispeval črnomaljski gimnaziji 1 milijon din za nabavo učil. To je prvi uspeh te vrste v črnomaljski komunici, odkar so predstavniki komunice in SZDL obiskali vse gospodarske organizacije in z njimi razpravljali o podobnih oblikah pomoči šolstvu.

Kolektivni in organom delavskega samoupravljanja BELT, ki so prvi dali lep vzgled, vsa čast in javna pohvala!

Novi prispevki za bolnišnici

Občina Metlika: Invalidski zavod Metlika.
Občina Novo mesto: Elektrotehna — Novo mesto, Občinska gasilska zveza Novo mesto, Okrajna gozdarska zbornica Novo mesto, Okrožno sodišče Novo mesto.

VREME

OD 13. DO 22. APRILA

Prevladovalo bo lepo in toplo vreme. Prehodne padavine pričakujemo med 16. in 18. aprilom.

Dr V. M.

Z nedeljskega občnega zbora DTZ na Otočcu: v prvi vrsti sede (z desne proti levi): dr. Danilo Dougan, predsednik Turistične zveze Slovenije, podpredsednik OLO Silvo Gorenc in Marko Ivanetič, ki je bil na zboru izvoljen za novega predsednika DTZ.

nizacije in pred našega slehernega prebivalca postavlja turizem:

predvsem nam najbolj manjka turistične vzgoje — duha skratka, da bi sleherni vaščan občutil in spoznal, da je z lepoto naših krajev

ta, urejena gnojišča in pospravljena dvorišča — vse to je sestavni del turistične urejene pokrajine! Za taka dela ne potrebujemo milijonov, pač pa zavest, da bodo domači in tuji turisti radi prišli (Nadaljevanje na 4. strani)

Izvoljeni so novi sveti OLO

Na zadnji skupni seji obeh zborov so bili izvoljeni tudi predsedniki in člani novo sestavljenih svetov OLO. Okrajni ljudski odbor je izvolil predsednike svetov ter po dva člana izmed svojih odbornikov, ObLO so imenovali v nove svete svoje predstavnike, razni zavodi, združenja, društva in zbornice pa so predlagali v posamezne svete svoje zastopnike. V novih svetih so zdaj sledeči odborniki:

1. SVET ZA SPLOŠNO IN NOTRANJO POLITIKO:

Predsednik sveta je Zvonko Suštaršič, uslužbenec OZSZ v Novem mestu, člani pa: Ciril Knez in Stane Kušljan (odbornika OLO), Franc Kolenc, Zvonko Hanzelj, Franc Stajdohar, Franc Gričar, Konrad Sajdl, Franc Radej, Anton Pate, Jože Knez (soc. delavec, Videm-Krško), Fedor Tominec in Mihael Haler.

2. SVET ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO POLITIKO:

Predsednica sveta je Dragica Rome, direktorica podjetja za PTT promet v Novem mestu, člani pa: Karel Šterban in Miha Počrvina (odbornika OLO), Rudi Požar, Leopold Kolbec, mg. ph. Gojko Jug, dr. Adolf Špiler, Jože Pavček, Terezija Potrbin, Miha Molan, dr. Robert Neubauer, Martin Pavlin, Milica Šali, dr. Alojz Boh, Gita Mavser, Kristina Plut, Gustav Rošohar, Marija Gornik in dr. Ivo Smrečnik.

3. SVET ZA DRUŽBENI PLAN IN FINANCE:

Predsednik sveta je Tone Pirč, v.d. direktorja KGPK v Novem mestu, člani pa: Erno Ivačić in Siavko Štrukelj (odbornika OLO), Stane Rebernik, Janko Starina, Franc Kobe, Miloš Jevšček, Franc Ogorevc, Zvone

Kranjc, Franc Pušnik, Lojze Pajnik, Ciril Jarnovič, Milan Šepetavec, Niko Selakovič, inž. Jože Teršar, Jože Padovan in Milan Smerdu.

4. SVET ZA PROSVETO IN KULTURO:

Predsednik sveta je Janez Lavrič, direktor medobčin. zavoda za pravno pomoč v Novem mestu, člani pa: Janez Žunič in Ivan Videnič (odbornika OLO), prof. Marijan Gregorič, prof. Janez Kambič, Ivan Zele, Rudi Jereb, Jože Bogovič, Nace Bukovec, Matko Matjan, Slavko Vute, Janez Gartnar, podpolkovnik JLA Jože Malič, prof. Stanko Skalcar, Bogo Komelj, prof. Janko Jarc, Jožica Cudovan, Lado Smrekar, prof. Tone Trdan, Oton Mikulič in Maks Sorn.

5. SVET ZA KOMUNALNE ZADEVE, URBANIZEM IN TURIZEM:

Predsednik sveta je Franc Košir, podpredsednik ObLO v Črnomlju, člani pa: Sergej Thorževski in Martin Bajc (odbornika OLO), inž. Karel Filipčič, inž. Drago Mišič, Jože Jankovič (Metlika), Franc Gorenc, Vlado Senčar, Jože Sever, Stane Nunčič, Branko Vogler, Milena Popovič in Niko Pavlič.

6. SVET ZA GOSPODARSTVO:

Predsednik sveta je Vlado Trampuš, direktor Tovarne celuloze in papirja v Vidmu-Krškem, člani pa: Vendel Fieko in Alojz Černež (odbornika OLO), Vill Kosirnik, Anton Znidaršič, Peter Vujčič, Stane Dolenc, Ivan Pintarič, Alojz Krhin, Joško Bajc, Branko Ahčin, Cvetko Zupančič, Jože Umetič, Jože Lampret, inž. Rado Dvoržak, inž. Rade Kalinovič in inž. Peter Ivačič.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Čeprav je bilo pričakovati, da bodo Francozi na nedeljskem referendumu o Alžiriji podprli evianski sporazum med francosko vlado in začasno alžirsko vlado, je 90,7 odstotka volivcev, ki so glasovali z »da«, prijetno presenečenje in dokaz, da je Francija na posled vsaj v nečem našla svojo enotnost.

Tudi volilna udeležba je bila precej visoka, saj je glasovalo 77 odstotkov volivcev. Seveda pa se ta enotnost nanaša v glavnem na sporazum o Alžiriji, ne pa tudi na vso de Gaullovo politiko. Več strank, predvsem KP Francije, je pred referendumom, ko je pozvalo svoje člane in pristaje, naj glasujejo z »da«, poudarilo, da to ne pomeni hkrati podporo de Gaullu, ki je zahteval tudi posebna pooblastila, da bi bil kos položaju po podpisu evianskega sporazuma.

Prvi komentarji po svetu in v Franciji že poudarjajo, da so Francozi nedvoumno odgovorili na to, kaj mislijo o miru v Alžiriji. Ta odgovor bi moral prepričati tudi najbolj zakrknjene skrajneže in teroriste, da je njihova bitka izgubljena, če lahko mesarjenje mirnih prebivalcev vseprek in netenje rasne mržnje imenujemo bitko. In to tem bolj, ker izpričuje alžirsko prebivalstvo spričo oasovskega divjanja tolikšno disciplino in samopremagovanje, da vzbuja občudovanje vsega sveta. S tem najbolje dokazuje zrelost, ki si jo je pridobilo v sedmih letih krvave vojne.

Nikakor pa ne sme mimo nas še en pomemben dogodek za Alžirijo. V soboto je bila prva uradna seja začasne izvršne oblasti za Alžirijo v Rocher Noiru. Predsednik Abderahman Farés

je na seji, ki je trajala samo enajst minut ob navzočnosti številnih novinarjev in snemalcev, izjavil, da se je »z današnjim dnem začela nova zgodovina Alžirije, ki je nobena človeška sila niti krvavi in zadnji ostanki minulih časov ne morejo potisniti nazaj v preteklost«.

Začasna alžirska izvršna oblast šteje poleg predsednika Farésa in podpredsednika Rogera Rotha deset članov, med njimi osem Alžircev. Glavna naloga te oblasti je organizacija referenduma in volitev v alžirsko narodno skupščino in vodenje izvršnih zadev v

prinesle na površje razne Kuzbarije, Davalbije in Kudsije, ki so sicer dosti govorili o socialni pravičnosti in agrarni reformi, v resnici pa dovoljevali veleposestnikom in finančnikom, da so si spet pridobili precej pozicij, ki so jih izgubili takrat, ko je bila Sirija del Združene arabske republike.

Vojaško poveljstvo v Siriji deluje v popolni politični praznini. Vojska ne more večno vladati v deželi, za to je potrebna sposobna in poštena vlada. Sposobne in poštene vlade pa kratko malo ni. Morda bi se našli sposobni in pošteni ljudje ki bi pa morali ve-

Francoski »da«

Alžiriji do sklicanja skupščine, pred katero bo potem odstopila.

Položaj v Siriji je še vedno nejasen. Nekatere podrobnosti so se res razčistile, toda glavno vprašanje je ostalo brez odgovora. Saj ni čudno. Številne osebnosti, ki so pomagale izvesti državni udar 28. marca letos, so zdaj v zaporu, ker so »izdale revolucijo«. General Zahredin, voditelj vojaškega udara, stalno govori o sirski revoluciji in njenih ciljih, o pravicah delavcev in kmetov in o tem, da bodo vzpostavili »pravični socializem«. Toda vse te izjave so tako nejasne in meglene, da se vsiljuje vtis, da vojaško poveljstvo v resnici nima svojega političnega in ekonomskega programa.

Kokor vse kaže, vojska ne namerava razpisati novih volitev, ker bi te spet

prinesle na površje razne Kuzbarije, Davalbije in Kudsije, ki so sicer dosti govorili o socialni pravičnosti in agrarni reformi, v resnici pa dovoljevali veleposestnikom in finančnikom, da so si spet pridobili precej pozicij, ki so jih izgubili takrat, ko je bila Sirija del Združene arabske republike.

Hkrati se vsi zavedajo, da je uradniška vlada v najboljšem primeru le začasna rešitev. In kaj potem? Poročevalci iz tega dela sveta in komentatorji pišejo, da išče Sirija samo sebe. Nagiba se med levico in desnico, med socialnim napredkom in umirajočim feudalizmom in velekapitalom doma, med navezanostjo na bratske arabske države in strahom, da je ne bi prevelika navezanost veljala neodvisnosti. To omahovanje še vedno traja, medtem ko postajajo sirske množice čedalje nestrpnješe in nerešeni problemi čedalje bolj eksplozivni.

Gluhi, ki vendarle niso gluhi

337 gluhih in naglušnih članov Zveze gluhih Jugoslavije iz novomeškega okraja se je pred dnevi zbralo v sejni dvorani OLO v Novem mestu, da bi po treh letih spet skupaj pregledali delo svoje organizacije. Poročilo tajnika Franca Račiča je povedalo, da je v ZGJ že nad 80 odstotkov gluhih in naglušnih ljudi iz našega okraja. To število so dobili ob nevdanem popisu gluhih državljanov. Zal so manj podatkov, zlasti podrobnosti o šolski in predšolski mladini, nudile nekatere šole. Zato je bilo po-

ročilo, čeprav je postreglo z izčrpnimi podatki, precej pomanjkljivo.

Lani je bil organiziran seminar za starše gluhih otrok. Od 80 vabljenih se ga je udeležilo le 20 ljudi, kar je spričo precejšnjega števila gluhih šoloobveznih otrok nezadovoljivo. V zavodih za gluho mladino se iz našega okraja namreč šola 20 otrok, 13 se jih pripravlja za razne poklice, 5 pa jih je na rehabilitaciji. Mnogo vprašanj gluhe mladine so pomagali rešiti zdravstveni zavodi, ObLO in RK.

V razpravi so člani govo-

rili o tem, da je včasih zelo težko pobrati članarino. Precej težav imajo tudi pri zbiranju podatkov o gluhih. Starši včasih preveč ljubosumno tajijo, da imajo gluhega otroka. Ne dajo jih v šole. Poznamo celo dva primera, ko sta dve dekletki kljub tridesetim letom še vedno nepismeni.

Tajnik republiškega odbora ZGJ tov. Potokar je potem poudaril, da imajo gluhi iste pravice kot zdravi ljudje. Lahko se zaposlijo, prekvalificirajo, nikakor pa ni primerno, da živijo od miloščic.

ne. Zato je dolžnost organizacije zlasti v tem, da pomaga svojim članom do normalnega oziroma gluhih primernega življenja.

Organizacija gluhih je predvsem politična organizacija, ki naj vzgaja svoje člane tako, da ne bodo izobčeni iz družbene stvarnosti. Vsako akcijo gluhih državljanov je treba vzeti za spodbudno, zato naj ne nastajajo problemi s sredstvi, kadar gre za izobraževanje in rehabilitacijo članov. Vsi smo dolžni pomagati gluhim tovarišem, posebno pa njihovi starši. To je določeno tudi v novem delovnem programu organizacije, ki je na koncu izvolila novi odbor in delegate za republiško skupščino gluhih.

-mtr-

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Na zasedanju Zvezne ljudske skupščine je imel eksponde podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorović. Med drugim je dejal, da bo industrijska proizvodnja letos dvakrat večja, kakor leta 1956. Življenjska raven prebivalstva se je zvišala celo hitreje, kot je naraščala materialna proizvodnja. Tudi šolstvo se je zadnja leta naglo razvijalo. Število učencev in študentov se je povečalo od 2 milijona 761.412 ob koncu šolskega leta 1957-58 na 3 milijone 565.949 v začetku leta 1961-62. V minulih nekaj letih je znatno napredovala tudi naša zdravstvena služba. Število bolniških postelj se je v obdobju 1957-61 povečalo od 76.025 na 91.599. Skupni izdatki za socialno zavarovanje in za druge oblike socialne zaščite so se zvišali od 151 milijard v letu 1956 na 386 milijard dinarjev v letu 1961. Število sezidanih stanovanj se je sicer zvišalo od 37.000 v letu 1956 na približno 79.000 v letu 1961, vendar še vedno zaostajamo za določenim programom.

Vzporedno so se razvijali tudi novi socialistični odnosi in materialna podlaga delavskega in družbenega upravljanja. Delež podjetij pri prvi delitvi dohodka na primer je znašal leta 1956 35,2 odstotka, leta 1961 pa 49,6 odstotka. Jugoslavija ni več tisto, kar je bila še pred nekaj leti. Toda tolikšna množica naglo nakopičenih sprememb je nujno prinašala tudi elemente nestabilnosti. Industrijska proizvodnja se je lani povečala samo za 7 odstotkov; tako majhne stopnje ni imela že več let. Kmetijska proizvodnja je že dve leti v zastoji. Hkrati s takšnim gibanjem proizvodnje, in kljub temu, gre notranja potrošnja še vedno pred proizvodnjo. Uvoz se veča hitreje kot izvoz; v plačilni bilanci narašča primanjkljaj.

Kaj je treba storiti? Naš industrijski razvoj je že dosegel stopnjo, na kateri je treba preiti na višjo raven industrijskega načina proizvodnje z znatno nižjimi proizvodnimi stroški, z večjo kvaliteto in sortimen-

tom proizvodnje. To pa zahteva boljše organizacijo proizvodnje in tehnologije, specializacijo, kooperacijo in ob tem širše uveljavljanje znanosti. Tudi velika kmetijska posestva in zadržne ekonomije so zdaj na ločnici, da postanejo visoko produktivna industrijska žita, mesa, industrijskih surovin itd. Potrošnja je treba vskladiti s proizvodnjo. Če bi se pretirana potrošnja nadaljevala, bi se nujno poglobljala nestabilnost. Bojevati se je treba proti nesocialističnim pojavom v gospodarstvu, zvižanosti itd. S podjetij so takšni pojavi ponekod prešli na

UKREPI ZA STABILNOST GOSPODARSTVA

občine. Takšna podjetja, lokalna in druga zaprtost vase pelje h grabežu in k samogoltnosti ter k popuščanju skrbi in odgovornosti za celoto, za splošne probleme. Skodljivi so tudi pojavi brezvestnega zadolževanja, neodgovornega plačevanja obveznosti s strani posameznih podjetij itd.

V prihodnjih mesecih moramo uveljaviti varčevanje na vseh stopnjah in na vseh področjih. ZIS je pripravil zakon in druge predpise oziroma ukrepe, da bodo osebni dohodki v skladu s produktivnostjo dela. V državni upravi od občin do zveze, v zbornicah, pri socialnem zavarovanju, v bankah itd. je treba proučiti organizacijo in število uslužbencev, ki je zadnje čase pretirano naraslo. Pripravljen je odlok, da morajo vse gospodarske organizacije, ustanove in proračuni v določenem roku izplačati vse svoje dolgeve iz prejšnjih let.

Na zasedanju Zvezne ljudske skupščine je predsednik ustavne komisije Edvard Kardelj seznanil poslance s pripravami za novo ustavo in obrazložil predlog o podaljšanju mandata sedanji skupščini. Dejal je, da je komisija prišla do sklepa, da je ne-

mogoče pripraviti načrt ustave do aprilskega zasedanja skupščine, to je pred iztekom njenega mandata. Komisija je namreč menila, da bo diskusija v skupščini in javnosti mnogo plodnejša, če bo prednačrt čim bolj konkretno obdelal gradivo bodoče ustave. Zato se je ustavna komisija orientirala na to, da predloži skupščini ustrezno podaljšanje mandata do sprejetja nove ustave. O osnutku ustave bo lahko skupščina začela načelno razpravljati konec meseca junija.

Na seji Zveznega zbora so soglasno sprejeli predlog sklepa, da se Zvezni ljudski skupščini, izvoljeni v marcu 1958, podaljša mandat zaradi sprejetja nove ustave, toda najdlje za leto dni.

Tudi na zasedanju Ljudske skupščine LRS so razpravljali o poročilu o delu republiške ustavne komisije. Skupščina je sprejela odlok o podaljšanju mandata. Nadalje je sprejela poročilo o delu Izvršnega sveta, zaključni račun o izvršitvi republiškega proračuna za leto 1961 in več zakonov, odlokov in sklepov.

Zvezni zbor in Zbor proizvajalcev Zvezne ljudske skupščine sta na ločenih sejah soglasno sprejela predlog zakona o ustanovitvi komisij za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka podjetij in ustanov. Dosedanje izkušnje v sestavljanju in sprejemanju pravilnikov namreč kažejo, da je treba sprejeti družbena merila za razdelitev čistega dohodka. Takšna merila bi določala, da morajo biti osebni dohodki v določenem odnosu z akumulacijo oziroma s skladi gospodarskih organizacij, nadalje da morajo biti sredstva za osebno potrošnjo in sklade odvisna od organske sestave sredstev gospodarskih organizacij. S tem seveda ne bodo posegali v samostojnost delovnih kolektivov. Leti bodo tudi v prihodnje samostojno razdeljevali čisti dohodek na osebne dohodke in sklade po svojih potrebah in možnostih, upoštevali pa bodo tudi družbena merila, pri čemer jim bodo pomagale komisije.

Množilo se glasovi, ki govorijo o možnostih za sklenitev začasnega sporazuma o Berlinu. Po razgovorih Rusk-Gromlika v Zenevi se nadaljujejo razgovori v Moskvi in Washingtonu.

Indijski premier Nehru je objavil sestavo nove vlade. V vladi so ostali vsi dosedanji ministri, ustanovljena pa so bila štiri nova ministristva. Nehru je poleg ministristva za zunanje zadeve obdržal tudi resor atomske komisije.

Predsednik Sukarno je potrdil, da je Indonezija načelno sprejela ameriški predlog o mirobnosti ureditvi spora zaradi Zahodnega Irjana. Pripomnil pa je, da bo Indonezija s silo rešila to vprašanje, če Nizozemska ne bo privolila v prenos suverenosti Indonezije na Zahodni Irjan.

Pripadniki Vietkonga so iz zasede ubili dva ameriška vojaka, dva pa ujeli. Doselej je v Južnem Vietnamu padlo 18 ameriških inštruktorjev, dva so ujeli tri pa pogrešajo.

Moskovska revija »Komunist« kritizira Stalinsko delavnost na filozofskem področju. Revija poudarja, da se je odnos Stalina do filozofske zapuščine v osnovi razlikoval od Leninskega stališča in da je imel Stalin negativno stališče do Hegla in Plehanova.

V ameriški atomski centrali Hanford v državi Washington so se radioaktivni žarki izmaknili nadzorstvu. V bolnišnici so morali prepeljati štiri ljudi.

Varnostni svet OZN je sprejel ameriško-britansko resolucijo, ki obsodila Izrael zaradi napada na sirske ozemlje in podaja Izrael, naj se vzdrži podobnih incidentov.

Telefon - živec gospodarstva

V naporih za avtomatizacijo telefonije in telegrafije je medobčinsko sodelovanje srečno prestalo svoj zrelosni izpit — Novemu mestu se v kratkem obeta avtomatska telefonska zveza — Z nekaj več kot 700 milijoni bomo nadoknadili tudi na področju zvez vse, kar smo doslej zamudili

Ze lani smo obširneje poročali o načrtih novega PTT podjetja Novo mesto za avtomatizacijo telefonije in telegrafije na našem področju. Ker je bilo od takrat storjenega že precej in ker ljudski odbori pravkar sprejemajo odloke o prometnem davku na telefonske naročnine, smo zaprosili direktorico PTT podjetja in zvezno ljudsko poslanko tovarišico Dragico Rometovo za razgovor, ki ga posredujemo našim bralcem.

Kako napreduje montaža avtomatskih telefonskih naprav v Novem mestu? Bi nam povedali kaj več o težavah, na katere ste naleteli?

— Montaža krajevne avtomatske telefonske centrale v Novem mestu je končana, zdaj je na vrsti še medkrajevna centrala, ki jo bodo pričeli montirati ta teden. Konec aprila pričakujemo preizkuševalno skupino tovarne Iskra, ki bo prišla iz Koprca, kjer pravkar zaključuje delo v tamkajšnji avtomatski mrežni skupini. Upamo, da je montažna skupina Iskre opravila delo uspešno in da preizkušnja pri nas ne bo trajala dlje kot do konca maja.

Ker že povprašujete o težavah, naj povem, da jih je kar precej. Najprej bi omenila dobavne roke. Po pogodbi za dobavo in montažo ATC bi morala slednja steči v juniju 1961, vendar smo do takrat dobili le stojala s koordinatnimi zbiralniki in relejne enote, torej glavne dele, montiranje pa se je pričelo šele 6. novembra 1961.

Lani smo pričeli polagati kable za krajevno telefonsko omrežje. To delo je že za nami. Naši delavci delajo sedaj na preusmeritvi krajevne telefonske mreže in montirajo številčnike na CB telefonske aparate, ki smo jih uporabljali dosledaj. Upamo, da bodo telefonski naročniki iz Novega mesta v juniju že imeli sodobno krajevno telefonsko zvezo.

Ko bo pričela obratovati ATC v Novem mestu, bodo nekatere bližnje pošte, kot Straža, Šentjernej, Otočec in Stopiče, povezane z njo tako, da jih bodo naročniki v Novem mestu lahko klicali avtomatično, te pošte pa jim bodo nato posredovale zvezo s svojimi naročniki. Za vse ostale telefonske centrale pa bo še vedno ročno medkrajevno posredovanje. Šele po vključitvi visokofrekvenčnega sistema med Novim mestom in Ljubljano in ko bo dograjena medkrajevna centrala v Ljubljani (predvidoma prihodnje leto), bodo naši telefonski naročniki povezani z ostalimi avtomatskimi mrežnimi skupinami (Ljubljansko, koprsko, gorenjsko itd.), nato, ko bomo uresničili naš

petletni program telegrafskih in telefonskih zvez, pa tudi z občinskimi središči našega okraja.

Ker že govorimo o investicijskem programu pošte Novega mesta, ki bo kmalu končan in bo zahteval blizu 250

Dragica Rome, direktorica podjetja za PTT promet v Novem mestu

milijonov din, bo prav, da spregovorimo tudi o sredstvih. V letu 1959 so predstavnik bivešega PTT podjetja iz Ljubljane in občine Novo mesto v začetnih razgovorih dosegli sporazum o financiranju teh investicij. Po decentralizaciji je novo PTT podjetje Novo mesto prevzelo obveznosti bivešega PTT podjetja Ljubljana in Skupnosti jugoslovanske PTT. Ker nimamo dovolj kreditnih sredstev, smo pri uresničevanju tega programa imeli doslej precej težav.

Ljudski odbori pravkar sprejemajo odloke o prometnem davku na telefonske naročnine. Naše bralce bi zanimalo, koliko sredstev bi se v obliki tega davka steklo na leto in kako bodo ta sredstva uporabljena?

— Perspektivni program avtomatizacije telefonskega in telegrafskega omrežja na našem področju določa avtomatizacijo obojega v naslednjih pomembnejših gospodarskih središčih: v Novem mestu, Vidmu-Krškem, Brežicah, Crnomlju, Sevnici, Brestanici, Straži, Metliki in Trebnjem. Avtomatizirana telefonija za krajevno in medkrajevno povezavo, ki bo imela skupaj 1900 priključkov, in prostori bodo veljali 683 milijonov din, avtomatska telegrafska centrala skupaj z mrežo pa

58 milijonov.

Vaše bralce ste že lani seznanili s težavami našega podjetja. Naše poštne omrežje je prebogato, telefonske in telegrafske naprave ter zveze pa zastarele. Prav zato ne ustvarjamo dovolj lastnih sredstev in ne moremo brez pomoči družbe uresničiti tako obširnega programa. Lani smo ustvarili komaj 1 milijon 700 tisoč din sredstev za sklad skupne porabe, odnos med osebnimi dohodki in skladi pa je 98,4:1,6, čeprav povprečni osebni dohodki niso višji od 22.600 din.

Ze lani smo ugotovljali, da predstavljajo nesodobne telefonske in telegrafske zveze v gospodarstvu ozko grlo in da se bo stanje zaradi naglega gospodarskega razvoja slabšalo, če ne bomo programa o razvoju telefonije in telegrafije dovolj hitro uresničili. V vseh komunah so to razumeli, in ker ni na razpolago sredstev, so se vsi ObLO na naš predlog odločili sprejeti odloke o uvedbi prometnega davka na telefonske naročnine. Ta davek — na našem področju bi ga bilo vsako leto za okoli 50 milijonov — bi se stekal v medobčinske sklade za financiranje avtomatskega telefonskega omrežja. Sredstva se bodo uporabljala namensko kot prispevek občin za uresničenje perspektivnega programa razvoja telefonije in telegrafije v novomeškem okraju. Prometni davek ne bo v vseh občinah enak. Upamo, da bodo telefonski naročniki razumeli uvedbo prometnega davka na telefonske naročnine in da zato ne bodo odpovedovali telefonskih storitev.

No in še zadnje vprašanje: najste, prosim, glavne značilnosti perspektivnega programa avtomatizacije telefonije na našem področju in hkrati vse naloge, ki smo jih že opravili.

— Perspektivni program avtomatizacije telefonskega in telegrafskega omrežja na našem področju določa avtomatizacijo obojega v naslednjih pomembnejših gospodarskih središčih: v Novem mestu, Vidmu-Krškem, Brežicah, Crnomlju, Sevnici, Brestanici, Straži, Metliki in Trebnjem. Avtomatizirana telefonija za krajevno in medkrajevno povezavo, ki bo imela skupaj 1900 priključkov, in prostori bodo veljali 683 milijonov din, avtomatska telegrafska centrala skupaj z mrežo pa

V 10 letih so zadrugne organizacije v našem okraju napravile velik razvoj. Iz prejšnjih manjših zadrug, ki so se v glavnem ukvarjale s preskrbo prebivalstva, so nastale močne gospodarske organizacije z vedno večjo vlogo v kmetijski proizvodnji. Medtem ko je bilo 1952 na področju našega okraja 114 kmetijskih zadrug, jih je sedaj le 14. Kako velik gospodarski pomen imajo zadrugne na splošno, povedo številke o letnem denarnem prometu: lani je znašal v vseh zadrugah našega okraja skoraj šest milijard dinarjev. V prometu zadrug ima čedalje večji odstotek lastna proizvodnja. Poslovni skladi zadrug so lani dosegli milijardo štiri sto milijonov dinarjev. Samo kmetijski stroji, s katerimi razpolagajo kmetijske za-

— V Novem mestu smo že zgradili novo poštno poslopje, v katerem bo nova avtomatska telefonska centrala in avtomatska telegrafska centrala. Omenila sem že, da je opravljena montaža avtomatske telefonske centrale v Novem mestu in končana gradnja krajevnega omrežja. Koksialni kabel Zagreb-Ljubljana že polagajo, zato pričakujemo, da bomo lahko v letu 1964 že uporabljali naj sodobnejše zveze za povezavo vozalne telefonske centrale v Vidmu-Krškem z glavno centralo v Novem mestu. Zgrajeno je novo poštno poslopje v Crnomlju, kjer bo dobila prostor tamkajšnja vozalna centrala. Upamo, da bo avtomatska telefonska centrala Crnomelj — zanjo bodo prispevala sredstva vsa PTT podjetja v Sloveniji — pričela obratovati konec 1963. Letos bomo pričeli graditi prostore za avtomatsko telefonsko centralo v Vidmu-Krškem in tam polagati kable za krajevno telefonsko omrežje. S tovarno Iskra se pogajamo za dobavo ostalih avtomatskih telefonskih central, ki so predvidene s perspektivnim programom. Program avtomatizacije telefonije v Brežicah, Vidmu-Krškem, Sevnici in Brestanici bomo uresničili s pomočjo medobčinskega sklada področnih občin, v katerega se bodo stekala sredstva prometnega davka od telefonskih naročnin ter druga sredstva, ki jih bodo komune prispevale po pogodbi z našim podjetjem. Tudi v Beli krajini pripravljamo ustanovitev takšnega sklada za avtomatizacijo in medkrajevno povezavo Crnomlja in Metlike, hkrati pa o tem razpravljamo tudi z občina Novo mesto in Trebnje.

Glavna naloga našega perspektivnega programa avtomatizacije telefonije je zgraditev avtomatske telefonske centrale v vseh občinskih in gospodarskih središčih ter avtomatska povezava teh central z Novim mestom in drugimi avtomatskimi telefonskimi mrežnimi skupinami.

15. APRIL - DAN ŽELEZNIČARJEV

Spet prihaja april, ko se v spominu vračamo na tistih štirinajst aprilskih dni in noči, ko so železničarji naše domovine zapisali najbolj revolucionarne in najslavnejše dni svoje zgodovine.

Sadovi te revolucije so padli na rodovitna tla. Priborjene delavske pravice so se iz leta v leto uresničevale. Po generalnem štrajku železničarjev leta 1920 je bil dosegel sporazum med generalno direkcijo železnic in delavci, da je bil uveden 8-urni delavnik in plačan pripadajoči letni dopust.

Ko se je leta 1950 izpolnilo geslo »Tovarne delavcem!«, so se tudi železničarji odločili za samoupravljanje, vendar zaradi specifičnosti železniške službe tega ni bilo mogoče takoj izvesti. Od 1954 do 1960 so bili uvedeni prvi organi samoupravljanja na železnici, ki pa so bili bolj posvečevalnega značaja. Težave so se pojavile v tem, ker so morale biti prevozne tarife za vso državo enake, nadalje glede tranzitnega prevoza, kakor tudi delitve dohodkov. Imamo ravninske in gorske proge, ki ustvarjajo pri prevozu različne dohodke; prve so aktivne, druge pasivne.

Ob reorganizaciji jugoslovanskih železnic se je vloga delavcev bistveno spremenila. Železniški kolektivi so postali od oktobra 1960 gospodarji — samoupravljavci podjetja. Leto dni samoupravljanja je dalo bogate izkušnje. Smo pred volitvami v nove delavske svete, ki bodo 26. aprila. Na predvolilnih zborovanjih bomo zbrali in predlagali nove člane v organe samoupravljanja. Le-ti bodo uspešno opravljali gospodarske posle, ki jim jih zaupa delovni kolektiv. JANEZ UDOVIC

OB PRENEHANJU DELOVANJA OKRAJNE ZVEZE ZE KMETIJSKIH ZADRUG V NOVEM MESTU

Povečana odgovornost zadrug in komun

27. marca je bila v Novem mestu letna skupščina Okrajne zveze kmetijskih zadrug. Na skupščini so sprejeli sklep o prenehanju delovanja tega zadrugnega organa, obravnavali pa so tudi vrsto nalog, ki čakajo kmetijske zadrugne in komune pri nadaljnjem razvijanju kmetijstva.

V 10 letih so zadrugne organizacije v našem okraju napravile velik razvoj. Iz prejšnjih manjših zadrug, ki so se v glavnem ukvarjale s preskrbo prebivalstva, so nastale močne gospodarske organizacije z vedno večjo vlogo v kmetijski proizvodnji. Medtem ko je bilo 1952 na področju našega okraja 114 kmetijskih zadrug, jih je sedaj le 14. Kako velik gospodarski pomen imajo zadrugne na splošno, povedo številke o letnem denarnem prometu: lani je znašal v vseh zadrugah našega okraja skoraj šest milijard dinarjev. V prometu zadrug ima čedalje večji odstotek lastna proizvodnja. Poslovni skladi zadrug so lani dosegli milijardo štiri sto milijonov dinarjev. Samo kmetijski stroji, s katerimi razpolagajo kmetijske za-

druge, so vredni okoli 650 milijonov dinarjev.

Vzlic temu da iz leta v leto narašča lastna proizvodnja kmetijskih zadrug, so na skupščini menili, da ta še ni dovolj intenzivna. Zlasti zadrugne (in posestva) prepešči pridobivajo nove površine, bodisi z nakupom ali najemom. Pogodbeno sodelovanje z zadrugniki, ki je zajeo do lani blizu devet tisoč hektarov površin, ne napreduje kot bi bilo potrebno. Res se je potrošnja umetnih gnojil v desetih letih povečala od 36 na 150 kg na hektar, vendar je to še vedno premalo glede na možnosti povečanja dohodka v kmetijstvu. Opazno je, da kmetijske zadrugne raje vlagajo sredstva v stroje kot v nakup zemlje in organizacijo lastne proizvodnje. Pri nakupu zemlje in prevzemanju v najem, kot tudi pri pogodbenem sodelovanju kmetijske zadrugne preveč upoštevajo ekonomski račun, premalo pa gledajo na družbeno-politično plat teh poglavitnih nalog kmetijskih organizacij.

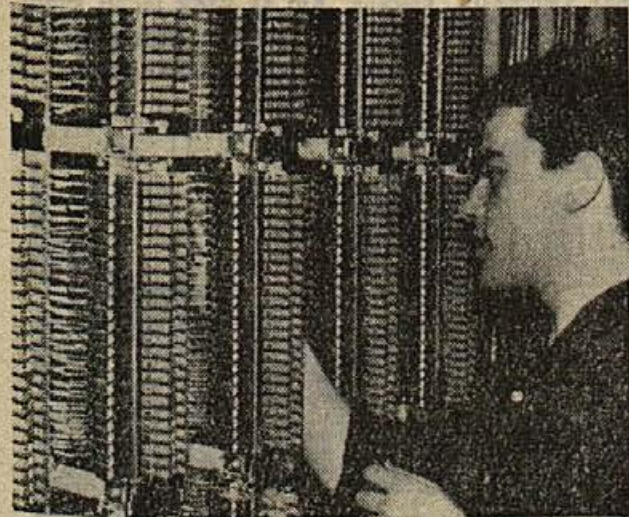
V razpravi so tudi naglasili, da so se kmetijske zadrugne po združitvi odmaknile od proizvajalcev,

da je neposrednega sodelovanja kmetijskih strokovnjakov z zadrugniki manj, kot ga je bilo pred združitvijo, čeprav je kmetijskih strokovnjakov sedaj veliko več, kot jih je bilo pred leti. Ob združitvi so kmetijske zadrugne sicer ustanovile ekonomske enote, vendar je samoupravljanje v teh enotah še zelo šibko. Skratka, ob združitvi manjših v večje kmetijske zadrugne je čutili praznino v neposrednem sodelovanju kmetijske zadrugne z zadrugniki pri razvijanju sodobne kmetijske proizvodnje. Tudi gozdarska služba v nekaterih kmetijskih zadrugah ni zaživela, kot bi morala. Zlasti na področjih, kjer ni možnosti za razvoj moderne kmetijske proizvodnje, bi morale zadrugne načrtno usmerjati gospodarjenje z gozdom. Ni pravilno, da zadrugne dajejo dohodke od gozdarstva v druge panoge, marveč jih morajo vlagati izključno nazaj v gozd. Poudarili so, da če posamezne zadrugne ne bodo pokazale dovolj pripravljenosti za izvajanje zakona o gozdom, bo potrebno to dolžnost izročiti sposobnejši gospodarski organizaciji.

Prizadevanje za večjo kmetijsko proizvodnjo, bodisi v poljedelstvu, živinoreji ali gozdarstvu, je bila in ostane poglavitna naloga kmetijskih zadrug, so podčrtali na skupščini. V tem imajo zadrugne tudi veliko odgovornost, zato ne smejo opustiti nobene oblike in možnosti, ki pelje k temu cilju. Res, da zadrugne nimajo dovolj specializiranih strokovnjakov za posamezne vrste proizvodnje, na splošno pomanjkanje strokovnega kadra ni več tako občutno. Trenutno je v kmetijskih zadrugah zaposlenih 11 agromov, 112 kmetijskih tehnikov, večje število gozd, tehnikov in nekaj inženirjev, kmet. zadrugne pa štipendirajo še 88 bodočih strokovnjakov.

Ob prenehanju OZKZ postaja odgovornost KZ za izvajanje načrta kmetijske proizvodnje še večja. Prav tako se povečuje odgovornost komun, ki morajo posvečati razvoju kmetijstva vsaj toliko skrbi kot drugim gospodarskim panogam.

Ob zaključku skupščine so sprejeli še sklep o razdelitvi premoženja OZKZ v vrednosti 171 milijonov dinarjev.

Sodobna avtomatska telefonska centrala je sestavljena iz deset tisočev drobnih delov, žic in spojev, zato je treba opraviti montažo kar se da natančno. Drobna napaka, na videz nepomemben nepravilen spoj, je lahko usodna. Na sliki: strokovnjak iz kranjske ISKRE pri montaži nove ATC na novomeški pošti

VSE ZA RAZVOJ TURIZMA!

(Nadaljevanje s 1. strani)
samo v čiste kraje, med ljudi, ki sami ljubijo snago in red!
Krka je čudovita reka — pa vendar jo marsikje smatrajo za smetišče... Namesto dveh ribolovnih režimov potrebuje okraj samo enega, pa bo ribiški turizem še bolj zaživel! V gostinstvu niso važni samo veliki hoteli; premnogo uslug lahko daje tudi manjša gostišča, kamor se potnik še raje zateče, saj pričakuje prav tu domačnost in mir! Več kul-

turne potrebe in srčne omike, ki pa nima nobene zveze s hlapčevskim vedenjem nekaterih gostincev (in domačinov!) do tujcev!
Seveda samo od ugotovitev, da je pokrajina lepa in čudovita, da ima vse pogoje za razmah turizma, ne moremo živeti. Pogoje, ki jih imamo, je treba pametno izrabiti, to pa dosežemo samo z delom ljudskih odborov, turističnih društev in drugih organizacij! Na to včasih preradi pozabi-

mo; vsi smo za turizem ko teče o njem beseda, ko pa je treba izpeljati to ali ono nalogo, pa se rado zatakne bodisi na ljudskem odboru, v društvu, krajevni organizaciji ali pri ljudeh, ki naj bi to ali ono nalogo v korist turizma uresničili! Ne tako! Postavimo si uresničljive in dosegljive načrte, za začetek ne prevelike, pa jih potem tudi izpeljimo do kraja!

Pri tem zadeva veliko odgovornost turistična društva, ki dobivajo z reorganizacijo Turistične zveze Slovenije vedno večje pristojnosti. Ne pozabimo, da moramo pri tem prav v našem okraju pohiteti, saj zaostajamo glede turizma za razvitejšimi področji Slovenije! Turističnih društev imamo v okraju premalo — pri tem pa Spodnje Posavje, Dolenjsko in Belo krajino kot celoto štejemo v izrazito turistično področje! Drugi nam turizma ne bodo razvijali, če ga nečemo sami! Brez društev, ki se v celoti posvečajo rasti turizma, opisanih nalog ne bo mogoče uresničiti.

V društvih je zdaj premalo članstva, posebno pa pogrešamo mladine. Vse preslabo sodelujejo s TD gostinska podjetja. Ni dovolj, če je kolektiv hotela ali gostilne samo formalno vpisan v turističnem društvu! Treba je v njem organizacijsko vztrajno delati, saj so vse akcije TD hkrati tudi neposredna ali pa posredna korist za vse naše gostinstvo!

Društva morajo imeti solidne delovne programe; brez teh ne bo ne poleta, ne uspehov. Programi morajo biti seveda vključeni z načrti občin in okraja, posebno še, ker predstavlja vsa širša Dolenjska izrazito mikavno in perspektivno turistično področje! Turistične organizacije se morajo zategati čvrsteje vključiti v komunalni sistem, turistični delavci pa morajo biti tudi sodelavci v različnih or-

ganih komune. Izredno veliko število turističnih posebnosti našega okraja nas naravnost sili k ukrepom, da zastavimo vse sile, da bo turizem postal tudi pri nas zares gospodarska panoga!

Turističnim društvom manjka za delo potrebnih sredstev; treba jim je pomagati, turistične takse pa naj gredo v celoti za razvoj turističnih krajev! — Resno zaostajamo v propagadni dejavnosti (vodilci, letaki, prospekti itd.). Posebne skrbi in ovire pa prinaša urbanistična neurejenost naših mest, turističnih krajev in pokrajine kot celote. Ena izmed perečih, odprtih nalog je ureditev ceste čez Gorjanke, za katero se zanima tudi štajerski del Slovenije, saj bi imel na liniji Celje — Zidani most — Krško — avtomobilska cesta — Novo mesto — Gorjanci — Črnomelj — Vinica najkrajšo pot do morja.

To so le nekatere misli iz plodne razprave o nalogah in delu Dolenjske turistične zveze. Zavedati se moramo, da je njen program naša skupna velika in odgovorna dolžnost: turizem moramo razviti tako, kot je zapisano v petletnem programu razvoja našega okraja:

Turistični promet bomo dvignili za 113 odst., število nočitev za 158 odst., družbeni bruto proizvod gostinstva pa na 2 milijardi in 910 milijonov v letu 1965 ali povprečno na leto za 22 odstotkov.

NIHČE NE BO IZPUŠČEN!

Te dni smo dobili v upravo našega lista več vprašanj, ali bodo pri nagradnem žrebanju upoštevani tudi naročniki iz tistih pošt, ki so »bolj na koncu abecede«. Res je, da so naročniki v Vidmu-Krškem, Žužemberku in drugih krajih, ki se začnejo s črkami T, U, V, Z in Ž, dobili položnice za plačilo polletne naročnine šele zadnji teden. Prosimo jih, da naročnino takoj plačajo svojim pismo- nošem. Vsem naročnikom pa sporočamo, da bodo sodelovali pri nagradnem žrebanju

ВСИ СТАРИ И НОВИ НАРОЧНИКИ DOLENJSKEGA LISTA,

ki bodo poravnali polletno naročnino za 1962 najkasneje do 10. maja 1962.

Vsak naročnik mora imeti seveda tudi v redu plačano lansko naročnino. NIHČE torej ne bo pri žrebanju izpuščen, če bo pravočasno uredil svojo dolžnost do uprave lista.

Naročnikom, ki ob sedanjih izterjavah ne bodo plačali polletne naročnine, bomo list brez opozorila ustavili.

Razen glavnega darila, ki ga prispeva DOLENJSKI LIST nam, imamo letos še 99 drugih praktičnih nagrad naših znanih proizvodnih, trgovskih in uslužnostnih podjetij:

Trgovsko podjetje na debelo in drobno »RESA« v Vidmu-Krškem bo prispevalo par čevljev in električni likalnik.

Trgovsko podjetje IZBIRA v Novem mestu je podarilo

RADIJSKI SPREJEMNIK

TELEVIZIJSKI SPREJEMNIK in 99 drugih praktičnih, dragocenih nagrad je pripravljenih za vse stare in nove naročnike našega lista! Ne zamudite žrebanja: vstopnico zanj vam daje PRAVO-CASNO PORAVNAVA POLLETNA NAROČNINA, ki jo pobirajo te dni vsi pismo- noše v Sloveniji, medtem ko morajo naročniki iz drugih republik FLRJ poslati naročnino sami.

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA,
NOVO MESTO

Prireditve za letošnji dan železničarjev

15. april, dan železničarjev, proslavljajo delovni kolektivi na območju ZTP Novo mesto že od 1. aprila dalje s športnimi srečanji. Tako je bilo doslej že več šahovskih turnirjev, v Mariboru so se pomerili kegljači, v Novem mestu se bodo danes popoldne srečali balinarji, jutri spet v Trebnjem, na vrsti pa so tudi tekmovanja v streljanju z

zračno puško, srečanja najboljših kegljačev, šahistov, balinarjev in drugih.

Jutri zvečer bo ob 19. uri v dvorani zadrufnega doma v Bršlino slavnostna akademija, 14. aprila ob 16. uri bo tako slavje v Trebnjem, ob 19.30 pa se bodo srečali železničarji tudi v Grosupljem. V soboto popoldne bo žalna komemoracija pred spominsko ploščo padlim železničarjem v Trzišču, v nedeljo zjutraj ob 8. uri pa pred ploščo na postaji in kurtilnici. V nedeljo ob 10. uri bodo položili tudi venec pred spominsko ploščo v Karlovcih pri Trški gori in pred spomenikom Antona Campe.

10. aprila spet sneg!

Medtem ko je v ponedeljek popoldne začelo deževati, smo se v torek zjutraj zbudili sredi snežnega mečaja! Lepa in sončna nedelja, ki je privabila v izletniške kraje več tisoč ljudi iz Ljubljane, Zagreba in drugih mest, je bila v torek samo še »spominček na pomlad«, ki je letos ni in ni. V torek popoldne je snežilo, kakor bi se beračji trgali za suk-njice. Ko zaključujemo današnje številko (v torek popoldan), se sprašujemo z našimi bralci vred: ali je tokrat snežilo »šele sedem-najstič« ali pa morda »že šestindvajsetič«, kakor mnogi radi trdijo za minulo vse predolgo zimo ...

Živahne kupčije na sejmišču

9. aprila je bilo na novomeški sejmem pripeljanih 1130 prašičev, starih 6 do 12 tednov. Zanj se zahtevali 5800 do 9000 din. Kupcev je bilo precej iz bližnjih in oddaljenih krajev. Bilo je »sklenjenih 872 kupčij.

Dopisujte v vaše
komunsko glasilo!

Sreča je čakala do enajstih...

Seskrat je Ciganka Ida obiskala Nežo iz Podgorške vasi. Vsakokrat jo je prepričevala, da ji za majhno plačilo pričara srečo, ki jo bo spremljala do konca življenja. Neža, ki ji menda v življenju ni nikoli dobro šlo, si je seveda želela takih nebes, četudi bi morala zanje dati vse, kar je imela. Ciganka Ida je to prav dobro vedela; le hudič bi moral imeti prste vmes, da svoje mreže ne bi mogla razviti. Govorila je tako medene besede, tako prepričljivo, da je Neža pomislila, ali niso prav Cigani ange-li, ki jih je neki bog preoblekel v reveže, da bi tako laže našli pot do preprostih ljudi. In žena, ki je bržkone uganila, da je »bolje drži ga, kot lovi ga«, se je dala pregovoriti in je obljubila izpolniti sleherno željo premetenega »angela«...

Ida je govorila, da ji bo srečo vsekakor poklonila, da pa mora ona prej še veliko napraviti. Vsakokrat, ko bo prišla k njej, je dejala, ji mora Neža pripraviti nekaj denarja, obleke in podobnih reči. Če bo prenehala dajati darove, ji nobena višja sila ne bo več pomagala. Zato Neža ni

preveč pomisljala. Sreča je le sreča, enkrat v življenju pa lahko tudi njo obišče.

Petkrat je že dala Ciganki zahtevano darila. Potem sta se zmenili, da bo svečani trenutek, ko naj bi sreča poškala tudi na Nežina vrata, 23. marca letos ob pol desetih dopoldne. Ida je princala s seboj ves denar, ki ji ga je bila dala Neža, razen tega pa zatrdjevala, da bo sreča bolj za gotovo prišla, če priloži še 2.500 dinarjev. Neža je to res storila. Potem je Ida v veliko ručo zavila denar in nekaj drugih predmetov in culo spravila v predal kredence. Sreča naj bi zdaj opravila svoje. Ciganka je Nežo zatrdila, naj pogleda v culo šele po 11. uri dopoldne, češ da se lahko stvar sprevrže v nesrečo, če bi prej odprla kredenco. Ubogala je. Ciganka Ida je medtem kakor nevidni angel pobrala šila in kopita in jo odkurila proti svojemu taborišču k svojem v Log.

Ko je Neža po 11. uri odprla kredenco in razvila culo, je v njej našla le nekaj zmečkanih koščkov papirja. Nemalo je bila začudena. Le kdaj je mogla ciganka odnesti listih 12.600

dinarjev, ki so bili v ruči? Ko je natančno preračunala, koliko je žrtvovala za »srečo«, je ugotovila: blaga z denarjem vred je bilo za 17.600 dinarjev! To pa za Nežo niso majhni denarji. In je zadevo prijavila organom Ljudske milice.

Imenovana Ciganka je že večkrat na podoben način izsiljevala denar od ljudi. Včasih ji je uspelo, včasih je za laž ušla pravici, slednjé pa se ji je zataknilo. Preprosti ljudje na podeželju doživljajo čestokrat podobne reči. Dajo se zapeljati, čeprav jih to stane težke tisočake. Namesto njih spremlja sreča vse premetence, ki jim nasedajo preprosti, še preveč lahkoverni ljudje. Prav gotovo je Nežo, kakor tudi vse, ki jih je Ciganka Ida osušila za nekaj tisočakov, to dobro poučilo, da sreča le ni tako poceni stvar, da bi jo lahko kupili od kogarkoli in kadarkoli. Srečo, če si jo tako zamišljamo kot vsi ostali, si moramo sami ustvari ti.

Kaj se vsak tečen zgodi
pri nas, vam pove
DOLENJSKI LIST!

V imenu življenja: hvala!

Z OBISKA NA NOVOMEŠKI TRANSFUZIJSKI POSTAJI

Napis na vratih enega izmed spodnjih prostorov novomeške bolnišnice mi je povedal, da sem prišla prav. Tu bom torej spoznala krvodajalce. V čakalnici jih je bilo morda še osem.

Na vrsti je bil mlad fant. Resno, skorajda s ponosom si je nataknil belo haljo, se pokril s čepico in obul visoke bele copate, kot jih nosijo zdravniki, ter vstopil. Za njim so se oblekli tudi ostali, ki so čakali, da pride vrsta nanje.

Debelušno dekle z Otočca se je s pogledom ustavilo na nogah in se hudomušno nasmehnilo: »Saj smo taki kot kakšni medvedjele!

»Zdaj pa na dva deci črnega!« je zaklical fant, ki se je vrnil iz sobe. Pokazal je blok za malico, brč oblekel površnik in smuknil v jedilnico.

»Ta je pa lačen, ta«, so se pošalili za njim ostali. Tiho sem jih opazovala. Vsi so bili razpoloženi in z njihovih obrazov sem brala nekaj, kar je dajalo videz resničnega zadovoljstva in je spominjalo na tisto srečo, ki jo daje zavest: RESIL BOM ŽIVLJENJE!

V novomeški občini je okrog 1940 krvodajalcev. Vsak teden jih pride na vrsto približno 35, od katerih dá vsak od 1 do 3 del krvi. Razumljivo je, da lahko postanejo krvodajalci samo zdravi, poprej zdravniško pregledani ljudje, stari 18 do 55 let. Vsak od njih pride na vrsto samo enkrat na leto.

»Presledki med enim in drugim odvzemom bi bili lahko krajši, toda ljudje so nekako bolj brez skrbi za svoje zdravje, če pridejo sem bolj poredkoma,« so povedali na transfuzijski postaji.

Lani so v Novem mestu odvzeli 1217 krvodajalcev približno 370 litrov krvi, kar pa ni moglo v celoti zadostiti potrebam novomeške bolnišnice. Za pomoč morajo večkrat prositi bolnišnico v Ljubljani, in

to predvsem takrat, kadar doma zmanjka krvi določene skupine. Največ krvi potrebuje oddelek za kirurgijo, takoj za njim pa ginekološko — porodniški oddelek ter interni oddelek bolnišnice.

Kri shranjujejo v posebnih steklenicah in hladilnikih, kjer ostane sveža 14 dni, nakar lahko uporabijo le še krvno plazmo.

Transfuzijska postaja v Novem mestu je začela delati že leta 1957, vendar je tedaj obratovala le nekaj mesecev, od novembra 1960 pa dela nepretrgano. Krvodajalci prihajajo tja ob torkih. Po odvzemu krvi dobe malico, ki pa ne pomeni plačila za podarjeno kri, temveč okrepčilo, ki je potrebno predvsem zato, ker prihajajo krvodajalci v bolnišnico tešči.

Krvodajalske akcije organizira pri nas mestni odbor RK, ki vpliva predvsem na sindikalne podružnice podjetij in ustanov. Te skušajo potem iz svoje srede dobiti čimveč ljudi, ki so s svojo krvjo pripravljeno pomagati bližnjemu. Prav bi bilo, da bi se v to človekoljubno akcijo vključilo kar največ ljudi in da bi tudi druga podjetja v Novem mestu in okolici sledila zgledu kmetijske šole na Grmu, tajništvu za notranje zadeve, tovarni obutve, Novolesu in še nekaterim kolektivom, katerih člani so še tako nesebično in z veseljem odzvali klicu sočloveka. Ne smemo pozabiti tudi Sentjernečianov, med katerimi je lepo število krvodajalcev.

Na vrsti je bilo dekle. Vstopilo je z modrim kartonom v rokah in se vrnilo z nasmehom na ustnicah. Na beli ovojnici je pisalo: Krašovec Mira. V pismu pa so drobne, skromne črke govorile v imenu življenja:

»Iskrena hvala za podarjeno kri. Z njo boste rešili človeka...«

Po vseh predelih okraja so zadnje dni marca in v začetku aprila pričeli delati v vinogradih. Letos smo v zamudi, saj nam je še ta teden sneg spet ponagajal. Prejšnji teden so marsikje v Beli krajini, pa tudi v Semiču, pridno vozili kolje v sončne vinograde

Kako planiramo in gospodarimo

Če bi hoteli dobiti na vprašanje »Ali smo dobri planerji in gospodarji?« zadovoljiv odgovor, seveda ne bi smeli reči kar tjavendan: dobro, zelo dobro, odlično, slabo gospodarjenje. Gospodarstveniki bi za ta odgovor navedli nepregledno vrsto števk oziroma rezultatov. V njihovem jeziku, ki je za povprečnega bralca malo preveč učen, bi posredovali le nekaj podatkov. Povedo naj, kako smo, planirali in gospodarili lani, to pa je tudi osnova za sestavo plana, o katerem bomo spregovorili kasneje. Za volivce pravzaprav ne bo kaj posebno novega, saj so o rečeh, ki jih naš tednik prinaša v zgoščenih oblikah, razpravljali na zadnjih zborih občanov. 30. marca je bila seja obeh zborov ObLO, ki sta družbeni plan naše komune sprejela.

žavam. Nimamo namena, da bi se dlje zadrževali pri problemih in naporih, toda zaradi boljšega razumevanja je potrebno omeniti. Velik je delež gospodarskih organizacij pri skupnem reševanju problemov v komunah, dobro in načrtno gospodarjenje pa je nedvomno vplivalo na to, da smo veliko dohodkov iz gospodarske proizvodnje (lani je bil plan bruto proizvodnje presežen za 7,16 odst.) lahko vložili v mnoge dejavnosti, ki že dalj časa niso poznale načrtnega razvoja.

Vendar s tem, kar nam je uspelo narediti, še ne moremo biti zadovoljni. Druž-

BREŽIŠKE VESTI

Lani napredek, toda ni še zadovoljiv!

Lanskoletni premiki v gospodarstvu in vse spremembe, ki jih je novi način gospodarjenja prinesel, so občutno obogatili vsebino vseh dejavnosti v komunah. Tako je bil skupni porast proizvodnje in storitev v primerjavi s predlanskimi dosežki večji za okrog 30 odstotkov; s polmilijardnimi investicijami smo nabavili kmetijske stroje, uredili rastlinjake v Čateških Toplicah, plantažne nasade v Vrbinu itd. V negospodarski dejavnosti pa smo napravili le polovičen izkupiček. Z nekaj več kot 380 milijoni dinarjev smo zgradili 92 stanovanj, gradili poliklinični trak pri brežiški bolnišnici, razen tega pa je bilo precej sredstev porabljenih za elektrifikacijo sedmih vasi. V tem času smo obnovili tudi brežiški kulturno-prosvetni dom, za kar smo porabili okrog 35 milijonov dinarjev. V industrijski dejavnosti smo presegli lanskoletni plan za 1,44 odst., kar pomeni z ozirom na predlanske rezultate in izredno napeti plan neprecenljiv uspeh. Nadalje smo izreden porast za beležili v kmetijski proizvodnji, ki je bila lani kar za 27,3 odst. večja kot predlanskim. Zlasti so bili doseženi izredno dobri rezultati v sadjarstvu in vinogradništvu. Za vsa dela v kmetijstvu je bilo vloženih blizu 186 milijonov dinarjev.

Skoraj ni bilo dejavnosti, ki ne bi prinesla uspeha. Bogat je bil blagovni promet — povečan za 28 odstotkov — v turizmu in gostinstvu smo dosegli za 27,5 odstotkov povečan promet, komunalna dejavnost pa je razpolagala za več kot 24 milijoni dinarjev. Če temu dodamo še olstvo, zdravstvo, socialno varstvo in podobno — tudi te dejavnosti so se pretežno razvijale po planu — se lahko veselimo slehernega napredka, ki pa ga smo dosegli s precejšnjim naporom in kljub te-

beni in gospodarski razvoj ter potrebe, ki nastajajo v sedanjem naglem razvoju, tega ne dovoljujejo. Nadaljevati moramo tam, kjer smo lani nehali in delati z dvojno naglico.

Letos predvsem razgibanost v proizvodnji na vseh področjih

Seveda tega še ne bomo tako hitro dosegli. Po tej poti pa je treba iti. Kako hitro se bomo bližali cilju, pove družbeni plan komune. Ta predvideva za letošnje predvsem večjo razgibanost v proizvodnji, ki je podlaga za uresničevanje začrtanega gospodarskega razvoja.

Glede kmetijske proizvodnje bomo zlasti začeli pridelovanje na socialističnem sektorju. Z do zdaj veljavnimi in novimi ukrepi o minimalni agrotehniko bomo izboljšali kakovost pridelkov in povečali količino. Prešli bomo na popolnejšo strojno obdelavo in kmetijsko pridelovanje sploh mehanizirali. Za 14 odst. povečani bruto produkt v kmetijstvu bi povsem ustrezal. Tudi na ostalih področjih bomo morali doseči vse, kar se doseči da. Za to je pripravljeno letos milijardo 33 milijonov dinarjev. Investicijske naložbe se bodo letos povečale za 41,3 odst., oziroma bodo znašale krog eno milijardo 208 milijonov dinarjev. Od predvidenih 858 milijonov dinarjev za investicije v gospodarstvu bodo gospodarske organizacije prispevale 183,5 milijona dinarjev ali 21 odst., 64,2 milijona dinarjev bo zbranih pri ObLO, ostala sredstva pa bodo prišla iz drugih virov.

Letos bo osrednja naloga komunske politike, pripraviti industrijo do stopnje, ko bo proizvodnja dejansko ustrezala potrebam na trgu.

Nič manj važna naloga pa nas čaka pri rekonstrukciji nekaterih industrijskih objektov. Upoštevajoč vse

to, naj bi se letos industrijska proizvodnja povečala za 26 odstotkov, narodni dohodek v industriji pa za 33,4 odstotka. Veliko sredstev iz občinskega investicijskega sklada bo šlo letos tudi za raziskave. Tako se bodo nadaljevala dela pri nahajališču kremenčevega peska pri rudniku v Globokem.

Promet, trgovina, turizem: več storitev!

Vrednost prometnih storitev naj bi se letos povečala še za 8,6 odstotka. Hkrati naj bi se utrdila organizacija prometne službe. Skrb za ceste je neizogibna. V PTT službi bodo potrebne marsikateri spremembe. V ta namen je predvidenih 84 milijonov dinarjev investicij, ki naj bi se postopoma zbrale do 1. 1964. Tudi gradbeništvo ne more živeti brez investicij. Medtem ko se bo treba truditi, da se poveča storilnost gradbenih podjetij, naj bi se na drugi strani proučevale divje gradnje, ki so se že čvrsto ukoreninile tudi v naši komunah.

Trgovina se bo morala čimprej vkladiti z načelom ponudbe in povpraševanja. Ker se bo osebna potrošnja povečala za 9,2 odstotka, kar ni malo, in ker bo bruto produkt v trgovini porasel kar za 22 odstotkov, bo nujno potrebno rešiti tudi vprašanje organizacije trgovske mreže in usposobiti ustrezen kader. Podobno se bo povečal tudi gostinski promet, predvsem v znanih turističnih središčih: v Čateških Toplicah, v restavraciji na Na griču in v Mokricah. Turistični denar je vsekakor hvalečen prispevek pri jačanju turistične dejavnosti, ki je pri nas še vedno v razvoju.

Nič manj ni vreden denar, ki ga ustvarijo obrtniki v privatnem in družbenem sektorju, čeprav kakšnega posebnega odskoka v obrtniški proizvodnji letos ne bo, razen v kovinski stroki. Napredek v obrtništvu, ki ga pričakujemo, pa bo odvisen od večje storilnosti, boljše organizacije dela, opreme, ki naj bi bila kar najbolj sodobna.

Tudi drugih dejavnosti ne smemo zanemariti

● **Vodno-gospodarska služba bo letos nadaljevala dela** pri gradnji savskega nisa in regulirala potok Grabernico.

● **Komunalna dejavnost za letošnje obsega:** gradnjo Bazeljske ceste, urejevanje ulic in kanalizacije v novem naselju ter na Čatežu, vzdrževanje cest IV. reda in elektrifikacijo vasi od Bojsnega do Brezja. Za Brežice in Čatež bo izdelan urbanistični načrt.

● **Za šolstvo bo v glavnem poskrbljeno.** Med drugim nameravajo zgraditi štiri učilnice za trgovsko

šolo. Degraden bo tudi kulturno-prosvetni dom itd.

● **Letos bodo odprli nov poliklinični trak** pri brežiški bolnišnici in otroški dispanser pri zdravstvenem domu. Potrebno je jačati občinski zdravstveni center ter hkrati reševati številna vprašanja ljudi, ki so kakorkoli vezani na socialno ali zdravstveno pomoč z ugodnostmi.

Preveč je dejavnosti, da bi jih mogli v tako zgoščenem zapisu vsaj omeniti. Omenili smo le tiste, s katerimi se srečuje največ občanov. Občani jih poznajo, poznajo tudi probleme in ovire, prenekajkrat so znali tudi pametno svetovati, kako iz te ali one zagate. S tem, da jih poznajo, pa še ni opravljeno vse. Gre namreč za družbeni plan komune, torej celotnega področja, na katerem občani prebivajo. Ne bi bilo prav, če bi zdej, ko je treba naloge tudi opravljati, stali ob strani čes: »Kaj se nas tiče, kdo bo vse to naredil! Mi smo rekli svoje!« Napk je tudi, če bi vse zvalili na občino oziroma ObLO, kot nekateri še pojmujejo komuno.

Nalog je veliko in tudi zahtevne so. Če hočemo napredek, bomo morali združiti moči, vendar naj se to ne ustavi le na ObLO. Dolžnost vseh občanov je, da pomagajo, kolikor morejo.

Čateške Toplice pred rekonstrukcijo

Elaborat za preureditev Čateških Toplic je dopolnjen, in če bo šlo vse po sreči, se nam še letos obeta pričetek del, ki bodo, kot vse kaže, trajala več let.

BREŽIŠKI

MATICNI URAD SPOROCA

Marca ni bilo rojstev izven bolnišnice.

Poročila sta se: Borislav Sokol, podoficir JLA iz Brezice, in Silva Zrimšek, uslužbenka iz Ljubljane.

Umrli so: Anton Cizl, krojač iz Sentenarta; Neža Nečemer, družinska upokojenka iz Sentenarta; Marija Stergar, kmetovalka iz Sentenarta; Ivan Oštir, kmetovalec iz Brezice.

PRED VOLITVAMI DELAVSKIH SVETOV

POGLEJMO IN POVEJMO, DO KOD SMO PRIŠLI!

Dne 3. aprila so se v Brežicah sestali člani plenuma občinskega odbora SZDL, občinskega sindikalnega sveta in predsedniki nekaterih DS. Na plenumu je bil tudi sekretar okrajnega odbora SZDL Novo mesto Miro Gošnik. Na dnevnem redu je bila razprava o pripravah in volitvah v DS in UO gospodarskih organizacij.

Poročilo, ki ga je podal tov. Franc Veselič, predsednik občinskega sindikalnega sveta, je prikazalo dosedanje uspehe in napredek kolektivnega upravljanja v občinskem gospodarstvu. Izrečeno je bilo tudi nekaj kritike o pomankljivostih in napakah. Poročilo je celotno problematiko obravnavalo zelo načelno; verjetno bi bilo bolje, če bi izhajalo iz analize praktičnega dela organov delavskega upravljanja.

Razprava o pripravah in volitvah je bila dobra in stvarna ter je vrzel v poročilu izpolnila in pripomogla k uspešnemu posvetovanju.

Zaključki posvetovanja, ki naj bodo DS, sindikalnim organizacijam, SZDL in kolektivom v pomoč in napotilo, so naslednji:

Za predvolilna zborovanja naj DS s pomočjo družbenopolitičnih organizacij pripravijo ekonomske analize svojega lastnega dela in položaja, v kakršnem so podjetja. S celotnim kolektivom se je treba pogovoriti o gospodarjenju, uspehih ali neuspehih zadnjih dveh let. Ne moremo tudi preko tega, da jasno povemo, koliko je bilo napredka v neposrednem upravljanju in poglobljanju družbenih odnosov med kolektivom ter kakšni so odnosi med delavskim svetom in neposrednimi proizvajalci; nadalje o tem, kar je bilo storjenega na področju izobraževanja delavcev; kako se je uveljavil in kako vpliva na proizvodnjo novi sistem delitve dohodka in čistega dohodka itd. Razumljivo je, da pri teh razpravah ne moremo tudi preko tega, kakšni so naši gospodarski plani za 1962. leto, od podjetja pa do občine, okraja in republike, kako pospešiti gospodarski razvoj, povečati proizvodno storilnost, poglobljati družbene odnose in kako v bodoče krepiti samoupravo neposrednih proizvajalcev.

Pri izbiri kadrov v nove DS in UO si je treba prizadevati, da bodo kandidirali tisti delavci, ki so sposobni dojeti problematiko in tudi zagovarjajo stališča organov upravljanja skladno z načrti dobrih gospodarjev. Ker so sposobni kadri dobro naložen del investicij, je treba razpravi o tem vprašanju posvetiti posebno pozornost.

Eden od sklepov je bil tudi ta, da se po izvršenih volitvah organizirajo seminarji za novoizvoljene člane DS. To naj bi se po možnosti izvršilo po podjetjih — morda za širši krog proizvajalcev.

Poleg poglobljanja v probleme samih podjetij je potrebno obdelati tudi probleme komune, in sicer: ugotoviti, s kakšnimi sredstvi razpolaga komuna, kako in zakaj bodo uporabljena, kako je s šolstvom, varstvenimi ustanovami, krajevnimi skupnostmi in komunalnim gospodarstvom. Zelo škodljive tendence zapiranja podjetij vase je treba odstranjevati, saj morajo kolektivi kot tudi ostali občani videti vse probleme komune. Komuna ni samo občinski LO, temveč celotna materialna baza na našem področju in vsi ljudje kot skupnost proizvajalcev in potrošnikov.

VINKO JURKAS

Domače tehnične novosti

Kaj bomo videli na VI. mednarodnem sejmu tehnike v Beogradu

■ Podjetje »Marko Oreškovič« iz Ličkega Orsika bo na letošnjem sejmu tehnike v Beogradu razstavilo nekaj najnovejših izdelkov iz plastične mase, kot so univerzalna ohišja za dele nekaterih strojev, orodij itd.

■ Sarajevska tovarna optičnih izdelkov »Zraka« bo prikazala delovni proces od izdelave steklene leče do najmodernejšega mikroskopa s 50 do 1740-kratno povečavo. Prikazana bodo raznovrstna stekla, med katerimi zavzema posebno mesto leča, ki predmete poveča 14-krat, razen tega pa je vanje vgrajevano merilce, s katerim lahko odmerjamo povr-

šine. Zanimivi so tudi daljnogledi — ročni in za puške — ki predmet povečajo šestkrat.

■ Tovarna »Bratstvo« iz Zagreba namerava prikazati nekaj najnovejših strojev za obdelavo lesa. To je eno najbolj znanih podjetij, saj izdela okrog 75 odstotkov predmetov za obdelavo lesa pri nas, razen tega pa je glavni izvoznik takih predmetov za Bližnji in Daljni Vzhod in v dežele Latinske Amerike in Afrike. Doslej je izdelalo že okrog 10 tisoč različnih strojev, izvoz pa bo v prihodnje še podvojilo.

■ Sodobno opremo za ekspressne restavracije, gostinstvo, turizem, trgovino in

gospodinjstvo bo razstavilo domače podjetje »Meteor«. Predvsem bo zanimiva priprava za hitro kuhanje kave (1.100 kav na uro), ki lahko v eni uri zmelje 34 kg kave. Za gospodinjstvo pa je podjetje pripravilo še drugo presenečenje — manjši kavni mlinček, ki stane komaj 5 tisoč dinarjev.

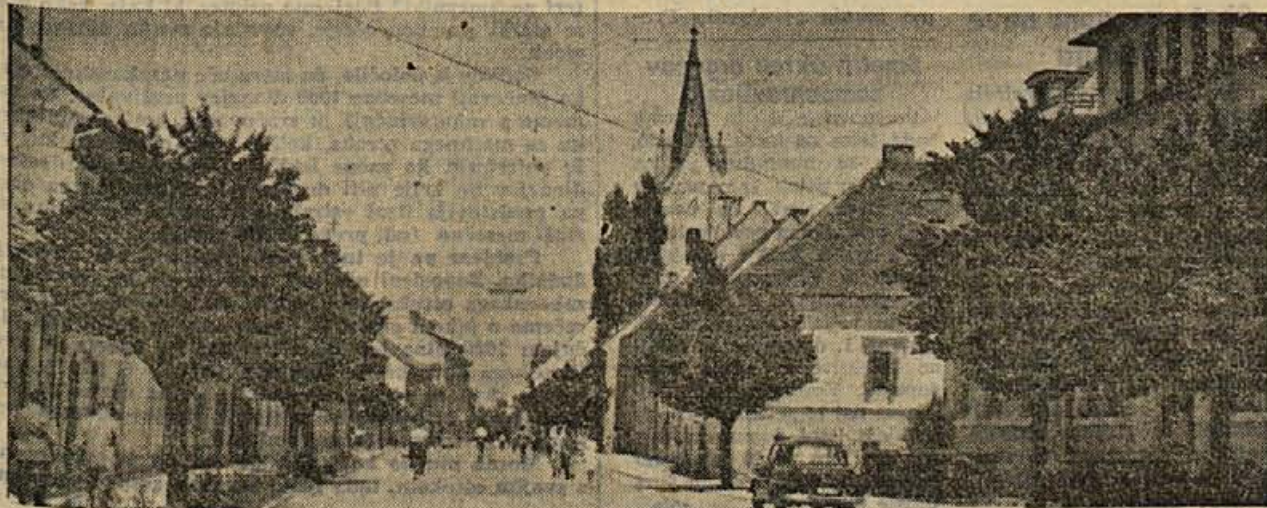
■ Pirotska tovarna gume »Tiger« bo razstavila najnovejše izdelke. Penečo gumo dandanes lahko vsestransko uporabljamo, zlasti za sedeže na foteljih, stoli, za blazine na kavčih, posteljah itd. Nedvomno bodo gospodinjstvo na sejmu našle še marsikatero drugo razveseljivo novost.

Odlična ocena za naš turizem

V okviru priprav na letošnjo turistično sezono je republiška Turistična zveza priredila propagandno potovanje predstavnikov jugoslovanskih turističnih agencij in novinarjev TV ter večjih dnevnikov po turističnih področjih Slovenije. V ponedeljek, 2. aprila, je skupina naštetih predstavnikov domačega turizma obiskala tudi naše področje in se ustavila v Do-

lenjskih Toplicah in Smaržskih Toplicah ter si hkrati ogledala vse naše večje turistične objekte. V informativnem pogovoru na Otočcu so tuji predstavniki izrazili navdušenje nad našimi naravnimi lepotami in ureditvijo turističnih objektov. Vse ocene so se strnile v ugotovitev: odlično! — Nad takšno oceno strokovnjakov smo lahko ponosni, še posebej tudi zato, ker je bil dan deževen in vtisli gotovo niso bili tako popolni, kot bi bili ob lepem vremenu.

BREŽIŠKA PANORAMA

Ugled poravnalnih svetov je vedno večji

Na področju Bele krajine deluje devet poravnalnih svetov. Ti so začeli delati šele v začetku leta 1960. — Res je, da sta v začetku pošiljala poravnalnim svetom sporne zadeve in reševanje samo sodišče in javno tožilstvo, kaj kmalu pa so se poravnalni sveti utrdili, pridobili ugled, predvsem

gaja, da se stranki, ki pred poravnalnim svetom nista dosegli poravnave, poravnata pozneje na sodišču, ker so se nesoglasja v precejšnji meri ublažila prav pred poravnalnim svetom.

Skupno število članov in namestnikov vseh devetih poravnalnih svetov je 60. Od tega je samo šest žena. Pretežno kmečki socialni sestav prebivalstva se odraža tudi v socialnem sestavu članov, saj je poleg petih delavcev, uslužbencev (23) in ostalih (8) največ kmetov. Ravno ti marsikdaj s svojimi pametnimi nasveti in predvsem z nevsiljivo praktičnostjo rešijo zadeve, ki so v pretežni meri le še vedno drobni posestni ali lastninski spori ter manj pomembne kazenske zadeve, ki izvirajo iz sosedskih odnosov. Prav zaradi tega zadeve, ki so

jih poravnalnim svetom predložili državljani, po številu daleč prekašajo druge, ki so jih vložili sodišče, javno tožilstvo, postaje Ljudske milice, gospodarske ali družbene organizacije.

Pri vseh poravnalnih svetih se pojavlja predvsem vprašanje nagrajevanja za vloženi trud in povračila za izgubo časa. Člani poravnalnih svetov na območju občinskega ljudskega odbora Crnomelj prejema od občinskega ljudskega odbora honorar v obliki sejnine, ki je odvisen od števila obravnanih zadev, medtem ko so člani poravnalnih svetov na območju občine Metlika prejeli od občine enkratno nagrado. Nekateri poravnalni sveti tudi nimajo primernih poslovnih prostorov, kar jih pri delu ovira in jim razen tega tudi

škoduje na ugledu. Poravnalni svet na Vinici ima le eno sobo, zato morajo stranke na poravnave čakati kar na dvorišču ali pa na cesti. Pozimi je to še posebno neprijetno. Seveda pa vse to vpliva tudi na hitrost reševanja posameznih zadev.

Ni dvoma, da se bosta pomen in vloga poravnalnih svetov še bolj okrepila, saj je njihovo delo ljudem bližje, predvsem pa je drugačno od strogo formalnega postopka pred sodiščem in cenejše.

A. G.

Tri ure so čakali na odkup živine v Semiču, možakarjev iz KMZ v Crnomlju pa ni bilo! Kaže, da vodilni ljudje iz kmetijskih organizacij ne morejo ali pa tudi nočejo razumeti, da je tudi kmetov čas odmerjen! Le čemu nepotrebno zapravljamo čas? Če so prišli prodajalci, bi lahko prišli tudi kupci, mar ne?!

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

pa zaupanje državljanov. Ti so se v pretežni večini primerov obračali nanje neposredno in je sedanje število doseženih poravnav zelo ugodno, zlasti v manj pomembnih kazenskih zadevah. Neredko pa se do-

Še o živinskih potnih listih na viniškem sejmu

Tako nepotrebna razburjenja zaradi živinskih potnih listov na viniškem sejmu že dolgo ni bilo. Na zahtevo inšpekcijskih organov, naj lastniki živali pokažejo potne liste, so bili takile odgovori: »Živinski potni list bom dobil na sejmu.« Takih odgovorov pa ni bilo malo. Čemu torej služijo živinski potni listi, če pridemo na sejem brez njega? Z živinskim potnim listom se dokazuje lastništvo, poreklo in zdravje živine. Lastnik oziroma čuvar živine mora imeti živinski potni list za kopitarje in parkljarje, če odpravlja živino na živinski

sejem, tako je določeno v 20. členu Temelnjega zakona o varstvu živine. Torej mora imeti živinski potni list žče, ko žene živino na sejem in ga mora na zahtevo kontrolnih organov pokazati.

Pristojni kontrolni organi so na zadnjem viniškem sejmu povsem zakonito ukrepali proti tistim, ki niso imeli živinskih potnih listov, vendar je to povzročilo veliko nepotrebna razburjenja. V bodoče si le pravočasno preskrbimo potne liste na pristojnem krajevnem uradu ali občini.

Jože Skof

DRUŽBENI PLAN NALAGA ODGOVORNE NALOGE

Izvršni odbor občinskega odbora SZDL je 6. aprila obravnaval družbeni plan občine za leto 1962. V primerjavi z lanskim letom se bo družbeni bruto produkt letos povečal za 16,1 odstotka. To pa ObLO, družbenim organizacijam in celotnemu gospodarstvu nalaga odgovorne naloge. Da bi jih izpolnili, bo treba izkoristiti vse notranje rezerve in nadzorovati potek del po načrtu. Predvsem bo moral biti buden zbor proizvajalcev ObLO, ki bo moral sproti analizirati probleme in podvzeti ustrezne ukrepe.

Del načrta, kjer se govori o kmetijstvu, predvideva veliko povečanje proizvodnje v družbenem sektorju. Letos bodo za kmetijstvo namenili 192 milijonov dinarjev, predvsem za gradnjo in urejanje kmetijskih obratov v Krasin-

„Odklopil vam bom elektriko!“

»Prišli so, da nam bodo odklopili elektriko,« je solznih oči pripovedovala gospodinja na Golčku pri Vi-

niči in v en mah nadaljevala:

»Pripeljali so se z avtomobilom, iz Crnomlja. Rekli so, da žica, ki je napeljana do hiše, ne velja več, da jo morajo zato zamenjati z drugo. In še za prevoz z avtomobilom so zahtevali, naj plačam. Kar 5 tisočakov po njihovem....

Pred leti so to žico napeljali sami, sedaj pa iznenada ni več dobra in bi jo radi na naš račun zamenjali. Odklopili vam bomo in še miličniki bodo prišli — tako so zagrozili. Pobiralce

točkovine pa prav tako ne neho grozi, da nam bodo odklopili, ker ne plačujemo v redu. Res se zgodi, da smo v zaostanku tudi za tri mesece, toda komu in kdaj naj plačamo, to bi radi vedeli. Kmetje smo, zgodi se, da smo na polju, ko pride inkasant. Mar smo zato mi krivi? Mar ne bi bilo boljše pogovoriti se, kdaj bo popobiral tokovino, kot pa groziti?«

Tako je vpraševala uboga žena, prav tako pa se vprašujejo tudi sosede in okoličani, ki so ogorčeni nad takšnim postopkom, nad samovoljnostjo električarjev in nad njihovo »vljudnostjo«.

Kure — oblikovalke črnomaljskih parkov ...

Turistično olepševalno društvo v Crnomlju si zelo prizadeva, da bi skupno s komunalno upravo čim boljše uredilo parke v mestu. Uspeh ne bi izostal, če ne bi v parkih gospodarile kure, ki uničujejo cele nasade.

Da bi zavaroval parke in izboljšal podobo mesta, je občinski ljudski odbor sprejel poseben odlok, ki določa, da je dovoljeno gojiti perutnino v območju gradbenega okoli-

ša le na ograjenem prostoru, ki pa ne sme biti ob cestah in prometnih ulicah. V Crnomlju žal ni tako! Kure, last Stefana Vajsa in Helene Kramarič ter nekaterih drugih še vedno povzročajo v parkih škodo, ki gre v težke tisočake, mestu pa kvarijo ugled. Prebivalci se upravičeno sprašujejo, kdaj bodo ti rejci kokoši spremenili odnos do družbene lastnine in kdaj bodo prejeli zasluženo kazen.

V črnomlju: samopostrežna trgovina

Morda je videti nemogoče, in vendar bomo, kot vse kaže, v Crnomlju še letos dobili pravo pravcato samopostrežno trgovino! — Da bi se tudi pri nas postrežba v trgovskih lokalih izboljšala in postala kulturnejša (videti je, da naši trgovci tega ne morejo prav razumeti), je občinski ljudski odbor naprosil podjetje Prehrano iz Ljubljane, naj uredi v Crnomlju samopostrežno trgovino. 35 milijonov din, kolikor bo približno veljala stavba, bo prispeval ObLO iz svojega deleža od davka na malo-prodajo in deleža od najemnine lokalov; približno 25 milijonov pa bo za opremo lokal prispevala Pre-

hrana. Stavba bo paviljonska, grade pa jo v novem stanovanjskem naselju, ki dobesedno že vpije po svoji prodajalni. V njej bo kopec dobil vsa živila, prodajalna pa bo poslovala kot ekonomska enota.

Smotrni ukrep organov samoupravljanja

Praznovanje 1. in 2. maja pade letos na torek in sredo, 29. in 30. novembra pa na četrtek in petek. Iz omenjene ugotovitve sledi, da ostane med prazniki in nedeljo le po en delavnik. Zato v nekaterih kolektivih črnomaljske občine razpravljajo o možnosti, da bi veljala delavnika 30. april in 1. december za celotne kolektive za redna letna dopusta. Vsakemu članu kolektiva naj bi se zmanjšal pripadajoči letni dopust za dva dni, pri tem pa bi istočasno pridobili kar dvakrat po štiri proste dneve.

Končno le vidni uspehi stanovanjske skupnosti

Crnomaljska stanovanjska skupnost, ki zajema tudi naselje Kanjarico je na pobudo in ob sodelovanju občinskega odbora SZDL in ObLO vendarle aktivno posegla v dogajanje in življenje prebivalstva v mestu in okolici. Stanovanjska skupnost se je sedaj v organizacijskem pogledu utrdila, vendar bo potrebno v najkrajšem času dobiti še sposobnega tajnika.

V svojem programskem delu bo skupnost najprej rešila vprašanje servisne pralnice, čistilnice in likalnice in je že začela z adaptiranjem primernih prostorov na dvorišču gostišča »Lovski rogi«. Za gradbena urejevalna dela in izpopolnitev opreme bo potrebnih nad 4 milijone din, kar je skupnosti zagotovljeno iz sredstev, ki se bodo stekla iz krajevnega samoprispevka ter dela najemnin od stanovanj in lokalov.

Stanovanjska skupnost namerava s preostankom neporabljenih finančnih sredstev čimprej priključiti k že ome-

njenemu objektu še šivalnico. Ta obrat bo močno zadovoljil potrebe prebivalstva, saj je pomanjkanje te obrtne dejavnosti zelo občutno, čeprav je na razpolago dovolj kvalificiranih delavk.

Nadaljnja naloga, skupnosti je rešiti vprašanje družbene prehrane, prevzeti otroški vrtec in urediti otroško igrišče pri stolpnicah. Za smotrno

Črnomaljski invalidi imajo lepe načrte

Občinski odbor Zveze vojaških vojnih invalidov je imel 3. aprila sejo, na kateri so obravnavali zaključke letne občinske konference. V programu imajo tekmovanja med osnovnimi organizacijami. Najboljše mesto bo zavzela tista osnovna organizacija, ki bo najbolj skrbela za svoje člane, dosledno razlagala invalidsko zakonodajo in novo ustavo, predvsem pa bo morala biti aktivna pri jesenskem izboru kandidatov za oblastne organe. Da bi načrte laže uresničili, so se pogovorili z Zvezo borcev o seminarju za predsednike in tajnike osnovnih organizacij.

Tudi družabno življenje ne bo šlo mimo invalidov. Osnovni organizaciji v Semiču in Crnomlju bosta v poletnih mesecih organizi-

ukrepanje in ureditev družbene prehrane bo stanovanjski komisiji v pomoč posebna komisija, ki je bila imenovana na zadnjem zboru volivcev. Potrebno pa bi bilo, da bi ta kmalu začela z delom ter podala analizo ugotovitev, kar naj bo osnova za dokončno smotrno ureditev vprašanja družbene prehrane.

-pb-

Obeta se nam nova lekarna

Še letos se bodo pričela dela za gradnjo poslopja nove črnomaljske lekarne, ki bo stala nasproti stopnišča, ki vodi v gimnazijo, torej v neposredni bližini novega naselja. Letos nameravajo zgraditi stavbo do strehe, prihodnje leto pa naj bi bil novi, sodobno urejeni lekarniški lokal odprt. Gradnja je zelo pomembna, saj dosedanja lekarna pri rastoči potrošnji zdravil le stežka zadošča velikim potrebam. Investicija bo veljala okoli 25 milijonov dinarjev.

GRADASKI MATICNI URAD SPOROČA

Pretekli mesec ni bilo rojstev izven bolnišnice. Poročili so se: Miko Mušič, poljedelec, in Jaga Vučjančič, poljedelca, oba iz Podzemlja; Jože Starašinič, poljedelec iz Cerkljave, in Marija Kapušin, poljedelka iz Krasinca; Jože Zupančič, čevljarški pomočnik iz Meriške vasi, in Cvjetka Barjak, kuharica iz Priamosčja. Umrla je Neža Zugej iz Gor. Dobravic, 76 let.

Draščiči: »Ne bomo odnehali!«

Samo šest kilometrov od Metlike se razteza med dvema z vinsko trto zasajenima gričema vas Draščiči. Draščičani so daleč naokoli znani po dobri kapljici in veliki gostoljubnosti. Napotili smo se k njim na obisk z namenom, da bi videli, kaj delajo. Nj bilo ravno lepo vreme, vendar deževalo ni, pa vseeno nisimo našli nikogar doma. Zima se je zavlekla in delo je v zaostanku. Kar v vinograde smo jo mahnilo, da bi malo pokramljali. Med potjo nas je ustavil Vraničar iz Križevske vasi, ki je z ženo obrezoval trte. Kmalu nam je postregel iz majolike z dobrim draščičkim belim.

METLIŠKI TEDNIK

»Ste že pri koncu?« smo ga vprašali.

»Saj je že skrajni čas!« nam je odgovoril. »Takole sama se mučiva, pa bo šlo.«

Da je res skrajni čas za obrezovanje, smo slišali povsod.

Na Babjem hribu smo zmotili pri delu Bajuka, ki je tudi pridno luščil staro skorjo s trt in obrezoval odslužene poganjke. Med pogovorom smo mu zastavili vprašanje:

»Videlj smo temelje, izkopane za gradnjo gasilskega doma. Ali nam hočete kaj več povedati o tem?«

»Pred vojno smo imeli svoj gasilski dom, ki pa je med vojno zgorel. Ves gasilski material z brizgalnico in cevmi imamo v šolski kleti, kjer se nam uničuje, saj nimamo niti kje sušiti cevi. Kar po hruškah jih obešamo. Že dolgo govorimo o novem gasilskem domu, toda letos ne bomo odnehali.«

»Kako je pa z denarjem?«

»Dolga leta smo štedili in sedaj imamo okoli 400.000 din. Tudi naši prijatelji vaščani, ki se nahajajo drugje, so nam obljubili pomoč. Vložili smo tudi prošnjo na občinsko gasilsko zvezo; odobrili so nam 400.000 din iz občinskega gasilskega sklada...«

»Ali vaščani kaj pomagajo?«

»To za nas sploh ni vprašanje. Za dosedanje delo smo porabili že najmanj štiri sto dni.«

»Kako pa to delate?«

»Kar po vrsti gremo. Danes te hiše, jutri druge. Vsi pridemo na vrsto.«

»So navdušeni?«

»So! Več kot 80 odstotkov ljudi je to sprejelo z velikim razumevanjem. Nekateri, ki pa jih je malo, gledajo na vse to precej neprizadeto.«

»Ali bo to samo draščički dom?«

»Ne! V to gradnjo so vključene še vasi Vidošiči, Krmačina in Zelezniki,« je dejal tajnik gradbenega odbora tov. Bajuk. Beseda je

to stvar ne kažejo nobenega zanimanja. Enemu izmed njih smo zastavili vprašanje, kaj misli o gradnji doma.

»Meni je vseeno. Zakaj bi se dajal denar po nepotrebnem? Naj bo gasilsko crodje kar v šupi, cevi naj se pa suše na hruškah. Me ne vse to nič ne zanima. Pripeljal sem jim brizgalno, ki jo imajo še danes, pa mi niso nič dali,« je dokončal.

Na poti domov smo naleteli na predsednika gradbenega odbora Martina Pluta. Povedal nam je tako kot večina in pristavil: »Dom bodo uporabljale vse organizacije, kulturno-prosvetno društvo in mladina. Do sedaj smo se zbirali v šoli, pa je premalo prostora.«

V tem je prišel še oče, starček osemdesetih let, star avstroogrski veteran, ranjen v Galiciji in na soški fronti. Za to, pravi, mu dajo petnajst sto invalidnine. Ker je najbolj vsakdanje vprašanje gradnja gasilskega doma, smo tudi njega vprašali o tem.

»Stari dom smo prej zgradili, pa se nismo toliko posvetovali. Če bi bil mlad, bi se zanimal, tako pa sem star in ne vem, kakšne so razmere,« je odgovoril.

Zvedeli smo precej. Draščičani in okoličani mislijo resno. Prav je tako. Mi jim želimo, da bi bili v maju s temelji gotovi, do jeseni pa tudi že kaj pod streho.

Ivo Likavec

Zapisek ob »POZABLJENIH LJUDEH«

Nimam namena, da bi s to pripombo ob uprizoritvi drame »Pozabljeni ljudje« v Metliki jemal mladim igralcem črnomalske gimnazije veselje do igralske umetnosti, hočem jih pač samo opozoriti na nekatere stvari.

Ker je bila to prva letošnja gledališka uprizoritev v Metliki (pa čeprav smo že sredi

Motiv iz draščičkih gor (Foto krožek osnovne šole v Metliki)

Obračun metliške godbe

V soboto, 24. marca, je bil redni občni zbor metliške godbe, na katerem so v glavnem razpravljali o izboljšanju godbe, o problemih, s katerimi se srečujejo pri delu in o organizacijskih vprašanjih.

Delo godbe je v glavnem v redu potekalo, saj so v preteklem letu sodelovali na vseh proslavah, koncertih ter raznih drugih prireditvah na področju občine. Poleg tega je godba sodelovala na proslavi v Črnomlju ter na civilnih pogrebih, katerih v preteklem letu ni bilo malo.

Godba dela v zelo težkih pogojih, ki so precejšnja ovira pri delu. Potrebno bo nabaviti vsaj nekaj novih

instrumentov, ker so nekateri že precej iztrošeni. Težava je tudi z godbeniki, ker jih je nekaj odšlo iz Metlike, drugi pa so že stari, nekateri bolni in podobno. Zato skrbijo za podmladek. Mladi kapelnik tov. Ivan Jerina redno vadi z mladino in jo usposablja. Nekaj mladincev bo že kmalu nastopalo javno.

Godba ima precejšnje težave tudi zato, ker so nekateri godbeniki zaposleni v podjetjih, drugi so doma na posestvih, nekateri se vozijo v šole, nekateri pa delajo v nočnih izmenah. Zato je velika težava z vajami.

Prizadevnim godbenikom želimo veliko uspehov pri delu. Sk.

Občinsko prvenstvo v krosu

Občinska zveza za telesno kulturo in občinski odbor JPI sta preteklo nedeljo organizirala občinsko prvenstvo v krosu za pionirje, mladince in člane. Zelo razveseljivo je, da se je prijavilo 66 tekmovalcev in tekmovalk iz vse občine. Po uradni je treba, da so osnovne šole v Metliki, Podzemlju in na Suhorju naredile že pred tem izbirno tekmovalje in tako posilale res najboljše predstavnike šole. V predtekmovaljih je sodelovalo preko štiri sto učencev. Zal pa so nastopili samo štirje člani, ki so tekmovali za TVD Partizan iz Metlike in Gradca, Toudi tokrat je tekmovalje mirilo brez sodelovanja članov delovnih kolektivov.

Rezultati:
Pionirji (rojeni 1949) 400 m:
1. Vlado Brinc 1:24,0, 2. Jože Štupar 1:23,1, 3. Anton Nemanic 1:26,0 (vsi SD osnovne šole v Metliki).

Pionirke (rojene 1949) 400 m:
1. Boža Zorn 1:24,2, 2. Marija

Rus 1:29,0, 3. Marija Jelonič 1:29,3 (vse SD osnovne šole v Metliki).

Pionirji (rojeni 1947-48) 600 m:
1. Branko Petkovič 1:30,3 (Metlika), 2. Tone Zugej 1:33,0 (Podzemlje), 3. Marijan Brinc 1:37,0 (Metlika).

Pionirke (1947-48) 400 m:
1. Anica Vukšinič 1:24,1 (Metlika), 2. Ivanka Mužar 1:24,3 (Metlika), 3. Anica Zlogar 1:25,4 (Suhor).

Mladinci (1945-46) 800 m:
1. Manek Fux 2:25,0 (Metlika), 2. Ivan Pezdirc 2:26,1 (Trnovec), 3. Tori Gasperič 2:47,0 (Metlika).

Člani (1948-41 in starejši) 1200 metrov:
1. Zoran Hočevar 3:30,0 (Metlika), 2. Mito Flak 3:33,3 (Gradac), 3. Franc Nežmah 3:46,0 (Suhor).

Organizacija je bila glede na skromne razmere dobra. Gledalcev je bilo okoli 150. Atletika si pridobiva prijatelje med prebivalci! LA

Uspešen klubski večer

Klubskega večera, 5. aprila, na katerem je prof. Jože Dular predaval o kulturnem delu Bele krajine, se je udeležilo veliko ljudi. Z zanimanjem so spremljali besede o kulturni preteklosti Bele krajine. Najprej je pisatelj Dular spregovoril o prvih začetkih kulturne dejavnosti v Beli krajini, nato o protestantizmu v Metliki, pozneje pa o kulturnih možeh (piscih, slikarjih, kiparjih in glasbenikih), ki so želi iz Bele krajine ali ki so v njej delovali in o njej pisali.

Da je bilo predavanje še bolj zanimivo, sta recitatorja prebrala marsikateri odlomek iz del tega ali onega kulturnika. Ob zaključku so prikazali še nekaj slikovnega materiala. Tako so poslušalci znova spoznali, da je imela in ima skromna deželica med Gorjanci in Kolpo veliko kulturnih delavcev, ki so pomembni tudi v slovenskem merilu.

METLIKA: 120 milijonov za izvoz!

Lesno predelovalno podjetje Metlika je letos izvozilo že za preko 22 milijonov dinarjev svojih izdelkov, to je vso proizvodnjo prvih treh mesecev letošnjega leta. Inozemski kupci v Švici, Zahodni Nemčiji, Angliji in Ameriki so bili doslej z njihovimi izdelki nadvse zadovoljni. Doslej imajo podpisanih pogodb za izvoz v vrednosti 120 milijonov dinarjev. Največ težav jim povzroča brusilnica. Štirje stari brusilni stroji le stežka zma-

gujejo proizvodnjo v ostalih oddelkih, tako da si morajo pomagati z delom v treh izmenah. Težavo bodo odpravili z nakupom sodobnega valjčnega brusilnega stroja, ki bo veljal 4 milijone din. Kolektiv pričakuje, da bo KB v Novem mestu njihovo vlogo za posojilo ugodno rešila, saj je od tega odvisna letošnja proizvodnja, ki je skoraj v celoti namenjena izvozu.

Letos bo v naši državi dvanajst mednarodnih sejmov, od tega pet v Ljubljani. Na ljubljanskem razstavišču je že bil mednarodni sejem modnih tkanin, od 7. do 13. aprila pa je v Ljubljani sejem obsejne blagovne izmenjave »Alpe-Adria«.

Cez en mesec bo mednarodni lesni sejem, v jeseni pa IV. mednarodni sejem vina in mednarodni sejem »Sodobna elektronika«. V Beogradu bo ta čas VI. mednarodni sejem tehnike in »Moda v svetu«. Spomladi in jeseni pa bo v Zagrebu tradicionalen mednarodni velesejem. Sejmi in velesejmi bodo tudi v drugih večjih središčih, kakor v Novem Sadu, Leskovcu, Skopju itd.

Rokomet v Črnomlju

V nedeljo so bile v Črnomlju prve letošnje rokometne tekme. Gostovali so rokometarji iz Ozlja.

Rezultati - moški: gimnazija: osemletka 15:11, Belt: Ozalj 19:19; ženske: Partijan (Črnomelj): Ozalj 33:3 (19:1).

Igralke Partizana so se dobro pripravile za tekmovalje v republiški ligi. Zimski trening v telovadnici jim je zelo koristil. I. Z.

Nemirnim obiskovalcem kina v Metliki

Besede, ki jih pišem, naj veljajo obiskovalcem metliškega kina in kino podjetju. Ljudje namreč predstavljajo radi zamujajo, kar ostale obiskovalce zelo moti. Zamujajo predvsem Metličani, ki imajo kino tako rekoč pred nosom. Mnogi obiskovalci so nestrpni tudi proti koncu filma in vstajajo, preden je konec predstave. Zakaj ne bi počakali trenutek ali dva, da ne bi bilo nepotrebnega hudovanja? Gledalce moti tudi to, da se luči prižgo že takrat, ko film še traja. Ali ne bi tudi s tem malo počakali? C. J.

Živahna športna dejavnost

Pionirji osnovne šole v Metliki so se resno lotili nalog, ki so jih sprejeli v program JPI. Osnovno načelo, naj se udeležijo čimveč pionirjev tega tekmovanja, izpolnjujejo. V ta namen so opravili vsi oddelki višjih razredov osemletke pohode od 8-10 km, da bi spoznali kraje in izpolnili pogoje pri tekmovanju za športni znak. Razen tega so izvedli spomladanski kros po vseh razredih in izbrali najboljše, da jih bodo zastopali na občinskem tekmovanju. I. I.

VOZITE PREVIDNO!

Letošnja zima nam jo je pošteno zagodla. Se pokriva tla velike snežne krpe, cesta je razmočena in blatna. Ne bo treba dosti sončnih dni, ko se bodo pojavili železni konjički in cesta bo zopet polna tja do pozne jeseni. Tudi prometni organi bodo imeli dosti dela.

Obiskali smo prometnega miličnika tovariša Mirka Hleniča, uslužbenca LM v Metliki, da nam pred pričetkom sezone odgovori na nekaj vprašanj:

— Koliko nesreč je bilo lani v naši občini?

— V preteklem letu smo imeli dve prometni nesreči, ki sta se končali s smrtjo. Prva se je zgodila pri Kapljišču, na odseku ceste Gradac-Gričlje, kjer se je neka družba ponoči vozila na vrečnem vozu, brez luči. Bili so vinjeni in so se precej hitro peljali. Zvrnil so se v jarek in eden se je pri tem ubil. Druga nesreča se je zgodila kolesarju. Padel je s kolesa in si zlomil čeljust. Pri tem mu je potegnilo jezik v sapnik, da se je pone srečenec zadušil. V celoti je bilo 14 prekrškov in nesreč.

— Kateri so bili vzroki nesreč?

— Prehitra vožnja, izsiljevanje prednosti in večjih neugodne vremenske razmere, kot so megla, sneg s poldnevno lito. Povzročitelji pa so bili vozniki vseh vrst motornih vozil in en otrok.

— Koliko je bilo škod pri omenjenih nesrečah?

— Točne številke vam ne morem povedati, vendar znaša precej preko pol milijona dinarjev.

— Kaj pa letos?

— Letos smo imeli dve prometni nezgodi. Materialna škoda je znašala okoli 370.000 din. Sreča je, da ni bilo težjih poškodb.

— Kdo vam dela največ nevšečnosti na cesti?

— Vprežna vozila, ker so velikokrat neopremljena, poleg tega pa vozijo po sredi ceste, pa tudi vozniki motornih vozil, ki so brez prave prometne vzgoje.

I. I.

Povejmo še enkrat: skrb za šole je naša skupna dolžnost

Hkrati z vprašanjem prostora šol v občini, je nujno treba reševati tudi problem nastanitve prosvetnih delavcev. Razpis prostih delovnih mest, kjer ni zagotovljeno stanovanje, je že vnaprej obsojen na neuspeh. To nam potrjuje tudi sedanja praksa. Ljudski odbor je v zadnjih letih štípendiral znatno število mladine, ki se je odločila za pedagoški poklic. Ti so po končanem študiju največkrat zasedli težja delovna

tem fondom po šolah in njih organih je tudi garancija za skrbnejše gospodarjenje in razdeljevanje stanovanj. Naslednji ukrep, sprejet na seji, je bil, da se šolam omogoči samostojen nastop na natečaju stanovanjske izgradnje tako, da se v proračunu zagotovijo sredstva, potrebna za soudeležbo na natečaju, iz stanovanjskega sklada. Ta soudeležba se bo nakazala posameznim šolam na njih sklade skupne uporabe, v katerih bo morala šola v bodoče del svojih sredstev nameniti za odplačevanje anuitet.

Po podatkih stanovanjskega organa pri občini je tu registriranih 18 prosilcev družinskih stanovanj, ki stanujejo v neprilernih stanovanjih. Prosilcev samskih stanovanj pa je deset. Ti prosilci so iz območja celotne občine. Po vsej verjetnosti pa je še nekaj prosvetnih delavcev, ki imajo neprimerna stanovanja, niso pa tu vštetí.

Kako se bo stanovanjski

Darilo za 90-letnico v Prečni

Včeraj je praznovala 90-letnico Marija Kukman iz Prečne. Zastopniki socialnega skrbstva in Rdečega križa so ji v ta namen v torek dopoldne izročili darilo. Kukmanova, ki živi v Prečni šele od konca druge vojne, je potem obiskovalcem v živahnem pogovoru povedala, da kljub visoki starosti še ni popolnoma opešala in da po malem še vedno dela na polju. Slavljenci želimo, da bi zdrava in vedrega duha praznovala tudi 100-letnico!

problem prosvetnih delavcev reševal v letu 1962?

Po stvarnih predvidevanjih bo letos in v pričetku prihodnjega leta dograjenih v občini 18 družinskih stanovanj in 4 samska stanovanja za prosvetne delavce. Od tega bo 9 družinskih in eno samsko stanovanje zgrajenih iz sredstev, ki jih prejema posamezne šole iz proračuna in natečaja, medtem ko bodo ostala stanovanja zgrajena iz proračunskih sredstev občine in šol. Od teh stanovanj bo zgrajenih v Novem mestu osem, ostala pa večinoma v večjih krajih (Sentjernej, Dolenjske Toplice, Žužemberk, Škocjan, Otočec itd.). V Novem mestu se vzporedno z gradnjo stanovanj rešujejo tudi prostorninske kapacitete šol na ta način, da se bodo obstoječa stanovanja v šolah preuredila v učilnice in kabinete. Prepričani smo, da bodo te ustanove, katerih uslužbenci stanujejo v šolah, pomagale s soudeležbo reševati ta, za Novo mesto izredno aktualni problem. Utemeljeno je tudi stališče občine, da bi bilo v primerih, ko gre za stanovanja

Nekaj o čevljih

Že nekaj let se mi dogaja, da si v Novem mestu enostavno ne morem kupiti čevljev. Sicer je res, da izbira v novomeških trgovinah s čevlji ni ravno največja, zgodi pa se, da so mi ti ali oni čevlji le všeč. Vsakokrat pa, ko vstopim v trgovino z željo, da bi čevlje kupila, dobim enak odgovor: »Te številke čevljev nimamo.«

Na nesrečo imam res precej velike noge. Nosim čevlje št. 40, po zaslugi ekonomičnosti nekaterih tovarn pa celo 41. Verjamem, da potrošnikov čevljev teh števil res ni veliko, menim pa, da to ne bi smel biti razlog, zaradi katerega moramo hoditi po čevlje v bolj ali manj oddaljene kraje, kar seveda ne zmanjšuje stroškov.

Sprašujem se, ali bomo morali še dolgo hoditi po čevlje drugam, celo v manjše kraje, ki imajo vendar manjše možnosti kot tako veliko potrošniško središče, kot je Novo mesto. J. S.

V spomin Zupančevi mami

V nedeljo, 25. marca, smo spomeli na zadnjo pot Rudolfovo mamo iz Dol. Toplic. Umrla je v 84. letu starosti.

SENTJERNEJSKI MATIČNI URAD SPOROČA

Marca je bil rojen en deček. Poročili so se: Alojz Kopina, kmetovalc iz Bele cerkve, in Franciška Erjavce, poljedelka iz Loke; Martin Brdik, kmetovalc, in Jožeta Jevnikar, delavka, oba iz Vel. Bana. Umrli so: Albina Novak, učiteljica iz Orehovec, 66 let; Franc Opalk, učitelj iz Zameškega, 9 let; Martina Kirar, hči kmetovalca iz Cadrež, 10 let; Marija Bratkovič, gospodinja iz Cerovega loga, 76 let; Jarež Kovačič, socialni oskrbovavec iz Orehovec, 76 let.

prosvetnih delavcev na šolah medobčinskega značaja, nujno to reševati s širšega medobčinskega stališča, to je združenimi sredstvi. Prepričani smo, da bo v bodoče to tako.

Pričetek reševanja tega problema je dovolj viden. Varali pa bi se, če bi mislili, da je to že dovolj. V prihodnjih letih bo nujno potrebno nameniti za stanovanja prosvetnih delavcev še znatnejša sredstva, ne le zato, da omilimo obstoječe stanje, pač pa tudi zaradi vse večjih potreb po namestitvah novih učnih moči.

Slovo od Vladimira Lamuta

V ponedeljek, 9. aprila, popoldne se je kljub slabemu vremenu Novo mesto z veččastnim pogrebom poslovilo od pokojnega Vladimira Lamuta, umetnika Dolenjske. Tragično preminulemu umetniku se je v nedeljo in v ponedeljek pred pogrebom poklonila množica prebivalcev, ki so se zvrstili v avli Dolenjskega muzeja ob katafalku. Pred pogrebom, v katerem je bilo blizu 3 tisoč ljudi, se je od pokojnika v imenu Društva slovenskih likovnih umetnikov poslovil tajnik. tov. Viktor Snof, pevski zbor osemletke pa je zapel žalostinko.

Zalni sprevod, v katerem so bili tudi domači najvišji predstavniki oblasti in družbenih organizacij, je nato krenil ob igranju žalostink skozi mesto. Kot častna straža so ob pogrebnem vozu spremljali pokojnika njegovi stanovski kolegi. Sprevod je za kratek čas obstal pred gimnazijo, kjer se je v imenu kolektiva osnovne šole poslovil od pokojnika prof. Karel Bačer. Nemi sprevod je nato nadaljeval pot proti pokopališču in se približal Krki, katero je pokojnik upodobil v stoterih skicah, podobah in slikah, Krki, ki ga je nešteto krat

navdihovala. Na pokopališču sta ob odprtem grobu spregovorila upravnik Studijske knjižnice Bogo Komelj in akademski slikar akademik Božidar Jakac, učenec osnov-

zapel žalostinko, se je množica pričela razhajati.

Novo mesto se je poslovilo od svojega Vladimira Lamuta, umetnika Dolenjske, ki bo v svojih delih živel med nami naprej.

Pokojnikov avtoportret iz Bruxellesa (1939)

ne šole pa se je pokojnemu profesorju zahvalil za njegovo vzgojno delo in se poslovil od njega v imenu učenec osnovne šole. Ko je pevski zbor Svobode Dušan Jereb

Dol. Toplice in tisk

V tednu tiska je osemletka razstavila v izložbi trgovine »Pri vrelcu« svoj list »Rog«, ki ga urejajo učenci sami. Doslej je izšlo že 24 števil s 715 stranmi.

Na tej osemletki je 340 učencev, ki berejo 16 različnih časopisov in revij. Največ učencev bere »Dolenjski list«, ki prihaja skoraj v vsako topliško hišo. Veliko zanimanja je tudi za mladinske liste in revije »Tovariši«.

G. D.

Šah na Grmu

V nedeljo, 1. aprila, je bil na Grmu šahovski dvoboj med kmetsko šolo in učiteljskim. Zmagalo je učiteljsko z rezultatom 3:2. Teden dni kasneje pa je bilo povratno srečanje, prav tako na Grmu, ki se je končalo neodločeno 3:3. Oba dvoboja sta bila zelo napeta in zanimiva, ker se do zadnje partije ni vedelo, kdo bo zmagal. Dijaški obeh šol so se dogovorili, da bodo taka srečanja še prirejali.

F. K.

Načrti Šentjernejčanov

V petek, 30. marca, je organizacija SZDL v Šentjernej sklical posvetovanje o splošni družbeni in gospodarski politiki kraja. Posvetovanje, ki so se ga udeležili predstavniki organizacij in kolektivov, je uspelo.

Govorili so o nekaterih precejšnih problemih, ki jih je treba v Šentjernej kanalu rešiti in imenovali posebne komisije, ki bodo skrbela za to. Urediti bo treba park in klubske prostore. Oboje naj bi bilo končano do 1. maja. Za ta praznik bomo organizirali tudi proslavo, ki bo, če bomo izpolnili vse naloge, tolikanj lepša. Imenovana je bila tudi ko-

misija za izobraževanje pri organizaciji SZDL, ki bo skrbela za predavanja.

Treba bo poziviti KUD v Šentjernej. Najmanj denarja ima gradbena sekcija, vendar je zelo delavna. Podpreti bo treba tudi knjižnico. Ki je že doslej veliko prispevala k izobraževanju.

Predzadnji teden sta bila v Šentjernej občna zborna osnovnih organizacij Zveze komunistov v tovarni uporov in krajevne organizacije ZK. Na obeh zborih so kritično ocenili dosedanje delo, izvolili nove sekretariate in razpravljali o bodočih nalogah.

K. T.

Objava zazidalnega načrta Grmskega predela v Novem mestu

Oddelek za stanovanjske, gradbene in komunalne zadeve ObLO Novo mesto je pripravil idejni zazidalni načrt mestnega predela južno od črte Kristanova ulica - Trdinova ulica do mostu - Zagrebška ter Karlovska cesta - na južni strani s približno omejitvijo obstoječe meje ozjega zazidalnega okoliša Novega mesta.

Zazidava tega mestnega predela je predvidena predvsem s stanovanjsko izgradnjo (okoli 300 novih stanovanj), deloma z individualnimi hišami, deloma z vrstnimi hišami, deloma z blokovsko graditvijo, medtem ko so ob Zagrebški cesti predvideni stolpčiči.

Navedeni mestni predel je obdelan kot celota, niso pa obdelane površine sedanje prostora IMV, prostor, ki je rezerviran za gradnjo šole in igrišča, niti ne ozja okolica gradu Grm, kar zahteva posebne obravnave.

Zazidalni načrt je javno razgrnjen v sejni dvorani ObLO Novo mesto (pritličje novega prizidka), kjer si ga državljani lahko ogledajo in stavijo pripombe. Načrt bo razgrnjen od 1. do 14. aprila vsak delovni dan od 10. do 12. ure.

Prebivalce Novega mesta vabimo, da si načrt ogledajo, ker v končni redakciji poznejših pripomb ne bo možno več upoštevati.

Številka: 350-2/62-6
2. aprila 1962

Občinski ljudski odbor
Novo mesto
Oddelek za stanovanjske, gradbene in komunalne zadeve

NOVOMEŠKA KOMUNA

mesta, na katera sicer ni bilo odziva po razpisu. Tudi iz večjih centrov opazno odhajanje učnih moči. Največkrat je praksa taka, da po preteku pogodbene obveznosti, ki izvira iz štípendije, predvsem mlajši ljudje iščejo zaposlitev tam, kjer jim nudijo boljše pogoje za življenje in delo. Iz tega sledi, da je zadnji čas skladnejše s štípendijsko politiko, pogoji dela itd. kompleksno reševati tudi stanovanjske probleme prosvetnih delavcev.

Občinski ljudski odbor je na eni zadnjih sej obravnaval tudi to problematiko in med drugim sprejel sklep, da se stanovanja družbene lastnine, ki jih upravlja občinski ljudski odbor in jih zasedajo prosvetni delavci, prenesejo na ustrezne šole. S tem se je skušalo zagotoviti, da se obstoječi stanovanjski fond, za kateri po prosvetnih delavcih, ne preljuje v druge stroke. Upravljanje nad

Novomeška kronika

»Z mopedom po Afriki« je nagov zadnjemu predavanju o popotovanju po Bliznjem Vzhodu in Afriki, ki ga bo imel v ponedeljek, 16. aprila, ob 18. in 20. uri v Domu JLA Stane Tavčar. Zanimivo predavanje bo spremljano z barvnimi diapozitivi. Vstopnice se bodo dobile dve uri pred pričetkom predavanja pri blagajni knja JLA.

V torek zjutraj je v Novem mestu že sedemnajstič zapadel sneg v letošnji zimski sezoni. Po nekaj lepih pomladnih dneh je bilo to pravo presenečenje.

Ljubljansko Mestno gledališče je v sredo zvečer gostovalo v novomeškem Domu ljudske prosvete z »Barbaro Nives« avtorja Vitomila Zupana, v režiji Janeza Vrhunca. Predstava je bila ob 20. uri.

organizirala pa jo je tekstilna tovarna Novotek.

Na živilskem trgu je bilo minuli ponedeljek zelo živahno. Jajca so prodajali po 23 din, radič po 500-600 din/kg, motovilce po 1.200 din, regrat po 400 din, fižol po 130 din, kisle repo in zelje po 160 din, jabolka po 70-80 din, krompir po 50 din. Razen tega je bilo na prodaj precej raznovrstnih semen, pomladanskega cvetja, ter umetnih rož, kakor tudi pletenih izdelkov in lončkov ter vaz.

Gibanje prebivalstva: rodile so: Marija Rožič z Glavne trga 8 - dečka, Matilda Pavdeški s Prešernovega trga 7 - dečka, Marija Sitar iz Foersterjeve ulice 12 - dečka.

Porok in smrti ni bilo.

Preizkus poštenosti: NEZADOSTNO!

2. in 3. aprila so nekateri stanovalci blokov Nad mlini ostali brez mleka, čeprav so kakor vsak dan pustili pred vrati plačilne kupone in steklenice. Sebe kasneje so zvedeli, da se je to zgodilo zato, ker niso imeli pravih kuponov, kajti podjetje, ki mleko razpečava, jih je pred nedavnim zamenjalo z novimi. Ni naš namen, da bi tu razglabljali, ali je podjetje storilo dovolj, da bi bile vse njegove stranke pravočasno opozorene na spremembo, pač pa bi radi omenili dogodek, ki je s tem v zvezi in meče dokaj čudno luč na nekatere stranke v blokkih. Gre za tole:

V nedeljo se je raznašalka z dobavo mleka precej zakasnila, ker je morala sproti zamenjavati stare plačilne kupone z novimi. Nekateri iznajdljivi ljudje iz blokov pa so iz kosov, kjer je shranjeno mleko, medtem kar sami jemali steklenice in jih nosili domov. Kdo od teh je v zameno za vzeto blago pustil tam odrezek oziroma ustrezno vsoto denarja in kdo ne, se danes ne da ugotoviti, dejstvo pa je, da je raznašalki ostalo 15 litrov neplačanih. To pa je stvar, o kateri je treba ne samo razmisлити, marveč spregovoriti tudi ostro besedo.

Alli so tisti, ki mleka niso plačali ali pa so morda s svojim načinom omogočili, da se je denarja polastil kdo drug, pomislili, da je za prodano mleko nekdo odgovoren in da ga bo moral ta tudi plačati? Ali so pomislili, da 15 litrov mleka za raznašalko, ki ima vrh tega doma dva otroka in moža, ki je še več mesecev bolan, ni malenkost? Tovarišica je vrh tega potožila, da ji prav Nad mlini večkrat zmanjka po dvoje ali troje steklenic, kar se ne zgodi nikjer drugje.

O tej stvari naj bi razmislili tudi hišni sveti omenjenih stavb in poskrbeli, da se nelepa razvada čimprej zatre.

Kaj je novega v Tržišču

SEVNIŠKI
VESTNIK

PRI IZBIRI KANDIDATOV MORAMO BITI PREUDARNI

Lovska družina iz Tržišča je imela v nedeljo, 25. marca, na Malkovcu letni občni zbor. Obiskal ga je tudi predsednik Lovske zveze Novo mesto Franjo Bulc. — Iz poročila je bilo razvidno poslovanje družine v minulem obdobju, za naprej pa so sklenili, da bodo znatno več sredstev vlagali v lovišča. Preteklo leto je lovsko družino obiskal tudi predsednik Ljudske skupščine Slovenije Miha Marinko. — Novo vodstvo bo imelo v letošnjem letu dovolj dela.

V minulem obdobju so bile seje odbornikov Socialistične zveze v Tržišču, na Malkovcu, v Gabrijelah in na Felčah. Na sejah so razpravljali predvsem o tem, kaj je bilo doslej storjenega v okoljskih vaseh. Razvidno je bilo, da bodo posamezne sekcije začele z delom, ki zadeva komunalno ureditev in kmetijstvo.

V Loki bi potrebovali servise

Loka je majhen trg z lepo okolico, privlačen za turiste. Nima pa nobenega podjetja, kjer bi se prebivalci lahko zaposlili in s tem kaj zaslužili. V Loki imamo samo enega čevljarja, upokojenega krojača, enega kovača, in to je vse. Zelo bi potrebovali mizarja, pa tudi nobenega polklicnega zidarja nimamo. Potrebovali bi delavnico za popravilo motornih vozil in še marsikaj.

Ali ne bi mogli tudi v Loki ustanoviti servise, da nam ne bi bilo treba drugje iskati obrtnikov? Ljudi, ki bi bili pripravljeni delati, je dovolj! S. S.

listične zveze v Tržišču, na Malkovcu, v Gabrijelah in na Felčah. Na sejah so razpravljali predvsem o tem, kaj je bilo doslej storjenega v okoljskih vaseh. Razvidno je bilo, da bodo posamezne sekcije začele z delom, ki zadeva komunalno ureditev in kmetijstvo.

Mladinci na Malkovcu si že dalj časa prizadevajo, da bi skupaj z organizacijo Socialistične zveze nabavili televizor. V ta namen so zbrali že nad 100 tisoč dinarjev. Potrebovali bi pomoč tudi ostalih organizacij, saj televizor ne bo služil samo mladini, pač pa tudi ostalim vaščanom. — Morda bo kmetijska zadruga Tržišče-Sentjanž poma-

gala tudi mladincem na Malkovcu?

Tržiška organizacija Zveze borcev bo skupaj z ostalimi organizacijami letos že devetih praznovala svoj krajevni praznik 21. april. V ta namen pripravljajo akademijo, ki bo 22. aprila v tržiški šoli.

Zveza borcev v Tržišču bo nabavila prapor in ga razvila 1. maja na Malkovcu, ko bo pred spomenikom veliko slavje.

Ob vsem delu, ki ga prebivalci Tržišča opravljajo po raznih organizacijah, jih še najbolj skrbi kmetijsko delo, ki se je zataknilo zaradi muhastega vremena.

Lojze Udovč

RK v Krmelju

V Krmelju so imeli 29. marca občni zbor Rdečega križa. Govorili so predvsem o pomenu organizacije ter njenih nalogah in o delu v bodoče. — Pospešili bodo zdravstveno vzgojo mladine, pomagali ljudem, ki so bolni za TBC, pojačali borbo proti alkoholizmu, začeli z najnujnejšimi asanacijami in pomagali mlečnim kuhinjam.

Izvolili so nov odbor in z veseljem sprejeli vest, da bo organizaciji pomagal z nasveti domači zdravnik dr. Humar.

S. S.

Zanimalo nas je, kako potekajo priprave za volitve novih organov delavskega in družbenega samoupravljanja v podjetjih sevniške občine. Oglasili smo se pri predsedniku občinskega od-

bora SZDL Dušanu BRELIHU, ki nam je povedal, da je bil v petek razširjeni plenum občinskega odbora SZDL in občinskega sindikalnega sveta. Na plenumu so obravnavali priprave za volitve v organe delavskega in družbenega samoupravljanja. Analizirali so delo delavskih svetov v Konfekciji »Lisca«, Mizarški zadrugi, Splošnem trgovskem podjetju in delo združenega sveta v kmetijski zadrugi. Menijo, da jim je analiza pokazala, kako se je učvrstil sistem delavskega samoupravljanja. Na osnovi teh izkušenj je plenum obravnaval stališče za pripravo volitev v nove delavske svete.

Tovariš predsednik nam je ob priložnosti odgovoril na nekaj vprašanj:

Plenum ste torej sklicali predvsem zaradi priprav na volitve v DS?

D. K.

Po tednu tiska v Loki

Teden tiska v sevniški občini je bil zaključen s knjižno razstavo v Loki, ki jo je pod pokroviteljstvom občinskega odbora SZDL in s sodelovanjem šolske mladine pripravil upokojeni učitelj tov. Skočir iz Loke. Po uvodnih besedah je prof. Mlinar govoril o protestantizmu in Primožu Trubarju ter poudaril da je ta je prav Loka dala Trubarju navdahnjenje za prvo slovensko knjigo.

Razen protestantskega tiska so bila v Loki razstavljena tudi dela drugih služnih mož, ki so bili do-

ma v Loki ali v okolici. Tako so bila razstavljena skraj vsa dela univerzitetnega profesorja Antona Sovreta, pisatelja Ludvika Mrzela in pisatelja Alojza Rebule. Razstava ni prezrla tudi znanega učitelja Blaža Jurke, ki je polnih 45 let zbiral narodno blago na Razborju in napisal tudi »Spomine«. Razstavljen je bil »Trinkov zbornik« pisatelja in pesnika Ivana Trinka, voditelja beneških Slovencev, ki so se pred 70 leti preselili v te kraje. Med drugimi smo opazili tudi »Matajur«, glasilo beneških

Slovencev, in »Slovenski vestnik«, glasilo koroških Slovencev.

Razstavo so si ogledali domačini, predvsem mladina, obiskali pa so jo tudi učenci osnovnih šol iz Hrastnika ter Rimskih Toplic.

Ob koncu se ugotovitev: lepo smo počastili teden tiska v Loki, le plošča, ki so jo l. 1951 odkrili slovenski književniki na hiši, kjer je živel Primož Trubar, ključno po prenovitvi. Napis na njej je že komaj viden.

Občni zbor Planinskega društva

6. aprila se je v Sevnici v domu Partizana vršil občni zbor Planinskega društva »LISCA« iz Vidma-Krškega. Navzočih je bilo 106 planincev iz Sevnice ter Vidma-Krškega. Iz poročil in razprave je bilo razvidno pomanjkanje finančnih sredstev. Najbolj živahna je bila razprava o cesti na Lisco ter o razširitvi doma. Tudi o graditvi vodovoda na Lisco je bilo govora. Občni zbor je osvojil predlog, naj se planinsko društvo poveže z občinami Laško, Vi-

dem-Krško in Sevnica zaradi pomoči in izvedbe del na Lisici.

Sklenjeno je bilo tudi, da se letos proslavi 60-letnica Jurkove kočice ter 10-letnica Tončkovega doma na Lisici.

Za delo v preteklem letu je občni zbor izrekel mladini priznanje in pohvalo. Tudi oskrbnik Tončkovega doma na Lisici tov. Strgar in njegova žena sta za požrtvovalno delo in trud dobila priznanje. Za predsednika je bil ponovno izvoljen tov. Tone Čebular, za podpredsednika pa tov. Lojze Anželc.

Lojze Jančič

Turnir je končan

3. aprila se je končal enomeščni namiznoteniški turnir, ki ga je priredila sekcija za namizni tenis pri mladinskem športnem društvu »Zvezdana osnovni šoli v Sevnici.

Na turnirju je sodelovalo 49 pionirjev in mladincev. Vrtni red je bil takle: 1. Branko Derenda, 2. Ratimir Filej, 3. Stan-ko Plazar, 4. Julij Oreškovič, 5. Zvonko Prosenik, 6. Maks Maršik.

Mladi igralci so kljub nezkušenosti pokazali precej borbenosti in znanja. Stane Srpič

Plodno delo RK v Sevnici

V nedeljo, 25. marca, je bil v Sevnici občni zbor osnovne organizacije RK. Najprej je predsednik tov. Hribar poročal o tem, kaj je organizacija naredila v letu 1961, nato pa sta poročali še tajnica in blagajničarka. Člani so ugotovili, da je bilo delo organizacije dokaj plodno, zadali pa so si tudi nekaj novih nalog. Tako bodo letos nadaljevali z zdravstvenimi seminarji, ki bodo obravnavali predvsem nego bolnika, tečajji pa bodo tudi za tiste, ki bodo upravljali s sanitetnim materialom ter omaricami za prvo pomoč. Sklenili so, da se bo organizacija RK v Primožu osamosvojila.

O delu RK se je pohvalno izrazil predsednik sevniške občine, ki je povedal, da je šele zdaj dobrodušno spoznal človekoljubno delo organizacije RK v občini.

Po poročilih je sledila živahna razprava, na kateri so

— Da, predvsem zato. Ugotavljamo namreč, da so sedanje priprave za volitve v DS dokaj pomanjkljive. Odločilno vlogo morajo pri pripravi na volitve odigrati razen sindikalne organizacije še mladinski aktivni in osnovne organizacije ZK. Na plenumu smo razpravljali že o konkretnih zadolžitvah.

Ali nameravate za novo izvoljene člane DS organizirati kakšen tečaj?

— Občinski odbor SZDL in sindikalni svet si prizadevata, da bi dobili novo izvoljeni člani DS čimveč konkretnega družbeno-ekonomskega znanja. Le tako bo sodelovanje v upravljanju zadovoljivo pa tudi gospodarjenje s podjetji uspešnejše. Vsekakor bomo organizirali razne seminarje in tečaje za člane samoupravnih organov. Delavska univerza je skupno z občinskim odborom SZDL imela namen organizirati tak seminar, ker smo smatrali da bi bil sprlo spremenjen odnosov, ki so nastali z novim gospodarskim sistemom, več kot nujen. Podjetjem so bila že poslana vabila o organizaciji tečaja, vendar se, žal, vabilom z izjemo konfekcije »Lisca« ni nihče odzval! Po vsej verjetnosti ta vabila še danes ležijo v predalih vodilnih uslužbencev v podjetjih. Delavsko samoupravljanje pa se bo utrdilo le takrat, če bomo pri njegovem razvoju sodelovali vsi.

D. K.

Metanje »hudičevih podob« je problem v Mirenski dolini

Svojevrsen je in vendar precej pogosten. Namreč problem, ki ga imamo v mislih. Za kvartanje in kvartopirce v Mirenski dolini gre. Videti je, da tega problema gostilničarji nečejo razumeti, saj nudijo metalcem »hudičevih« podob gostoljubno streho do poznih večernih ur, pa tudi do svita, če že tako nanese. Oni, namreč gostilničarji, tega problema, kot vse kaže, torej ne bodo načeli: marsikak dinar jim pade v možnjo na račun kvartanja...

Kaj pa kvartopirci? Karte so nekaj podobnega kot tokabov dim; ko si ga okusiš in se privadiš nanj, se le težko odvadiš. Pa celo, huje so. Kadilec pač vleče svojo cigareto, morda malce pokvari zrak okolici, sicer pa je miren. In kvartopirci? »Hudičeve« podobice so huje kot nikotin. Vzbujajo nezdrave, škodljive želje po lahko prisluznih denarjih. Če si enkrat med metanjem »pikov« in »asov« po mizi zaslužil tisočaka, morda dva, jih boš želel še več. Celotako daleč te bo pripeljalo, da boš polzkusil goljufati pri igri. Morda poročete, saj vsi ne dobivajo. Res je, toda nekdo v omizju dobi, vsakdo pa si želi postati ta, ki je dobil... Če je liter na mizi, se laže igra, pravijo. V razvnetih glavah se hitro porodi sum, beseda da besedo, in že sta tu prepri in tepeži!

Najteže pa je v zadevi to, da je med kvartopirci, ki jih opazujemo v naših gostilnah, največ mladih. Mladih ljudi, ki bi morali v bogati vsebini naših dni iskati in najti vse kaj drugega kot »služenje« denarja na tako nizkoten način, kot je kvartanje. Lahko se bodo našli v teh vrsticah, in če to ne bo dovolj, bo morda le kazalo objaviti njihova imena... Pt.

(Nadaljevanje in konec)

Iz izluženega taninskega lesa se da marsikaj koristnega napraviti: lesonitne plošče, gradbeni material, furfuroli, lamelni parket, slabša vrsta polceluloze in drugo. Delovni kolektiv Jugotanina se je odločil za lesonitne plošče, in sicer predvsem zato, ker so potrebna investicijska vlaganja z ozirom na druge možnosti minimalna, ker je za lesonitne plošče še vedno veliko povpraševanje in ker so industrijski poskusi pokazali, da kvaliteta plošč iz izluženega taninskega lesa prekaša standardno. Poleg izluženega lesa bi kot osnovno surovino uporabili še razpoložljive lesne odpadke sosedne Kopitarne, v manjših količinah pa še bukov les kvalitete C, ki ostane pri čiščenju gozdov. Iz tega lesa bi proizvedli skoraj 7 vagonov lesonitnih plošč dnevno, od česar bi približno polovico prodali na domačem trgu, drugo polovico pa izvozili.

Kot že omenjeno, so potrebna investicijska vlaganja pravzaprav minimalna, nekaj več kot dve milijardi dinarjev. Od tega, bi nekaj manj kot polovico kreditiral inozemski dobavitelj, od ostanka pa znaša 60-odstotna lastna udeležba — lastna sredstva podjetja in soudeležba okrajnega investicijskega sklada — na ostalih 40 odstotkov pa se nanaša prošnja za posojilo iz splošnega investicijskega sklada.

Z omenjeno rekonstrukcijo bi se v podjetju povečala vrednost proizvodnje več kot trikratno, dohodek podjetja pa več kot sedemkratno. Pri tem je upoštevano, da bi po

KAJ PRIČAKUJEMO OD REKONSTRUKCIJE SEVNIŠKEGA »JUGOTANINA«?

rekonstrukciji lahko izvozili tri četrtine proizvodnje tanina po sedanjih tržnih pogojih in polovico proizvodnje lesonita brez izvozne premije. Če primerjamo povečani dohodek z višino investicijskih naložb, ugotovimo, da znaša letno povečani dohodek 30 odstotkov vrednosti vseh investicijskih vlaganj.

Namesto izluženega lesa bi za proizvodnjo pare za oba obrata porabili približno 48 tisoč ton premoga, kar je skoraj polovico normalne proizvodnje rudnika lignita v Krmelju. S tem bi temu rudniku zagotovili plama, kar pomeni rešitev drugega osnovnega problema sevniške komune. V novem obratu bi na novo zaposlili 132, predvsem kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev, kar pomeni zmanjšanje odtoka delovne sile iz tega kraja in zmanjšanje agrarne prenaseljenosti na nekaterih področjih naše komune. Iz sredstev čistega dohodka in amortizacije bi v petih letih odplačali vsa investicijska posojila za osnovna in obratna sredstva, poleg tega pa bi lahko

povečali investicije v obrat za proizvodnjo tanina. Bistveno bi se povečali tudi prispevki v družbene investicijske sklade, od komune pa do Zveze. S povečanim izvozom bi v petih letih dosegli čisti devizni učinek, ki presega vrednost investicije za 40 odstotkov, medtem ko bi uvozna oprema za investicijo predstavljala le 37 odstotkov tega deviznega učinka. V občinskem merilu bi se vrednost proizvodnje povečala v primerjavi z letom 1960 za 40 odstotkov, narodni dohodek pa za 46 odstotkov ali na prebivalca za 44.616 din letno, če upoštevamo povečanje števila prebivalstva.

Delovni kolektiv Jugotanina je vložil za izvedbo zastavljenih nalog precejšnje napore in se tudi odpovedal delu osebnih dohodkov in tehničnih izboljšav ter izboljšanju pogojev dela v sedanjem obratu. Sicer se širijo govorce, da so odgovorni ljudje v podjetju premalo napravili, da bi prišlo do rekonstrukcije. To velja predvsem za obdobje pred letom 1959, le delno pa za zadnja tri leta. V tem času so bili namreč izdelani programi, idejni projekti ter del glavni projektov, prošnja za odobritev posojila in gradnje pa je bila pri Jugoslovanski investicijski banki vložena kar petkrat. Za vse to je Jugotanin potrošil več kot 20 milijonov svojih sredstev. Vzroke za to, da do gradnje še ni prišlo, je morda treba iskati tudi drugje, pri forumih izven podjetja, od občinskih in okrajnih naprej. Predvsem pa se je treba pobrigati sedaj, dokler je še količkar možnosti, da bi do gradnje prišlo in bi se s tem rešil ne samo Jugotanin, ampak morda tudi komuna... Seneca Stefan

Ob prazniku Velike Loke

Letos bodo občani Velike Loke že devetič praznovali krajevni praznik. Spomnili se bodo dogodkov pred 20 leti, na tiste težke, toda slavne dni revolucionarne preteklosti, ko se je delovno ljudstvo Slovenije skupaj z ostalimi jugoslovanskimi narodi borilo za svojo svobodo.

Področje Velike Loke praznuje krajevni praznik vsako leto 18. aprila. To je

TREBANJSKE NOVICE

za ta kraj najbolj pomemben dogodek iz časa ljudske revolucije. Na ta dan je l. 1942 kremenješka četa izvajala prvo zmago na tem področju, s tem da je napadla kolono italijanskih motoriziranih enot in jim prizadela velike izgube.

Ko se spominjamo tega dogodka, pa istočasno z zadovoljstvom ugotavljamo vsakoletni napredek kraja. Na tem področju smo tudi

v preteklih letih po vojni vidno napredovali in zgradili vrsto pomembnih komunalnih naprav. Med njimi so najbolj pomembni: vodovod iz Stične, iz katerega imajo vodo vse vasi po Temeniški dolini, vodovod na Čatežu, šola na Čatežu, združni domovi v Veliki Loki in v Sentlovcu, javna cestna razsvetljava na Vel. Loki, rast podjetja »Hrast« v Sentlovcu, velik napredek ekonomije Mala Loka in še vrsta drugega.

Gospodarski, prosvetni in kulturni napredek teh kmetijskih naselij v povojni izgradnji je viden in ga ne more nihče prezreti.

Občani se zavedajo svojih dolžnosti in svoje pomembnosti v socialistični družbi. O tem najbolj zgovorno pričča tudi letošnja prostovoljna akcija za opremo šole v Sentlovcu. V ta namen so občani krajevnih odborov Sentlovec in Velika Loka darovali preko 100 kubičnih metrov lesa. S tem denarjem bosta

opremljena dva razreda v osnovni šoli v Sentlovcu. Ob tej priliki bomo slavili še eno delovno zmago, ki je plod našega skupnega prizadevanja.

Morali bomo vložiti še

veliko naporov, če hočemo ustvariti lepše življenje v okviru naših krajevnih skupnosti. — Najbolj pomembna naloga pa je socializacija vasi.

Tone Žibert

Tone Pavček med trebanjsko mladino

Na povabilo krajevnih organizacij SZDL Trebnje nas je v sredo, 4. aprila obiskal priljubljeni mladinski pesnik Tone Pavček. Radovedno smo gledali nasmejanega pesnika, ki je stal pred nami. Najprej smo ga pozdravili z dolgim aplavzom, nato pa nam je začel pripovedovati o sebi in svojem delu. Vmes pa nam je recitiral otroške pesmi o velikem krofu, o muci in sebi. Na vprašanje, kdaj je začel pisati in koliko pesmi ima že napisanih, nam je odgovoril: »Pisati sem začel kot dijak skupaj s Kovičem. Me-

nartom in Zlobcem ter izdal Pesmi štiri, to je zbirko pesmi za odrasle. Za otroke pa sem začel pisati kasneje. Kot dijak v Ljubljani sem moral otrokom iz naše hiše vedno pripovedovati pesmice. Pripovedoval sem jim Zupančičeve in Levstikove, ko je teh zmanjkalo, sem jih začel sam pisati. Prva je bila zabavljica Marički, ki me je vedno zmerjala Tone — bone, tralalone — makarone. Koliko pesmi sem napisal, pa ne vem, ker jih veliko uničim, preden jih objavim. Naročil nam je, naj ra-

Vlavo Lamut je bil slikar dolenske krajine: po njegovi zaslugi je ohranjena prenekatera dragocenost in lepota, ki bi v preteklosti utonila v pozabo. Na sliki: krajina pod Trško goro

je pismonoša obljubil, pa se do danes še ni izselil. — mič

Zahvala pionirjev

KZ Trebnje je lansko leto obljubila, da bo za vsak kilogram borovnic, ki jih bodo zbrali člani pionirske kmetijske zadruge, plačala 3 dinarje premije. To je KZ tudi storila in je na račun dobila pionirska zadruga 10.500 din. Pionirji osnovne šole v Velikem Gabru se KZ najlepše zahvaljujejo.

Pionirji

Obiskal nas je Severin Šali

Zvedeli smo, da nas bo obiskal književnik Severin Šali. Nekoliko smo ga spoznali že lani, ko je v Dolenjskem listu objavil svojo pesmico »Pogovor z osličkom«. Nestrpno smo ga čakali.

Pripeljal se je pred deseto uro. Prijazno smo ga pozdravili, potem pa smo prisluhnili. Najprej nam je pripovedoval o svoji mladosti, o tem, kako je nastala njegova prva pesmica, ki je pripovedovala o mlinčku in belem kruhku. Čeprav je bila objavljena na zadnji strani otroškega lista, je bil zelo srečen. To je bil njegov pesniški začetek. Prebral nam je še pesmico o rakeh, o štirih ptičkah in o dečkih, ki so se vozili z vlakom. Zelo je ljubil zvezde.

Vsako noč jih je opazoval. Nekega dne pa je hči prosila, naj ji napiše pesmico o zvezdici. Rad ji je ustregel. Se marsikaj nam je povedal. Zastavili smo mu tudi mi nekaj vprašanj. Cas je potekel in tov Šali se je moral posloviti. Nazadnje smo se mu zahvalili za prijaznost, mu izročili šopek cvetic in ga prosili, naj nas še kaj obišče.

Jože Bedene, novinarski krožek osn. šole v Sentrupertu

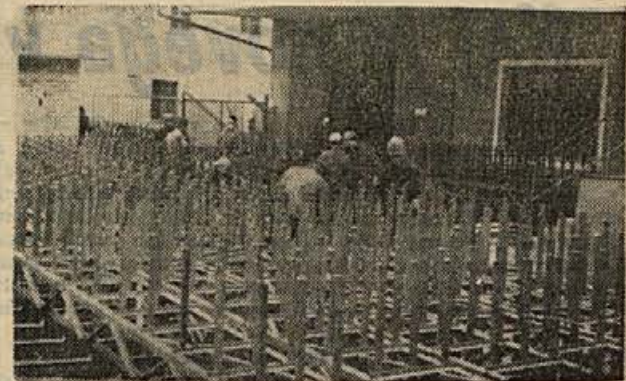
Glede zdravstva odgovorni činitelji niso naredili vsega, kar bi lahko!

Na zadnjih zborih občanov smo poleg družbenega plana in proračuna za leto 1962 obravnavali tudi razširjeno zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev Ker so skoraj na vseh zborih občani zahtevali izboljšanje zdravstvene službe, sem se odločil, da o tem povem nekaj besed.

V Lukovku pri Dol. Nemški vasi so me potem, ko sem jim obrazložil pomen in pogoje razširjenega zavarovanja, zavrnil z naslednjimi besedami: »Cudimo se, da pri tako organizirani zdravstveni službi, kot je v občini, imamo sploh še kaj govoriti o zdravstvu in nas sprašujete o njem.« Sledil je molk in pred mano se je zvrstilo nekaj števil: v občini je 17.250 prebivalcev. Na tem področju delata le dva zdravnika splošne prakse ter dve medicinski sestri... Nehote se mi je vsililo vprašanje: ali so odgovorni činitelji storili vse, kar so mogli? Sodim, da ne. Vseh svojih moči niso vložili ne uprava zdravstvenega doma ne LO niti organi družbenega upravljanja tega področja. Delno so sokrivi tudi politični forumi, ker od omenjenih faktorjev niso odločneje zahtevali rešitve tega vprašanja. Toda sedaj ni mogoče več odlašati; občani zahtevajo rešitev tega problema v najkrajšem času.

Po končani razpravi sem brž pohitel proti domu. Bil sem nezadovoljen s svojimi odgovori, nezadovoljen z vsemi, ki delajo na teh vprašanjih, nezadovoljen sam s seboj. Sam pri sebi sem pritril občanom: če je od vaše prizadevnosti odvisen dohodek komune, imate tudi vsvo pravico zahtevati, da se morajo problemi reševati hitreje in temeljiteje!

SLAVKO KRZAN

Konstrukcije za drugi del tovarne v Kidričevem — izdelek Kovinarskega podjetja v Trebnjem

HITRA RAST MLADEGA PODJETJA

Kdorkoli se mudi v Trebnjem, se z zanimanjem ozre na malo poslopje Kovinarskega podjetja. Oko se mu ustavi na nenavadnih izdelkih. Vsak izmed zaposlenih pa rad in s ponosom pojasni razvoj svojega podjetja.

Kot Servisna obrtno-kovinska delavnica je bilo namreč podjetje ustanovljeno lani 1. julija. Zaposleni so bili le trije delavci in ena pisarniška moč. Danes je zaposlenih že 34 ljudi. Kovinsko podjetje, kakor se zdaj imenuje, sklepa pogodbe z najrazličnejšimi podjetji v državi. V zadnjem času je dvorišče natrpano s konstrukcijami za drugi del tovarne v Kidričevem, za naročila pa so dogovorjeni tudi

že z upravami podjetij na Reki in otoku Krku. Uspeh se kaže tudi v tem, da bo letni plan že v prvem polletju presežen. Prav gotovo bi bilo delo podjetja v večjih prostorih bolj sproščeno. V ta namen so v zadnjem času uredili nove prostore za skladišče in kleparski obrat.

Da bi še povečali storilnost zaposlenih, sta kolektiv in vodstvo podjetja že mislila na to, kako bi uredili tudi prehrano delavcev. Pripravili so skromno jedilnico, kjer bi samo delili hrano, kuhinjski obrat pa bo nujno potrebno urediti drugje, da bi hrano lahko dobivali tudi delavci drugih manjših podjetij.

—ra—

Bomo v Repčah imeli dobro pot?

Tri in pol kilometra od treba poiskati četvero mož, Trebnjega leži na griču vas Repče. Dvajset hiš šteje, ljudje pa so največ poljedelci. Delavcev zelo primanjkuje. Več kot dvajset ljudi je zaposlenih v podjetjih in drugje. Vozijo se z vlakom, nekateri pa hodijo peš. Pot do Trebnjega je sila slaba, nihče pa se ne zmeni, da bi jo popravil. Sami prebivalci je ne morejo, ker so preveč zaposleni s kmečkimi opravili.

Repče so znani partizanski kraj. Zal danes nimajo dobre poti. Če zbolijo Slovenci, ni mogoče dobiti zdravnika na dom. Če dobi kdo napatnico za v bolnišnico, je

da na nosilih odnese bolnika v Trebnje. Nosečnice navadno to pot prepešči-jo, kar nedvomno ni v skladu z zdravstvenimi predpisi.

Ne zahtevamo asfaltirane ceste, radi bi samo dobro pot. Upamo, da bo o tem razmislil ObLO in pomagal. Potem bi bili kraji Trebnje, Repče, Gornji in Dolnji vrh, Šmaver, Rdeči Kal in Dobrnič povezani z bližnjico, pot pa bi bila tudi v veliko veselje voznikom, ki do zdaj na njej svojih vozil niso mogli uporabljati.

—rr

Matični uradi sporočajo

ADLESKIČI
MATIČNI URAD SPOROČA
Marca je bila rojena ena deklica.

Poročili so se: Franc Hude-
lja, kmetovalec iz Knežine, in

Katarina Veselič, kmetica iz
Vrhovcev; Alojz Prijanovič, če-
belar, in Marija Vranšič, kme-
tovalka, oba iz Tribuš.

Umrla sta: Barbara Crnič,
kmetovalka iz Pučkovec, 70
let, in Mile Milčič, oskrbovanec
iz Miličev, 67 let.

TRŽISKI
MATIČNI URAD SPOROČA
Marca so bile rojene tri de-
klice.

Porok ni bilo.
Umrla so: Terezija Jene, užit-
karica iz Kaplje vasi, 90 let;
Alojzija Tratar, gospodinja iz
Kaplje vasi, 76 let; Ignac Me-
sojčnik, socialni podpiranec
iz Krsinjega vrha, 80 let; Ma-
rija Božnar, otrok s Slančjega
vrha, 12 dni.

MATIČNI URAD
IZ DOL. TOPLIČ SPOROČA
Marca ni bilo rojstev izven
bolnišnice.

Poročili so se: Alojz Senica,
trgovski pomočnik iz Sel, in
Marija Vesel, trgovska po-
močnica iz Borčevega; Stani-
slav Senica, čevljarški pomoč-
nik iz Sel, in Otilija Henig-
man, čevljarška presivačka iz
Dol. Toplič; Janez Lavrič, čev-
ljarški pomočnik iz Gor. Polja,
in Otilija Muhlič, delavka iz
Meniške vasi; Jože Bučar, kme-
tovalec iz Bušince, in Veronika
Bučar, kmetovalka iz Selšč; Darij Dular, kmetovalec iz Jur-
ke vasi, in Marija Bučar, kme-
tovalka iz Bušince; Mihael
Struna, kmetovalec iz Verdu-
na, in Frančiška Kump, de-
lavka iz Uršnih sel; Anton Go-
renčič, mizarški pomočnik z
Jame, in Ana Muška, servirka
iz Dol. Toplič; Matija Pogla-
jen, gozdni delavec iz Drganjih
sel, in Stefanija Križ, kmeto-
valka iz Dol. Sušic.

Umrla so: Zofija Zamida,
užitkarica iz Kočevskih Poljan,
86 let; Blaž Teršič, upokojenec
iz Gor. Sušic, 76 let; Ivana Zu-
panc, upokojenka iz Dol. To-
plich, 75 let; Marija Piceč, so-
cialna podpiranka iz Podturna,
81 let.

SENIŠKI
MATIČNI URAD SPOROČA
Marca je bil rojen en deček.

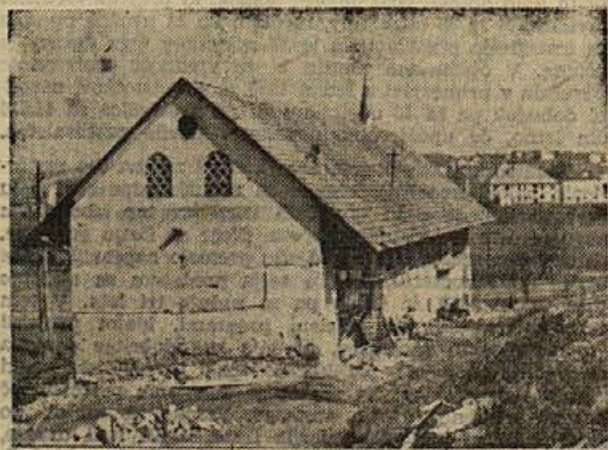
Poročila sta se: Anton Tka-
lec, delavec iz Kota, in Marija
Jerman, delavka iz Petrovo
vasi.

Umrla so: Anton Over, kmet
iz Stranske vasi, 62 let; Rozar-
lija Rauh, užitkarica iz Pot-
kov, 85 let; Neža Stukelj, kme-
tovalka iz Kašče, 87 let; Kata-
rina Pašič, kmetovalka iz Stre-
kļevca, 84 let.

SEVNISKI
MATIČNI URAD SPOROČA
Marca je bil rojen en deček.

Poročili so se: Peter Toma-
zin, delavec, in Ana Drobne,
poljedelka, oba iz Ledine; Ivan
Ivnik, delavec, in Veronika
Drstvenšek, šivilja, oba iz
Smarja; Korrad Seničar, kmet
iz Orešja, in Ema Kolman, go-
spodinjka pomočnica iz Dro-
žanja; Anton Dobrave, rudar s
Poldleka, in Pavla Zupančič,
poljedelka z Zlgarskega vrha;
Jože Lendaro, mesarski pomoč-
nik iz Račice, in Marija Mal-
cen, frizerka iz Orehovca; Jo-
že Starec, poljedelec iz Dol. In-
polja, in Ana Oblak, poljedelka
iz Ledine.

Umrla so: Franc Fakin, upo-
kojenec iz Pečja, 76 let; Neža
Vovk, gospodinja iz Lončarje-
vega dola, 81 let; Marija Zve-
glic, gospodinja iz Drožanja,
73 let; Jozeta Sibilla, gospod-
inja iz Sevnice, 71 let; Jakob
Jure, upokojenec iz Sevnice,
82 let; Rudolf Ledinek, upoko-
jenec iz Sevnice, 84 let; Marija
Kladnik, užitkarica iz Zurgov-
dola, 75 let; Frančiška Mirt,
kmetica iz Klada, 73 let.

Ze od 15. januarja preurejajo v neposredni bližini nekdanjega grajskega poslopja v Trebnjem stavbo, v kateri bo imelo svoj obrat ljubljansko podjetje »Toplovod«. Okrog deset delavcev mirenskega gradbenega podjetja »Remont«, ki je dela prevzelo, bo do 15. aprila uredilo notranje prostore, kasneje pa bodo stavbo uredili tudi zunaj

Pripravljani smo na okrajno revijo kulturne dejavnosti

Svet Svobod in prosvetnih društev ter DPD Svoboda iz Vidma-Krškega bosta priredila v Vidmu-Krškem od 20. do 28. aprila okrajno revijo kulturnih dejavnosti 1962. Pred pričetkom revije je predsednik okrajnega sveta »Svobod« in prosvetnih društev Matko Matjan odgovoril našemu dopisniku na več vprašanj:

Zanima nas, zakaj bo okrajna revija kulturne dejavnosti tudi letos v Vidmu-Krškem?

Okrajni svet Svobod in prosvetnih društev meni, da so pogoji za to prireditelj v našem okraju v Vidmu-Krškem trenutno najboljše. Izkusnje lanske revije so pokazale, da občinstvo tega kraja zna ceniti kulturne dobrine. To pa je nedvomno najboljše jamstvo, da bo tudi letošnja revija uspela. Poleg tega je v videmsko-krški občini veliko predanih kulturno-prosvetnih delavcev, marljivih aktivistov, članov domače Svobode. Zato bo prireditelj hkrati priznanje občinstvu in delavnim svobodarjem.

Pojasnite nam, tovariš predsednik, kakšen program je predviden za letošnje okrajno revijo kulturnih dejavnosti?

Letošnji program okrajne revije je vsebinsko zelo bogat in kvaliteten. V lanskim reviji so nastopale v Vidmu - Krškem samo dramske družine s približno 80 igralci. Letos pa bo nastopilo 5 najboljših pevskih zborov, 5 igralških druščin, 5 zabavnih ansamblov in 5 recitatorjev. Vseh nastopajočih bo preko 400. Veseli bomo, če bomo uspeli kulturno obogatiti našega delovnega človeka, kajti predvsem to je namen revije.

Omenili ste, da bo letošnja revija zelo kvalitetna. Potemtakem lahko sodimo, da je strokovna ocenjevalna komisija posvetila veliko pozornosti izboru nastopajočih?

Vsekakor je bilo letos merilo izbora strogo. Tudi bistveno se razlikuje od lanskega. V lanskim reviji

je iz vsake občine našega okraja nastopila najboljše dramska družina. Ker smo letos izhajali iz stališča stroge kvalitete se je dogodilo, da so bile iz videmsko-krške občine zbrane za okrajno revijo kar 3 dramske družine, in to iz Brestanice, Kostanjevice in Vidma-Krškega. Štiričlanska strokovna komisija je imela polne roke dela. Morala je oceniti 15 dramskih druščin, 12 pevskih zborov, 8 zabavnih ansamblov in preko 50 recitatorjev. Izbirala je bila zares bogata, kar potrjuje veliko delavnost Svobod in prosvetnih društev v našem okraju. Tega pa smo lahko vsi veselili. Moram še omeniti, da smo člani komisije pri oceni dobili večkrat vtis, kot da gledamo poklicne igralce. Njihova izvajanja so bila zares na umetniški stopnji. Pri tem imajo nedvomno veliko zasluge režiserji. Pohvaliti moram tudi lepe, dovršene scene, s katerimi so se izkazali scenaristi-amaterji.

Katera dramska skupina ima na letošnji okrajni reviji po vašem mnenju največ možnosti za doseg prvega mesta?

Na to vprašanje pa zares ne morem odgovoriti nič določnega. Če upoštevamo sposobnost novomeške gledališke družine, ki je bila lani na republiški reviji med najboljšimi, dalje kostanjeviško in videmsko-krško igralško družino z dolgoletno uspešno igralško tradicijo ter prav tako brestaniško z mladim, sposobnim in nadarjenim režiserjem Nikom Galešo, je težko že zdaj napovedati uvrstitev. Sicer pa bo zadnje besede izrekla republiška ocenjevalna komisija. Želim še povedati, da bo najboljšemu pevskemu zboru, igralški družini in zabavnemu ansamblu po-

delil predsednik videmsko-krške občine Stane Nunčič posebno spominsko darilo.

Kako bo zastopana na reviji domača Svoboda kot soorganizatorica okrajne revije?

Kolikor mi je znano, bo domača Svoboda sodelovala z mladinskim pevskim zborom, ki ga vodi profesor Josip Klepac. Ta pevski

Matko Matjan: »Vse bo pravočasno pripravljeno!«

zbor je dosegel v zadnjih dveh letih velike uspehe na republiški pevski reviji. Igralska družina bo uprizorila Weiglovo komedijo »Namišljeni zdravnik« v režiji Viktorja Zemljaka, ki bo hkrati pripravil za komedijo sodobno sceno. Nastopala pa bosta še recitatorja Metka Lupšina in Stane Arenšek.

Je za okrajno revijo že vse pripravljeno?

Priprave so v polnem teku. Razen članov predsedstva občinskega sveta Svobod in članov DPD Svoboda so priskočili na pomoč tudi Turistično društvo, komunalna uprava in občinski ljudski odbor. Predsednik občine Stane Nunčič bo ob zaključku revije priredil v hotelu Sremič za vse vidne kulturno-prosvetne delavce in predstavnike ljudske oblasti slovesen sprejem.

Lahko povem, da je zanimanje za okrajno revijo

kulturne dejavnosti 1962 v Vidmu - Krškem že sedaj zelo veliko. Mesto bo vse nastopajoče in goste sprejelo v praznični podobi. Ljudje nestrpno pričakujejo velikega kulturnega dogodka.

Bo v dneh kulturnih dejavnosti še kakšna druga prireditelj?

Likovniki-amaterji bodo v času revije razstavljali svoja dela v dvorani »Elektro Krško«. Otvoritev razstave bo 20. aprila ob 17. uri, razstava pa bo odprta vse do zaključka revije.

DRAGO KASTELIC

Kako izboljšati kakovost kruha?

27. marca sta imeli sanitarna in tržna inšpekcija posvet z vsemi peki iz občine Videm-Krško. Razpravljali so, kako izboljšati kakovost kruha pri današnjem stanju pekarn. Na osnovi analize je bilo namreč ugotovljeno, da kvaliteta kruha zadnja dva meseca ni ustrezala občinskemu povprečju. Udeleženci posvetovanja so kritizirali slabo moko. Predlagali so, naj bi nabavljali moko samo pri enem dobavitelju. Le tako bi bilo možno kakovost moke kontrolirati. Večji odjemalci kruha bi morali maročiti količino kruha vsaj en dan prej. Kruha ni mogoče bistveno izboljšati tudi zaradi majhne zmogljivosti zastarelih pekarn. Zasebni obrati so v glavnem stari, peči in ostali prostori pa neprimerni za peko oziroma shrambo. Zato sta oba zborni občinskega ljudskega odbora sprejela odlok o določitvi roka, do katerega morajo pekarnice na območju občine preurediti svoje prostore in opremo. Kot smo že poročali, je ta rok za Brestanico in Senovo 31. december 1962, za območja Videm-Krško, Kostanjevica in Leskovec pa 31. december 1963. Udeleženci posvetovanja so izjavili, da so dohodki pekarn tako majhni, da je pekarnice in ostale prostore nemogoče preurediti do navedenega roka. Soglašali so, naj bi se zgradila centralna moderna pekarna.

Zgledna razstava tiska

Predsednik občinskega odbora SZDL tov. Lojze Stih je v soboto popoldne odprl okusno prireditelj in vsebinsko bogato razstavo tiska v prostorih ELEKTRO na Vidmu. Otvoritve so se udeležili tudi predstavniki okrajnega odbora SZDL, občinskega komiteja ZKS, ObLO in nekaterih gospodarskih organizacij, že prvo uro pa si jo je ogledalo približno 40 ljudi. V naslednjih dneh si je poučno razstavo ogledalo precej odraslih, posebno pa šolske mladine, ki je imela organiziran obisk. Valvasorjeva tiskarna je na

razstavi prikazala tehnološki proces svojega dela z materialom in fotografijami. Državna založba Slovenije pa je skupaj s svojo krško knjigarino okusno opremila prvo razstavo sbo z različnimi največjimi deli iz svojih številnih zbirk. V večji dvorani je razstavljena slovenska periodika iz 1962, posebej pa foto kopije slovenskega socialističnega tiska do leta 1941. Razstavi dajejo živahno podobo tudi doslej tiskani plakati domače krške tiskarne, veliko pa je zanimanja tudi za strokovni in poljudnoznanstveni slovenski revijalni tisk. Zanimiv je pregled manjšinskega tiska v Sloveniji, poučne in hkrati razveseljive pa so tudi številke o dejavnosti krške

ljudske knjižnice. Manjša zbirka pokrajinskih razglednic daje razstavi še večjo pestrost, čeprav bi bili še bolj veseli načrtne zbirke starejših, samo domačih razglednic. Najbrž takega materiala zelo manjka — dokaz, kako dragoceno delo opravljajo lahko tudi ljudske knjižnice, če se posvetijo taki dejavnosti.

Priznati je treba, da so organizatorji razstave — občinska komisija za tisk pri SZDL — vložili v priprave in izvedbo nemalo truda, ki je bil nagrajen z zadovoljstvom številnih obiskovalcev. Lahko rečemo, da je bila krška razstava tiska v Sloveniji, poučne in hkrati razveseljive pa so tudi številke o dejavnosti krške

Dr. Mihajlo Rostohar v Brestanici

Znani jugoslovanski psiholog univerzitetni profesor dr. Mihajlo Rostohar je 30. marca v Brestanici predaval o predšolski in šolski dobi otroka. Nad sto ljudi je v sindikalni dvorani elektrarne vneto poslušalo zanimivo predavanje.

Marljivi pionirji na Vel. Trnu

Pionirska organizacija osnovne šole na Velikem Trnu šteje 134 pionirjev. Pionirji se udeležujejo v kroških, Zlasti je delaven dramski krožek, v katerem se pripravljajo na igrice »Mačeha in pastorka«, ki jo bodo uprizorili za prvi maj. Močno se pionirji udeležujejo tudi v šahovskem in fizikalnem krožku. Tudi v prometni krožek so vključeni vsi pionirji. Obravnavajo prometne znake in cestne predpise. Sredi maja bodo priredili »Pokaži, kaj znaš in veš o prometu!«. Večina pionirjev še ni videla avtomobilske ceste, zato bi si jo radi čimprej ogledali.

Pojasnilo k članku: »Zadnji čas je, da dobijo borci stanovanja«

V eni zadnjih številčk je bil objavljen članek pod gornjim naslovom. Nepoučen bralec je morda dobil vtis, da članek graja organizacijo Zveze borcev Videm-Krško, kar pa ni bil namen članka. Organizacija Zveze borcev je vložila

veliko truda v reševanje stanovanjskih zadev borcev. Omenjenega primera pa organizacija ni reševala, ker se prizadeta oseba ni obračala po pomoč k organizaciji, pač pa je smatrala, da morajo orgovorni referenti sami uvideti potrebo po rešitvi perečega stanovanjskega problema. Osnovni cilj članka je bil, da graja razmere s te plati, občini zbor in organizacija Zveze borcev pa sta služila le za okvir članka, ker so na občnem zboru stanovanjske probleme zelo kritično obravnavali.

Maks Pogačar

Najmlajši igralci v Kostanjevici

Gledališče odraslih, ki ga že dolgo vodi Lado Smrekar, ni edina dejavnost te vrste v Kostanjevici. Pred kratkim so se na odru predstavili kostanjeviški učenci, ki so zelo lepo zaigrali Golevo igrice »Jurček«. Režiser je za vlogo Jurčka izbral sedemletnega dečka, ki je zelo doživeto in z otroško prisrčnostjo odigral precej zahtevno vlogo. Nasploh pa so vsi mladi igralci presenetili.

Marcel Štefančič

KOSTANJEVIŠKI MATICNI URAD SPOROČA

Marca so bile rojene 4 deklice.

Poročila sta se: Jusuf Redžić, delavec iz Ljubljane, in Frančiška Laknar, kuharica iz Velikih Vodenic.

Umri je Janez Gorisek, kmet iz Kočarije, 82 let.

Več kot 100 osebnih avtomobilov je bilo v ponedeljek popoldne v povorki, ki je nosila oz. spremljala letošnje STAFETO MLADOSTI skozi naš okraj od Lake do Novega mesta. Na sliki: vrsta vozil v Krškem

OH, TE ZAPORNICE!

Po levem bregu reke je tekla železnica. Na železniški postaji so ustajali tovorni, osebni, redni in izredni vlaki, mimo pa so vozili tudi brzovlaki. Vsakokrat je bilo treba zavarovati prehode čez progo in spustiti zapornice. To je vedel tudi dežurni v kretniškem bloku števil. 2. Do nedavnega je svojo službo vestno opravljal, tisti dan pa ... Najavljeno je bilo, da prihaja brzovlak. Signal se je nekajkrat ponovil, toda zapornice so še vedno stale. Kadar so jih ljudje tako videli, so šli brez posebnega strahu čez progo, šoferji pa so tam prav tako brezskrbno vozili kot na odprtih in praznih cestah.

Brzi vlak je prihajal z vso naglico ... Ko je z malce zmanjšano hitrostjo vozil skozi postajo, je cesto pod zapornicami blizu kretniškega bloka števil. 2 prečkalo nekaj fiatov in pešcev. Ko je bil od zapornice le še kakih sto metrov, je cesto prečkal še en fiat, z nasprotno strani pa je prihajala neka ženska. Vse do sredine proge je šofer vozil prav tako brezskrbno kakor na prazni cesti. Ko je videl, s kakšno naglico se približuje nevarnost, je pritisnil na plin. — Tudi žena je šla — tebi nič meni nič — čez progo kakor vsak dan, kadar so bile zapornice dvignjene. Ko je z eno nogo že stala na tračnici, jo je opazil strojevodja brzovlaka in potegnil za ročico, da je zapiskalo. Tistikrat žena dolgo ni mogla do sape ...

Malo je manjkalo, da nista dva človeka izgubila življenje. Tisti dan bi bil lahko usoden še za mnoge ljudi na drugih železniških prehodih. Pa ni bil, ker so se povsod drugod zapornice pravočasno spustile. Dežurni so bili na mestu.

Toda kaj je bilo v kretniškem bloku števil. 2 Tega najbrž ne bomo nikoli zvedeli, čeprav drugega ne moremo zapisati kakor: čuta za odgovornost dežurni v kretniškem bloku števil. 2 ni imel. Vsaj takrat ne, ko je po progi dirjal brzovlak. Kaj bi bilo, če bi pozabili zapreti vseh trinajst zapornic, ki varujejo prehode na progi vse do sosednje republike?

Pokojni akademski slikar Vlado Lamut je vedno rad pomagal tudi pri delu naših prosvetnih društev: takole je upodobil čolnarja Videta (Ivana Mlakarja) leta 1956 v kostanjeviškem »Kloštrskem žolnirju«

V spomin slikarja V. Lamuta

VLADO LAMUT: Avtoportret — s prve povojne slikarske razstave v Novem mestu, ki je bila februarja 1946

Novica, da našega dragega Ladeka ni več med nami, da nas je za vselej zapustil, je pretresla slehernega Novomeščana. Z njim je Dolenjska izgubila samoniklega slikarja, ki je s svojim delom neprestano in zgovorno dokazoval, kako globoko in resnično ljubi dolenjsko pokrajino in njene ljudi, še prav posebno pa Krko z njenimi številnimi skrivenčenimi in vejnatiimi vrhami in mesto na skalnatem griču, polno čudovitih kotičkov, ki so ga neprestano vabili, da jih je slikal zdaj v olju, zdaj v grafiki ali drugi slikarski tehniki. Nič mu ni bilo nezanimivo, vse je v Ladeku zbudilo isto pozornost in ljubezen, da, čim slikovitejši so bili predeli, čim več je bilo nenavadnosti in razpibanosti v konturah, toliko raje se je zadrževal ob njih, jih vpiljal vase, jih po svoje doživljal, nato pa prenašal na svoja platna, kartone in skicirke. Vsi objekti so v Ladekovi stvariteljski fantaziji zaživeli čisto svoje življenje, pač tako, kakor jih je videl in doživel on sam in jih izrazil na le nje-mu lasten način. Neprestano je iskal nekaj novega, nikdar ni bil zadovoljen z doseženim uspehom. Ustvarjalni nemir ga je pehal neprestano k delu, k izpopolnjevanju, v odkrivanje novih spoznanj o človeku, svetu in življenju. Čeprav jih je spoznaval tudi v širokem svetu in izven meja naše domovine, najsi je bilo to v Italiji, v Franciji, zlasti v Parizu, ali v Belgiji in na obalah Atlantika, se je še najraje vračal domov k svoji Dolenjski, kjer se je počutil še najbolj domače-

ga, sproščenega in vsaj do neke mere tudi srečnega in kjer se je tudi končno za vselej umirilo njegovo izmučeno in nemirno srce. Vladimir Lamut je bil rojen 19. avgusta 1915 v Catežu ob Krki, kjer je takrat služboval njegov oče učitelj. Kasneje se je Lamutova družina preselila v Novo mesto. Tu je Ladek hodil v osnovno šolo. Ze tedaj je pokazal svojo nadarjenost za risanje. Po končanem četrtem razredu osnovne šole se je vpisal na novomeško gimnazijo in jo v letih 1926-27 do 1934-35 končal. Ko je bil v sedmi gimnaziji, je težko obolet. Moral je prekiniti redno šolanje za leto dni. Maturiral je 1935. Po maturi pa se je odločil za študij umetnostne zgodovine v Zagrebu. Jeseni istega leta je odšel tja, se vpisal na filozofsko fakulteto in poslušal v letu 1935-36 predavanja iz umetnostne zgodovine. Toda že naslednje leto je sledil svojemu notranjemu nagnjenju in prestopil na slikarski oddelk zagrebške Akademije liovnih umetnosti. Poslej sta ga študij in delo na akademiji tako prevzela, da je imel polno narčrtov, ki jih je hotel že tedaj uresničiti. V Zagrebu je študiral akt pri profesorjih Krstu Hegedušiču in Omeru Mujadžiću, slikarstva se je učil pri Ljubi Babiću, grafike pri Tomislavu Krizmanu, akvarela pa pri Zlatku Sulentiću. Študij je končal 1941 tik pred pričetkom druge svetovne vojne. Po končanem študiju se je vrnil v Novo mesto. Ker pa se je že v času svojega študija v Zagrebu udeleževal v levičarskih akademskih

društvih — imel je tudi veliko prijateljev med študenti medicine in prava, izrazitimi levičarji — se je tudi sam že v prvih letih zagrebškega študija opredelil napredno. Po razpadu stare Jugoslavije in po prihodu italijanskih čet v Novo mesto, je tudi Vladimirja Lamuta doletela ista usoda kot mnoge druge proti fašistično usmerjene izobražence. Sredi 1942 so tudi njega odpeljali v koncentracijsko taborišče v Monjo, od tod so ga kasneje odpeljali v Gonars. Stradež, duševno in telesno trpljenje v taboriščih so že tako rahlo Lamutovo zdravje še bolj uničili. Toda kljub temu je Lamut pokazal v taboriščih izredno voljo do življenja in ustvarjanja in je zato z občudovanja vredno vztrajnostjo in ljubeznijo sodeloval z ilustracijami in besedo v listu »Novice iz za žice«, ki so ga izdajali napredni slovenski lageraši. Po razsulu fašistične Italije se je Lamut iz Gonarsa vrnil v Ljubljano. Bil pa je izčrpan in resno bolan. Do kapitulacije Nemčije je vedril v Ljubljani, se zdravil v ljubljanski bolnišnici in tu tudi doča-

so obiskali prizorišče bojev IV. in V. sovražne ofenzive. S te poti je Lamut prinesel izredno veliko skic slik, gvašev in grafik in celo nekaj olj. Vse te slike spričujejo, kako se je Lamut izpopolnjeval ne samo v tehniki, marveč tudi, kako je v sebi dozoreval, postal bogatejši, pristnejši in neposrednejši. Se ko je bil v taboriščih, so 1943 Novomeščanom prikazali Lamutovo deo njegovi prijatelji, člani in simpatizerji OF. Prvi večji nastop pred javnostjo pa je bil v Prešernovem tednu februarja 1946, ko je bila v Novem mestu prirejena I. umetnostna razstava. Se isto leto je Lamut dvakrat razstavljal v Ljubljani, na februarski umetniški razstavi in kasneje. Prav tako je bil Lamut zastopan tudi na prvomajski beograjski »Razstavi slikarstva in kiparstva narodov Jugoslavije v XIX. in XX. stoletju.« Te razstave so Lamutu odprle pot do jugoslovanske publike. Ko je bila 1947 v Novem mestu razstava partizanskega tiska, 1949 pa razstava literature o Dragotinu Ketteju, je na obeh sodeloval s svojimi slikami tudi Vladimir Lamut. Ob

Z Novim mestom, kjer je preživel večino svojega prekratkega življenja, je bil Vlado Lamut tesno povezan. Ohranil nam je zlasti predvoino in povojno dobo, čas obnove in graditve dolenjske metropole. Na sliki: obnova Novega mesta v letu 1951

kal osvoboditev. Po osvoboditvi 1945 se je vrnil domov v Novo mesto. Toda že isto leto je bil pred jesenjo vključen v kulturniško ekipo slikarjev IV. armije in z njo obiskal Logarsko dolino in Primorsko, da bi slikal partizanske bolnišnice in druge motive iz narodnoosvobodilnega boja. Jeseni 1945 pa je postal profesor risanja na novomeški gimnaziji. Tu je počel risanje in umetnostno zgodovino polnih deset let in čez, ko je bil premeščen na osnovno šolo in kjer je ostal do svoje tako pretresljive smrti.

Leta 1946 se je v juliju in avgustu udeležil pohoda jugoslovanskih slikarjev, ki

tež priliki je razstavil slike z motivi s pohoda jugoslovanskih slikarjev po poteh IV. in V. ofenzive. Prav tako je to leto sodeloval tudi na I. zvezni razstavi v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu.

Povsem samostojno pa je nastopil Lamut šele 1950, ko je v Novem mestu priredil svojo prvo — kakor sam pravi — »katalogizirano« razstavo v dneh od 5. do 18. februarja ob priliki Prešernovega jubileja. Prav ta razstava je pokazala Novomeščanom Lamutovo izredno ustvarjalno moč, bogastvo njegovih motivov in razsežnost njegove tehnike. Razstavil je 21 olj, v katerih najraje prikazuje Novo

mesto, zlasti Breg in Kandijo, potem Krko z njenimi sključenimi in skrivenčenimi vrhami in jezovi in mlini in žagami; dalje se je takrat predstavil s svojo grafiko. Kar 25 je njegovih ujedank, litografij in suhih igel, ki jim je dodal še 9 gvašev in akvarelov. Pa ne samo Novomeščani, tudi prebivalci Ljubljane so si v letih 1948, 1949, 1950, 1951 in 1952 lahko ogledali Lamutove slike. Nato je razstavljal še v Beogradu (1946, 1949), potem v Sarajevu in na Cetinju (1951). V tujini je Lamut razstavljal samo v Trstu; za razstavo grafike v Sao Paolu v Braziliji pa se ni mogel odločiti, čeprav je imel priliko, da bi se je udeležil. Leta 1953 je skupaj s prijateljem Izidorjem Moletom in Bogdanom Borčičem razstavljal v Novem mestu. Takrat je o njegovem delu v katalogu obširneje spregovoril umetnostni zgodovinar Štefan Eržen.

Z vsake poti v tujino ali v druge republike (Bosno, Makedonijo, Dalmacijo) je Lamut prinesel novih dokazov o svoji umetniški rasti in izpopolnjeni tehniki in čedalje večji umetniški dozorelosti in prepričljivosti. Po svoji vrnitvi iz Pariza (1955), posebno pa iz Belgije (1959-60), kjer se je

zadrževal skoraj leto dni, je priredil svojo zadnjo razstavo v Novem mestu od 18. II. do 26. III. 1961. Tokrat se je Lamut predstavil v tolikšnem obsegu in v tematično in tehnično tako prečiščeni obliki, da je vse obiskovalce globoko prevzel z neposredno vsebino svojih del. Lahko bi rekli, da je ta razstava pokazala Lamuta z nove strani, da se je notranje umiril, našel v polni meri svoj lastni izraz in v barvah dosegl pomirjajočo ubranost in vedrino. Po tej razstavi je v manjšem obsegu razstavljal samo še v Kranju in Kostanjevici.

Lamutovo delo je danes še nepregledano, ne v celoti evidentirano. Treba ga bo zbrati, ga približati in razložiti današnjemu ljubitelju umetnosti in ga tudi pošteno in pravično oceniti. Obveljalo pa bo, da je bil mojster v le njemu lastnem načinu požajanja dolenjske pokrajine, pred vsem pa motivov ob Krki z značilnimi vrhami s sivim, težkim nebom nad njimi, da ima gledalec vtis, kakor da se hočejo ta stara skrivenčena drevesa z umetnikom vred iztrgati iz svoje naravne danosti resničnega sveta in svet, ki je boljši, pravičnejši in vedrejši.

MILAN DODIČ

»KAPITAL« v slovenščini

»Vsak začetek je težak, to velja za sleherni znanost. Razumevanje prvega poglavja, zlasti oddelka o analizi blaga, bo zaradi tega najbolj težavno. Kar pa se tiče analize substance vrednosti in velikosti vrednosti, sem jo napisal kolikor mogoče poljudno.«

Kmalu bo minilo sto let, kar je zapisal gornje besede v predgovor k prvi izdaji svojega »KAPITALA« veliki mislec in pogumni proletar-ski prvoborec Karl Marx. Pred dnevi smo dobili tudi Slovenci to knjigo; na nje-

nem zaščitnem ovitku so gornje Marxove besede. »To so znamenja časa, ki jih ni mogoče prikriti s škrlatnimi plašči ali črnimi kutami. Ta znamenja ne pomenijo, da se bodo jutri godili čudeži. Kažejo pa, da se celo vladajočim razredom sveta, da sedanja družba ni čvrst kristal, temveč organizem, ki se lahko preobrazi in se neprestano preobrazuje.« Pravi Marx dalje v omenjenem predgovoru, ki ga je napisal poleti 1867 v Londonu. »Znamenj časa« — preobrazb obstoječih odnosov med delom in kapitalom je bilo zadnjih sto let toliko, da so v celoti potrdila Marxova predvidevanja.

Po 93 letih, odkar je izšla prva izdaja tega temeljnega dela marksizma, smo dobili tudi Slovenci njegovo prvo knjigo. Izdala jo je Cankarjeva založba v Ljubljani, prevedli pa so jo Stane Krašovec, Jože Goričar, Maks Veselko in Ivan Lavrač. Pri izbiru izvirnika, registrov in terminoloških vprašanj je sodeloval tudi Boris Ziberl. — Knjigo lahko kupite v najbližji knjigarni, lahko pa jo naročite tudi pri Cankarjevi založbi v Ljubljani, Kopitarjeva 2.

VLADO LAMUT: Po poteh Gorjanskega ba-tajzona — MIHOVO pri Prežeku (1961)

TRDINOVA NAGRADA ZA LETO 1962

Komisija za podeljevanje Trdinove nagrade daje na podlagi 8. čl. pravilnika o podelitvi Trdinove nagrade z dne 22. januarja 1961 obvestilo o pogojih za podelitev Trdinove nagrade za leto 1962. Trdinova nagrada v znesku 250.000 dinarjev, ki se bo razdelila na pet enakih delov, je lahko podeljena:

- za uspešno izobraževalno delo in estetsko humanistično vzgojo;
- za uspešno ustvarjanje, vodenje in razvijanje kulturnoprosvetnih organizacij in društev;
- za uspešno dramsko, glasbeno, klubsko in folklorno izvedbo, ki se je močno uveljavila v javnosti in ima širši pomen za umetniško in kvalitetno rast amaterske dejavnosti;
- za pomembna dela literarnega, znanstvenega, publicističnega, likovnega, glasbenega, filmskega in televizijskega področja;
- za pomembna dela na področju arhitekture, urbanizma in projektiranja.

Obrazloženi pismeni predlogi za kandidate za Trdinovo nagrado 1962, ki jih lahko dajo kulturnoprosvetne organizacije in društva, politične in družbene organizacije in posamezniki, morajo biti predloženi najpozneje do 1. maja 1962 na naslov: Komisija za podeljevanje Trdinove nagrade pri Svetu Svobod in PD okraja Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 20. Predlogu naj bo predložena tudi ustrežna dokumentacija.

KOMISIJA ZA PODELJEVANJE TRDINOVE NAGRADE

Varujmo vid - preprečujmo slepoto!

Izgubiti vid je tragedija, ki vbuja strah in se je vsak boji. Kako ohraniti vid bi morala biti stalna skrb vsakogar izmed nas, preprečevati slepoto pa je ena izmed osnovnih dolžnosti zdravstvene oblasti v vseh deželah.

Na kakšni stopnji smo, kar se tega tiče, v Evropi? Poročila so ugodna iz več

ni preprečevalni ukrepi koristijo vsaj toliko, da se bistveno zmanjša število oseb, ki bi jim te bolezni lahko ugrabile vid.

Ce bi nam uspelo premagati trahon, in z njim v zvezi vnetja očesnih veznice ter nesreče pri delu, ki jim posvečajo veliko skrb skoraj v vseh deželah našega območja, kateri od glavnih

gostine so tudi nesreče, ki otroke oropajo vida: ravnanje s koničastimi predmeti, opekline, eksplozije, nevarne igre itd. Številne primere slepote pri otrocih, če izhajamo iz teh dveh glavnih vzrokov, bi lahko preprečili z ustreznimi ukrepi in s previdnim ravnanjem.

Med starimi ljudmi, ki jih je zaradi napredne medicine in boljših življenjskih pogojev vedno več, število slepih iz leta v leto občutno narašča. Spremljevalki starosti sta predvsem dve bolezni: katarakta (siva mrena) in glavkom (zelen mrena). Vendar pa ju lahko uspešno pobijamo: katarakto s kirurškim posegom, glavkom pa s pravočasnim ugotavljanjem in zdravljenjem. Poznamo še druge vzroke, katerih kvarni vpliv na vid lahko preprečimo ali pa ublažimo:

sladkorno bolezen, tumorje, bolezni srca in ožilja.

Na ti dve skupini, ki sta med nami najbolj ogroženi, moramo usmeriti vse naše prizadevanje v preprečevanju, odkrivanju in zopetnem usposabljanju (readaptaciji).

Tu ne smemo pozabiti na važno nalogo, ki jo ima znanstveno delo. Raziskovanje očesnih bolezni, ki je prevečkrat zastopljeno ali slabo dotirano, nam mora pomagati, da bomo kos premnogim boleznim, proti katerim smo doslej še brez moči.

Končno pa lahko še sleherni izmed nas tudi osebno doprinese svoj delež, da se olajša usoda tistim, ki ne poznajo svetlobe, in tistim najbolj nesrečnim med njimi, ki so stari, osamljeni in še bolj izolirani, ker so slepi.

Dr. Paul Calseyde

Stara pravila za likanje spričo novih umetnih tkanj, ki smo jih komaj pred njo ne veljajo več. Oglejmo si nekaj nasvetov, kako najbolje ravnati s stariimi, nam že znanimi tkaninami, razen tega pa z novimi kratkim nabavile:

Bombažne in lanene tkanine likamo, ko so še vlažne, in to z vročim likalniki-

mokre krpe, na kraju pa skrbno raztegemo oziroma skrčimo, če to zahteva kraj.

Tkanin iz nylona in orlon navadno ne likamo. Te tkanine razprostiramo in sušimo na zraku. Ko je obleka suha, zdravno robove z rokami. V primeru, da jih kljub temu želimo zlikati, smemo uporabiti samo zelo mlačen likalnik,

Likanje — tokrat drugačno

kom. Pazimo tudi, da likamo, kakor je potrebno, na notranji strani, da ne ostane na blagu lesk.

Jersey likamo z vročim likalnikom. Blago seveda pritrdimo oziroma pripnemo na likalno desko, ker se te vrste tkanin rade raztegnejo, obleka pa izgubi svojo obliko.

Volnene tkanine likamo s toplim likalnikom na pravi strani, toda preko mokre krpe. Pletene volnene obleke položimo na mehko flanelo in prav tako preko

razen tega likamo orlon samo popolnoma vlažen.

Svilu likamo na pravi strani z mlačnim likalnikom. Tkanina mora biti enakomerno vlažna. Da bela svila pri likanju ne porumeni, jo likamo preko mokre krpe.

Taft likamo s prave strani, vlažen in z mlačnim likalnikom. Ko ga operemo, ga položimo na mehko tkanino, ki bo vpila vodo iz njega. V nobenem primeru tafta ne ožemamo, gub, ki bi pri tem nastale, ne bomo nikoli več zavrnale.

OB LETOSNJEM SVETOVNEM DNEVU ZDRAVJA

področij. Splošno upadanje nalezljivih bolezni, ki so pogosto med povzročitelji slepote, ohranjuje vid milijonom ljudi: koze so izginile, redki pojavi te bolezni, zaneseni kam z drugih kontinentov, so hitro zatrti. Gnojna vnetja očesnih veznice pri novorojenčkih — svojčas eden glavnih vzrokov slepote v Evropi — so se umaknila zaradi profilaktičnih metod po Crédéju in docela izginila po zaslugi antibiotikov. Tudi sifilis in tuberkuloza sta se umaknila in sta le še v redkokaterih primerih vzrok slepote.

Kljub uspehom, ki smo jih dosegli v boju proti trahonu in obnem z njim proti vnetjem očesnih veznice, te bolezni še vedno razsajajo po mnogih sredozemskih deželah. Ne bo jih mogoče izkoreniniti drugače kakor s splošnim izboljšanjem življenjske ravni in pa higijene okolja. Množič-

povzročiteljev slepote v Evropi bi nam še ostali, da se borimo proti njim? Statistike nam povedo, da sta med vsem prebivalstvom najbolj ogroženi dve skupini: otroci in stari ljudje. Preveč otrok se že rodi bolni zaradi bolezni, ki jo je mati imela v nosečnosti, ali pa tudi zaradi prirojenega od prejšnjega nagnjenja (predispozicije). Po-

Mladi taborniški vodniki

pregrešajo v svojih vrstah starejše, izkušene ljubitelje mladine, predvsem pa marsikje prosvetne delavce

Skoro pet let je bila taborniška dejavnost na Dolenjskem omejena na Novo mesto in Sevnico. Posebno se je v tistem času s sistematičnim delom uveljavil Odred gorjanskih tabornikov v Novem mestu, ki je v letih 1935-1938 bil nesporno najboljša taborniška enota v Sloveniji. Člani odredove uprave so tedaj začeli pripravljati razširitev taborniškega v okraju na ta način, da so pritegnili na vodniške tečaje in taborjenja tudi mlade fantje in dekleta iz Črnomlja, Trebnjega, Brezice in drugih krajev.

Ko je pred petimi leti bila ustanovljena okrajna zveza tabornikov za Dolenjsko, je v dveh letih naraslo število članstva v vseh 13 enotah na preko 1200. Po prvem navalu navdušenja za taborniško so nekateri enote prenehale z rednim delom. V osmih enotah pa se je delo ustalilo in leto za letom se v taborniške vrste vključujejo nove mlade generacije.

Na letošnji skupščini okrajne zveze tabornikov, ki je bila 18. marca v sejni dvorani OLO, se je zbralo 33 zastopnikov sedmih enot. Med njimi so prevladovali mladi funkcionarji v starosti od 15-18 let. Za taborniško organizacijo je značilno, da v zadnjih dveh letih mla-

dina sama prevzema odgovorne funkcije.

Po izčrpnem poročilu tajnika OZ se je začela živahna diskusija, predvsem o rezultatih akcije delovnih brigad v juliju 1960 in 1961 v Prečni za zbiranje materialnih sredstev za graditev taborniškega doma. Soglasna je bila ugotovitev, da z delovnimi brigadami ne bomo mogli zbrati toliko sredstev, da bi lahko zgradili taborniški dom. Skupna vrednost zbranih sredstev znaša namreč po treh akcijah (dve delovni brigadi in scenja 45 kub. m. lesa) komaj 1.000.000 dinarjev. Potrebna bo večja gnojnata pomoč čimteljev, ki skrbijo za uspešen razvoj mladinskogovornih organizacij, med katerimi ima taborniška vidno mesto.

Novi odbor — vanj je bilo pritegnjenih več mladih tabornikov in tabornic, ki so se doslej izkazali z delom v matični enoti — bo imel v tekočem delovnem letu nalogo, da izpelje več pomembnih akcij. Najvažnejša med njimi bo vsekakor izvedba republiškega mnogobojna z drugi polovici avgusta. Velikega pomena bo tudi, če bo napredovala akcija za izgraditev taborniškega doma v Novem mestu. Prostor je novomeška občina že določila, in sicer na desnem bregu Krke

pod Potočarjevimi hribom. Z udarniškim delom bodo do jeseni lahko izvedena zemeljska dela in gradnja temeljev, če bo gradbeni odbor pravočasno končal s pripravami (predvsem dokončala izdelava in potrditev načrtov).

Posebna problematika nastaja v zadnjih letih glede sodelovanja odraslih in taborniški organizaciji. Mnogo mladine, ki je doživela v okvirju taborniške dejavnosti veliko lepih ur na izletih in taborjenjih, se v kasnejših letih odtegne delu v taborniški organizaciji — ker to delo pač nič ne nese. Prvi organizatorji taborniškega so se v dolgotrajnem delu v taborniških enotah izčrpali in nimajo več tistega ognja v sebi, ki je potreben, da bi pritegnili mladino. Tako prevzemajo odgovorne naloge mladi taborniki sami in doživljajo večkrat velike težave, ker imajo premalo avtoritete. Pri sodobni mladini, zlasti v mestih, je namreč opaziti, da se izmika napornemu delu in vsemu, kar diši po redu in disciplini. Bolje je v tem oziru na podeželju. V Stopičah se je n. pr. letos v marcu na pobudo nekaterih članov LMS osnovala taborniška enota, ki že mesec dni vztrajno dela po rednem taborniškem programu. Vsak teden imajo sestanke v dvoranici gasilskega doma. Na sestankih predelujejo snov, potrebno za znanje I. zvezde, ki je pogoj za sprejem v članstvo tabornikov. Napravili so tudi že dva orientacijska pohoda v bližnjo okolico. Posebnega pomena je, da so v to enoto, ki so jo organizirali domačini, vključili predvsem fantje in dekleta, ki so zaposleni v industriji. Želeli bi bilo, da bi po zgledu Stopič organizacija LMS tudi po drugih krajih začela podobno akcijo za ustanovitev novih taborniških enot.

Taborniška organizacija je

danes že prerasla iz ozkega kroga ljubiteljev prirode in raznih posebnosti (lokostrelstvo, stezostrelstvo) v vzgojno organizacijo, ki množično goji partizanske tradicije in mladino navaja na samostojno delo. — Stalna vzgoja novih kadrov, predvsem vodnikov, in njihovo stalno izpopolnjevanje v znanju in delovni metodi bosta izboljšali kakovost in disciplino članstva, kar bo najuspešnejša rešila za taborniško organizacijo. Starši namreč z nezaupanjem pušajo svoje otroke na sestanke vodov, ki so jim vodniki komaj 14-15-letni fantje in dekleta. Mladim vodnikom morajo biti nujno v oporo starejši, izkušeni taborniki. Kolikoga pomena bi bilo, če bi imeli dovolj takih na razpolago med prosvetnimi delavci.

Odbor okrajne zveze tabornikov v Novem mestu je ponovno predlagal, naj bi na učiteljskih uvedli med predmete specializacije poleg dramatike, telovadbe in gospodinjstva tudi taborništvu. Doslej ti predlogi niso našli odmeva pri pristojnih čimteljih. Tako se dogaja, da učiteljski taborniki prenehajo z delom v taborniški organizaciji, ko pridejo v četrto letnik, in se preusmerijo v drugo delo, ker imajo občutek, da se z delom na področju taborniškega ne bodo mogli uveljaviti.

Ob sedanjih reformah učiteljske, ki je ravno v teku, bi bilo mogoče uspešno rešiti tudi naznani problem!

Mladi, nadarjeni telovadec Tine Pavlin je že s 15 leti član republiške mladinske reprezentance

KORISTNI NASVETI

Kakovost jedlinega olja lahko gospodinja preizkusi, če steklenico dobro pretrese. Če se olje prične peniti, pomeni, da ni najboljše. Gospodinja bo kupila priložnostno izdelke kake druge tovarne.

Če bi radi povaljali meso v moki, ne da bi si pri tem umazali roke, dajte nekoliko moke v papirnato vrečko in jo z mesom vred dobre pretresite.

Palačinke bodo sočne, če boste v testo nastrgali nekoliko prepečenca.

Cvetačne glavice se kuhajo hitreje od debla. Da bo vsa cvetača zmehčana v istem času, deblo pred kuhanjem prerežite v obliki križa.

Nož, s katerim režemo limone, pomaranče, kislo zelje in podobno, takoj po uporabi splaknite. Kislina škoduje rezilu — nož se hitreje skrha.

KAJ PRAVITE?

Ce prodajalka naročeni kruh, preden ti ga izroči, zavije v papir, je prav gotovo razveseljeno in v primeru z nedavno navado: ti meni denar, jaz tebi nezaviti kruh — precejšen napredek, kajne?

Toda če se prodajalka — zima je dolga, prehladov in nahodov na pretekli krepko uselne, in že s prsti, ki so še pravkar držali robove, zgrabi za štruco, jo zavije v papir, ki ga je poprej še olinila, da je šel laže s kupa, ter ti jo ponudi, potem to gotovo ni ne lepo ne higijeno, kajne?

Športne vesti iz Črnomlja

Občinska zveza za telesno kulturo je 31. marca organizirala občinsko prvenstvo v krosu. Udeležba je bila zadovoljiva. Vzrok za to je tudi v tem, ker je bilo vreme letos zelo slabo in se tekmovalci niso mogli pripravljati.

Zmagovalci: Pionirji: 400 m: Marijan Maliković 2,44; pionirke 400 m: Katica Ivanušič 2,51; mladinci: 1600 m: Iztok Drnovšek 3,22; člani: 1200 m: Vaso Tica 4,12. Na črnomljski gimnaziji se pripravljajo, da bodo v kratkem ustanovili svoje športno društvo.

Na skupščini Občinske zveze za telesno kulturo so prejeli za svoje delo v društvu Partizan od Partizana Slovenije priznanje naslednji tovarši: Ilja Siljčević, Valerija Jordan, Majda Siljčević in Franc Skedelj. Na prvi seji Občinske zveze za telesno kulturo Črnomelj je bil izvoljen za predsednika tovarš Franc Moljk, dolgoletni športni delavec.

Za uspešno delo v letu 1962 potrebuje Občinska zveza za telesno kulturo za svoja društva in organizacije 3.250.000 dinarjev dotacij. Mk

Tine Pavlin v mladinski reprezentanci LRS

Ze v telovadnem dvoboju s Karlovcem smo lahko občudovali narjenega telovadca novomeškega Partizana Tine Pavlina, ki je osvojil 3. mesto. Komaj petnajstletni Tine je že pravi mojster na orodju in dosega vedno pomembnejše uspehe. Na izbirnem tekmovanju za sestavo mladinske reprezentance Slovenije, ki se je preteklo nedeljo merila z Vojskino, sta nastopila tudi Novomeščana

Pavlin in Ogrinc, vendar se je v izbrano vrsto LRS uvrstil le mlajši Tine.

Točni rezultati iz Zrenjanina, kjer je bil dvoboj z Vojskino, še nimamo, zvedeli pa smo, da je Pavlin med Slovenci zasedel četrto mesto (za Poljskom, Brodnikom in Srotom), kar je lep uspeh. Ker je Tine skromen, marljiv in redno trenira, lahko od njega v bližnji prihodnosti pričakujemo še večje uspehe.

Odbojkarji pričnejo tekmovati 29. aprila

Pred kratkim je Odbojkarška zveza Slovenije izdala proglasilo za letošnje tekmovanje v I. moški republiški ligi, ki se bo pričelo v nedeljo, 29. aprila. Razer novomeškega Partizana, ki je stalni član republiške lige, bodo letos tekmovali še ekipe Puzinarja iz Ravne, Tegrada (bivši Poštar) iz Ljubljane, Kanala ob Soči, Zorisa iz Ruš ter Partizanov iz Hoč, Mežice in Slovenske Bistrice. V ligi bo enako kot lani 8 ekip, vendar pa bo letos konkurenca nekoliko lažja, ker mariborski Bratik in ZOK Ljubljana tekmujeta v zvezni ligi. Ker pa bo novomeška ekipa letos morala nastopati precej oslabiljena (v JLA so odšli Simič, Berger in Lapajne), bo verjetno vprašanje novega prvaka LRS odprto vse do zadnjega kola.

V spomladanskem delu prvenstva bodo morali Novomeščani kar šest tekem igrati na tujih igriščih (dvakrat po dve tekmi skupaj), tako da bo treba na Stajersko potovati le dvakrat naravno štrikati, doma pa bodo igrali le 3. junija z

ekipo ZORIS iz Ruš. Najprej bodo igrali v Ljubljani s Tegrado, nato bodo potovali (5. in 6. maj) v Hoče in Slovensko Bistrico, teden dni kasneje pa ponovno na Stajersko — v Ravne in Mežico. V 4. in 5. kolu so prosti, v šestem bodo igrali doma z Zorikom, v sedmem kolu (10. junija) pa bodo potovali še v Kanal.

Razpored ni preveč ugoden in bo novomeške ljubitelje odbojke verjetno razočaral, vendar pa je le z vezavo tekem uspešno tekmovanje, da sodelovanje v ligi ne bo več problematično. Prav pa bi bilo, da bi vodstvo Partizana ob prostih terminih (20. in 27. maja) zagotovilo prijateljske tekme na domačem igrišču z močnejšimi ekipami, da bi gledalci le prišli na svoj račun. Ne bi bilo napak, če bi povabili zvezne lige, ki so takrat prosti.

Ker pa odbojkarje do prvih tekem loči le še dobrih 14 dni, ne bi bilo napak, če bi takoj pričeli pospešeno treniranje.

NOVO MESTO : CELJE 9 : 1!

Po daljšem premoru, ki je v glavnem posledica finančne stiske v društvu Partizan, je preteklo nedeljo novomeška namizoteniška ekipa nastopila v Celju in zabeležila pomemben uspeh. V izločilnem dvoboju za vstop v finalno republiško ekipno tekmovanje, ki bo v nedeljo v Ljubljani, je mlada ekipa novomeškega Partizana z visokim rezultatom premagala prvaka celjskega okraja TVD Partizan Celje 9 : 1!

V Celju je nastopila popolna mladinska ekipa, v kateri so igrali Turk, Somrak, Berger, Mikčeva in Turkova. Zato je njihova visoka zmaga še pomembnejša. Vsi so igrali prav dobro. Edini poraz je takoj v začetku dvoboja zaradi treme

zabeležil Miro Berger proti starejšemu in izkušnemu Roju, kasneje pa je premagal Kvasa in skupaj s Turkom še dvojico Kvas-Rojc. Vse ostale dvoboje so predstavniki novomeškega okraja odločili v svojo korist z 2:0! Najbolj zanesljivo igro je pokazal pionir Somrak.

Rezultati (prvolimenovani so Novomeščani): Novo mesto : Celje (moški) 9:1; Somrak : Poznič 2:0, Berger : Rojc 0:2, Turk : Kvas 2:0, Somrak : Rojc 2:0, Turk : Poznič 2:0, Berger : Kvas 2:0 (dvojice): Turk-Berger : Kvas-Rojc 2:0;

Novo mesto : Celje (ženske) 3:0; Mikec : Konč 2:0, Turk : Gajšek 2:0, Mikec-Turk : Konč-Gajšek 2:0. Im

IGOR PENKO: okrajni prvak

Na pravkar končanem turnirju za III. prvenstvo okraja Novo mesto je zmagal Igor Penko, ki je tako že drugič osvojil naslov okrajnega prvaka. Prvič je zmagal na I. prvenstvu leta 1960.

Penko je igral zelo zanesljivo in je v partije vložil veliko truda. Njegova zmaga je zato zaslužena in pričakujemo, da bo na polfinalnem prvenstvu LRS uspešno zastopal naš okraj. Ugodno je presenetil Robert Ceglar s Senovega, ki deli s Sitarjem 2.-3. mesto. Igra objektivno in globok šah. Zato lahko pričakujemo, da se bo razvil v dobrega igralca. Njegov uspeh zadovoljuje toliko bolj, ker gre za igralca izven Novoga mesta.

Slavko Sitar je dosegel 80 odstotkov možnih točk, kar je bilo premalo za prvo mesto. Tudi četrti in peto mesto sta osvojila igralca izven Novoga mesta, Ivan Levčar iz Vidma-Krškega

je četrti, mladinec Branko Kmetec s Senovega pa peti. Razočaral je Bartolj, ki je ostal na osmem mestu, medtem ko je bil lani drugi do četrta.

Vrsini red je naslednji, Perko 8,5, Ciglar in Sitar 8, Levčar 6, Kmetec 5,5, Matjašič in Tisu 5, Bartolj 3,5, Jenko 3, He 1,5 in Ristič 1.

Novi šahovski sodniki

Pred izpitno komisijo šahovske zveze Slovenije so v nedeljo opravljali izpite za okrajne šahovske sodnike nekateri organizatorji in šahovski funkcionarji z območja novomeškega okraja. Izpit je opravilo pet kandidatov, in sicer: dr. Ludvik Golež, Aleksander Radovanovič, Tone Škerlj in Ivan Levčar z odličnim uspehom. Lojze Bartolj pa z dobrim uspehom. Novim šahovskim sodnikom iskreno čestitamo

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 12. aprila: Lazar Petek, 13. aprila: Ida Sobota, 14. aprila: Valerija Nedelja, 15. aprila: Helena Ponedeljek, 16. aprila: Božislava Torek, 17. aprila: Rudolf Sreda, 18. aprila: Konrad

ČESTITKA

Dragi teti Alojziji Kosch voščilo za 70-letnico vse najboljše Vahterjevi in Bačarjevi.

ZAHVALE

Za uspešno opravljeno operacijo se prav lepo zahvaljujem primariju dr. Otonu Bajcu in ostalemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnišnice. — Stefan Bobas, Podturn 17, P. Dol. Toplice.

Okrajni odbor Zveze slepih v Novem mestu se najlepše zahvaljuje družini Gunde iz Novega mesta za 9000 din, ki jih je poklonila namesto venca na grob pokojnemu očetu profesorja Janka Jarca.

Dijaška kuhinja v Novem mestu se najpriljubneje zahvaljuje dr. Davorinu Grosu iz Novega mesta, ki je namesto venca na grob pokojnika Josipu Windischerju in Ivanu Jarcu iz Novega mesta daroval 5000 din. Prav tako se zahvaljuje tudi družini Durini iz Novega mesta, ki je poklonila dijaški kuhinji 4000 din namesto venca na grob pokojnemu Josipu Windischerju.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so mi voščili za 90-letnico, se od srca zahvaljujem. Prav prisrčna zahvala ObLO Novo mesto za darilo in počastitev. Marija Kukman.

Ob smrti našega dragega **VLADIMIRA LAMUTA** akademskega slikarja

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti in mu poklonili številne vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni Društvu slovenskih likovnih umetnikov, Dolenskem muzeju, ObLO in ObLO Novo mesto, okrajnemu

Svetu Svobod, okrajni in občinski organizaciji ZB in SZDL, svetoma za kulturo in prosveto OLO in ObLO, sošolcem, pevcem, godbi in govornikom za poslovljene besede, kakor tudi učencem in učiteljskemu zboru osemletke »Katje Rupena« iz Novega mesta. Hkrati se prisrčno zahvaljujemo za vsa pismeno izražena sožalja ter vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih kakor koli pomagali. Zalujoča družina Lamutova.

PREKLICI

Preključujem zdravstvo iz kaznico št. 460724. — Jože Piškur, Trebnje 70.

Preključujem zdravstvo iz kaznico št. 463599. Marija Hudoklin, Novo mesto, Muzejska ulica 8.

Preključujem zdravstvo iz kaznico št. 219006. Miloš Evdjenič, kamnolom, Mirna peč.

Izjavljam, da nisem plačnik že storjenih ali morebitnih novih dolgov svoje žene Milke Stritšič-Mrvar iz Memske vasi 1. — Marijan Mrvar.

KALOGLAS

PAR MLINSKIH KAMNOV z vso opremo prodam. — Stine, Nad mlina 29, Novo mesto GUMI VOZ, malo rabljen (20 col) prodam. Goričane 38, Medvode.

MOTOR »PUCH« 175 in italijansko žensko kolo prodam. Korasa, Majde Silc 2, Novo mesto.

AVTO FIAT 600 D prodam. — Naslov v upravi lista (392-62). GOSPODINJSKO POMOČNICO išče prof. Milena Pavlovič, Piran, Rozmanova 30a.

GOSPODINJSKO POMOČNICO, lahko začetnico, sprejemam takoj. Plača dobra. Naslov: Inž. Nebojša Novak, Vevče 39, Ljubljana — Polje.

RABLJENO SOBNO OMARO kupim. Naslov v upravi lista (397-62).

ZIDANICA S SOBO kupim v bližini Novega mesta. Ponudbe z navedbo cene pošljite Popci Perčur, Kranj, Stružovo 60.

GOSPODINJSKO POMOČNICO, lahko začetnico, išče štiričlanska družina. Inž. Fajdiga, Ljubljana, Prijateljeva 22 (novi blok).

KINO

Brežice: 13. in 14. aprila španski film »Karmen iz Granade«, 15. in 16. aprila francoski barvni film »Babet gre v vojno«, 18. aprila italijanski film »Dolga noč 1913«.

Crnomelj: 13. in 15. aprila nemški barvni film »Indijski nagrobni spomenik«, 17. in 18. aprila ameriški film »Divji veter«.

Kostanjevica: 15. aprila ameriški barvni film »Obračun pri OK Koralu«, 18. aprila italijanski film »Mož v kratkih hlačah«.

Metlika: 14. in 15. aprila ameriški film »Zakon prerije«, 18. aprila francoski film »Zločin in kazen«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NOVOMEŠKI MATIČNI URAD SPOROČA

V času od 2. do 9. aprila je bilo rojenih 14 dečkov in 19 deklic.

Porok ni bilo. Umrlj so: Franciška Retar, upokojenka iz Jesenic, 63 let; Martina Peterlin, otrok iz Hraštulj, 8 mesecev; Rozalija Cerovšek, uslužbenka iz Smednika, 59 let; Anton Marolt, otrok iz Stranske vasi, 1 leto.

Od 26. marca do 2. aprila je bilo rojenih 11 dečkov in 21 deklic.

Poročili so se: Anton Rozman, mlinar iz Vavte vasi, in Antonija Ferbežar, delavka iz Potočne vasi; Lazar Serovič, podoficer JLA, in Radomila Spasojevič, gospodinja, oba iz Bršlina.

Umrlj je Franc Zakrajšek, kmet iz Male Slivnice, 58 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Kastelic iz Malega Cerovca — dečka, Milka Starč iz Sevnice — deklčo, Lidija Ferlan iz Krmelja — deklčo, Stanka Grahek iz Petrove vasi — deklčo, Marija Lukežič iz Semleca — deklčo, Marija Udovič iz Ledeece vasi — deklčo, Julija Rodič iz Harinje vasi — deklčo, Rozi Ančimer iz Osrečja dečka, Franciška Simončič s Sel — dečka, Marija Germovšek iz

Novo mesto — Dom JLA: od 13. do 15. aprila italijanski film »Ferer Varvara«, od 17. do 19. aprila mehški film »Nazarin«.

Novo mesto — »Kriča«: od 13. do 16. aprila italijanski film »Ciovlara«, od 17. do 19. aprila sovjetski film »Evgenija Grandet«.

Mokronog: 14. in 15. aprila ameriški barvni film »Davy Crockett in pirati«, 16. aprila jugoslovanski film »Pet minut raja«.

Semlje: 15. aprila angleški film »Jokaj, ljubljena zemlja«.

Sevnica: 14. in 15. aprila sovjetski film »Balada o vojaku«, 18. aprila francoski film »Velike družine«.

Trebnje: 14. in 15. aprila ameriški barvni film »Ranč prokletih«, 18. aprila argentinski film »Vodja bande«.

Radohove vasi — deklčo, Antonija Penca iz Dobravice — dečka, Slavka Jakše z Broda — dečka, Fani Baša iz Zuzemberka — deklčo, Ana Radelj iz Dol. Ponikve — deklčo, Marija Bobnar iz Koroske vasi — deklčo, Rozalija Femeč iz Gor. Nemske vasi — deklčo, Alojzija Springer iz Dolenje vasi — dečka, Jožica Hrovatič iz Regerece vasi — deklčo, Justina Breznikar iz Sentruperta — deklčo, Ema Majerle z Dobljčke gore — dečka, Rozalija Pureber iz Zabeje vasi — dečka, Rozalija Koščak iz Ragovega — deklčo, Marija Meliš iz Sloverške vasi — deklčo, Angela Juršinič iz Nove Lipce — deklčo, Angela Plantan iz Hrušice — dečka, Jožefa Hočevan iz Dul — dečka, Marija Fifolt iz Dol. Polja — deklčo, Marija Miklič iz Gor. Kamenc — dečka, Jožefa Kralj iz Gaberja — deklčo, Justina Pucej iz Dol. Brezovice — dečka.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Stanka Gerjevič iz Zakota — deklčo, Anka Brkič iz Cemehovca —

RAZPIS NATEČAJA

Na podlagi čl. 48 Temeljnega zakona o graditvi investicijskih objektov (Uradni list FLRJ št. 45/61)

razpisuje

TEKSTILNA TOVARNA Novoteks NOVO MESTO natečaj

o sposobnosti izvajalcev za gradnjo dveh 20-stanovanjskih petnadstropnih stolpičev v Novem mestu z azidalno površino 15,95 x 15,71 metra. Popolna izgradnja enega stolpiča je predvidena v letu 1962, druga v letu 1962 do III. faze, dokončanje pa poleti 1963.

Interesenti prejmejo vse potrebne podatke pri Zavodu za stanovanjsko izgradnjo v Novem mestu, Novi trg 9. Rok za oddajo dokumentacije je 7 dni po tej objavi.

dečka, Franciška Zorko iz Straže — dečka, Slavka Božič iz Vidma-Krškega — deklčo, Jožica Travnikar iz Crnce — dečka, Marija Lončarič iz Goljakevega — dečka, Ružica Jakovič iz Vukovega sela — deklčo, Louka Pirc iz Vidma-Krškega — dečka, Alojzija Skafar iz Vidma-Krškega — deklčo, Marija Zemljak iz Currova — dečka, Rozalija Bogovič z Vrhov — dečka.

KRONIKA + NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Jaka Križovič, tapetnik iz Kočevja, je padel z motorja in si poškodoval glavo. Janez Sprajcar, plekar iz Vojne vasi, si je z mopedom zaletel v drevo. Ivan Kantar, sin posestnice v Vrha, je padel in si poškodoval de-

sno nogo. Miha Kupljenik, kmet iz Goljanske, si je z vrelim mlekom oparil obraz. Vlado Gasper, sin posestnika iz Vel. Podljudna, je stopil v svinjski kotel in se poškodoval. Jože Dušak, delavec iz Sevnice, je padel na cesti in si poškodoval desno koleno.

BREŽIŠKA KRONIKA

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Antona Cizerla, sina kmeta iz Vel. Mraševega, je nekdo napadel in mu poškodoval glavo. Milan Hribar, sin delavke iz Bagojca, se je z vročim mlekom poparil. Alojz Mavsar, upokojenec s Pristave, je padel s kolesa in si poškodoval rebra. Jože Novak, upokojenec iz Sel, je padel po stopnicah in si poškodoval levo roko.

BRESTANIŠKI MATIČNI URAD SPOROČA

Matica ni bilo rojstev izven bolnišnice.

Poročili so se: Karel Urh, rudar iz Brezja, in Franciška Kelhar, poljedelka iz Presladola; Karel Jeier, tesar, in Ana Abram, poljedelka, oba iz Rošnega; Anton Moškon, kmetovalec iz Križ, in Rozalija Preskar, poljedelka iz Lokey.

Umrlj so: Franc Ivanc, kmetovalec iz Brestanice, 63 let; Martin Koritnik, upokojenec iz Stolovnika, 79 let; Neža Berlan, socialna podpiranka iz Presladola, 70 let; Franc Medved, upokojenec iz Dol. Leskovca, 83 let.

NESREČE

MOPEDIST V DREVO

5. aprila popoldne se je v Crnomlju pripetila prometna nesreča. Mopedist Janez Sprajcar iz Vojne vasi se je pijan vrazil iz vinograda, se zaletel v obcestno drevo in si zlomil desno nogo. Odpeljali so ga v novomeško bolnišnico.

BREZ IZPITA V OGRAJO

Delavec »Agroservisa« v Brežicah Jože Sinuk iz Mosteca je 7. aprila vzel tuje motorno kolo in se odpeljal proti Krškemu. V Sentenartu ga je r.a. blagem ovinku zaneslo in se je znael na leseni ograji ob cesti. Voznik brez izpita je vožnjo drago plačal: po vsem telesu se je težko poškodoval. Na motorju je bilo za okrog 30.000 dinarjev škode.

SE NEPOJASNJEN POŽAR!

V nedeljo popoldne je pričelo goreti gospodarsko poslopje Ivana Zerjava iz Trebeža. Na pogorišču je polmilijonska škoda. Vzrok požara še ni znan.

OBJAVE — RAZPISI

Javna licitacija za gradnjo 2 stolpičev s po 20 stanovanji v Novem mestu

Sklad za zidanje stanovanjskih hiš občine Novo mesto razpisuje na osnovi člena 46. Temeljnega zakona o graditvi investicijskih objektov (Uradni list FLRJ št. 45-667-61)

JAVNO LICITACIJO

za oddajo gradbenih in obrtniških del za dva stolpiča s po dvajsetimi dvosobnimi stanovanji (ključ v roke) v Novem mestu ob Zagrebški cesti na isti lokaciji (nasproti mlekarne). Interesenti za izvajanje del naj predložijo svoje ponudbe hkrati z lastnim projektom in podrobnim popisom del, ki morajo ustrezati splošnim in minimalnim pogojem, ki jih postavlja investitor in ki so na razpolago vsak dan dopolniti pri tajništvu Sklada za zidanje stanovanjskih hiš — ObLO Novo mesto.

Cena — ključ v roke. Rok za dovršitev obeh objektov je 31. oktober 1962.

Ponudbe je predložiti do dne 14. aprila 1962 do 8. ure zjutraj v zapечатeni kuverti. Komisijiško odpiranje ponudb ob prisotnosti ponudnikov bo 14. aprila 1962 ob 8. uri zjutraj na ObLO Novo mesto.

Ponudbi je priložiti bariran ček v višini 250.000 din kot varščino, ki se ob sklenitvi pogodbe vrne. Novo mesto, 2. aprila 1962.

Sklad za zidanje stanovanjskih hiš občine Novo mesto

Razpis mesta uslužbenke

Tapetnistvo in dekoraterstvo v Novem mestu, Partizanska 13, sprejme takoj ali po dogovoru samostojno uslužbenko za materialno evidenco z nižjo strokovno izobrazbo. — Osebnih dohodkov po pravilniku.

RAZPIS JAVNE DRAŽBE

Kmetijska zadruga v Sentjerneju bo 15. aprila ob 9. uri prodala na javni dražbi stanovanjsko hišo s pripadajočim gospodarskim poslopjem in zemljiščem v Hraštju št. 2 pri Sentjerneju.

Prednosti pri nakupu imajo kupci družbenega sektorja, uro pozneje pa tudi zasebniki. Interesenti morajo pred začetkom dražbe položiti kavnico 20.000 dinarjev.

Izdelujem tricikle!

Izdelujem tricikle, navadne in na motorni pogon, montiram motorje na stare tricikle, predelujem mopede v tricikle, z garancijo. Delavnica, Ljubljana, Tržaška 15.

VSEM, KI SO GA POZNALI IN KI LJUBIJO NJEGOVO UMETNOST, SPOROČAMO, DA JE UMRL

VLADO LAMUT AKADEMSKI SLIKAR

NJEGOVE UPODOBITVE DOLENJSKE POKRAJINE IN DELA, POSVEČENA OSVOBODILNEMU BOJU IN USTVARJALNEMU POLETU NAŠEGA DELOVNEGA LJUDSTVA, SO NAS PONOS

SVET SVOBOD IN PROSVETNIH DRUŠTEV OKRAJA NOVO MESTO ČASTI SPOMIN LAVREATA TRDINOVIH NAGRAD, ZVEZA BORCEV NOB PA NE BO POZABILA SVOJEGA ZVESTEGA ČLANA

UMETNIK DOLENJSKE ZEMLJE BO V SVOJIH DELIH VEDNO ŽIVEL MED NAMI

OKRAJNI IN OBČINSKI LJUDSKI ODBOR NOVO MESTO SVET ZA KULTURO IN PROSVETO PRI OLO IN ObLO OKRAJNI IN OBČINSKI ODBOR ZVEZE BORCEV NOB NOVO MESTO

SPORED RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 13. APRILA: 8.05 Odlomki iz oper Vincenza Bellinija — 8.35 Dvanajst zabavnih minut — 9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe — 11.35 Melodije za dober tek — 12.15 Kmetijski nasveti — inž. Milan Rovani: Organizacija varstvene službe v letni sezoni — 13.30 Poje baritonist Dieterich Fischer-Dieskau — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 15.45 Jezikovni pogovori — 17.05 Od Mozarta do Bartoka — 18.10 To si želimo! — 18.45 Iz naših kolektivov — 20.30 Glasbena medigra — 20.35 Spoznavajmo svet in domovino! — 22.15 Oddaja o morju in pomorsčakih — 23.05 Pri naših skladateljih.

SOBOTA, 14. APRILA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji — 8.35 Radijska šola za nižjo stopnjo — 11.00 Nežak ameriški popevki — 12.15 Kmetijski nasveti — inž. Jelka Hočevar: Katera sredstva za zatiranje plevela uporabljamo ob setvi — 13.30 Radi bi vas zaba-

vali — 11.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.25 Ples, romanca in še kaj — 17.05 Gremo v kino... — 18.10 Prizori iz Verdijevega »Othella« — 18.45 Okno v svet — 19.05 Zdar pa kar po domače — 20.00 Za prijeten konec tedna — 21.00 Plesni zvoki in popevke na tekočem traku — 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 15. APRILA: 8.00 Mladinska radijska igra — Svetislav Ruškuc: Primi ga, če moreš! 8.31 Slavni mojstri pišejo za otroke — 9.05 Z zabavno glasbo v novni teden — 10.00 Se pomnite, tovariši... — Jože Simič: Dvakrat v »Francijo« — 11.30 Nedeljska reportaža — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30 Za našo vas — 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 16.00 Humorska tega tedna — Eva in morilec — 16.30 Zabavno popoldne ob radijskem sprejemniku — 17.15 Radijska igra »O, divjina« — 18.30 Sportno popoldne — 20.00 Izberite melodijo tedna! — 22.15 Orkestri in solisti RTV Zagreb — 23.05 Plesna glasba na valu 327,1 m.

PONEDELJEK, 16. APRILA: 8.35 Za mlade radovedneže — 9.25 Naš zabavni kaledoskop — 11.35 Iz oper nemških skladateljev — 12.05 Igra in pojo Beneski fantje — 12.15 Kmetijski nasveti — prof. France Vardjan: Stročji fižol za dom in predelavo — 13.30 Medigra v lahkem tonu — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 16.00 Vsak dan pa vas — 17.05 55 minut za ljubitelje operne glasbe — 18.10 S čim vam smemo postreči — 18.45 Radijska univerza — Tira Bratina: Prometna varnost — 20.00 Glasbena skrinja — 21.00 Simfonični koncert Zagrebske filharmonije.

TOREK, 17. APRILA: 8.35 Naš zabavni kaledoskop — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 10.15 Izberite melodijo tedna! 11.15 Napreduje v angličščini! — 12.15 Kmetijski nasveti — inž. Jože Silc: Zanesljivost pridelka z izbiri primernih sort — 13.30 Od Triglava do Ohrida — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Arje iz oper Giacomina Puccinija — 15.30 V torek na svidenje — 17.05 Izbor iz Čajkovskega — 19.05 Veliki zabavni orkestri tega tedna — 20.30 Radijska igra — Horacijevoro poročilo Fortinbrasu — 21.45 Zasnajni ples Frank Sinatra — 23.05 Zadnji ples pred polnočjo.

SREDA, 18. APRILA: 8.05 Simfonična matineja — 8.55 Pisani svet pravljic in zgodb — 9.25 Spored priljubljenih opernih dvospevov — 11.00 Naši ansambli v stilu dixielanda — 12.15 Kmetijski nasveti — inž. Oto Muck: Krmiljenje govedov v poljetju — 13.30 Od arje do arje — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Radi bi vas zabavali — 15.20 Od renesanse do impresionizma — 17.05 Sotferjem na pot — 18.45 Ljudski parlament — 19.05 Panorama vedrih melodij — 20.00 Naš variete — 22.15 Po svetu, jazza — 23.05 Moderna plesna glasba.

CETRTEK, 19. APRILA: 8.05 Scene iz praviljenih oper — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 11.00 Orkester Raphaela — 11.15 Ruski tečaj za začetrnike — 12.15 Kmetijski nasveti — Franc Robida: Kako pospeujemo pomladanski razvoj čebelnjaku — 13.30 Igra pihalni orkester LM — 13.50 Vrtimo vam piščo za piščo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Turistična oddaja — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.25 To in ono o pevcu Patu Boonu — 19.05 Simfonični orkester Jugoslovanske Radiotelevizije — 20.00 Cetrtek večer domačih pesmi in napoved — 22.15 Naši tonski tehničarji vam predvajajo — 23.30 Nočni skordli.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško ter Okrajni odbor SZDL v Novem mestu — IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik, inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muser, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Darja Bajc, Miloš Jakopec, Drago Kastelic in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 20 dinarjev — Letna naročnina 900 dinarjev, polletna 450 dinarjev; plačljiva je vnaprej. Za tuzemstvo 1800 dinarjev — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu 606-11-3-24 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 (vhod iz Dilančeve ulice) — Poštni predal: Novo mesto 33 — TELEFON števil. 127 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Casopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.